

SUNNHORDLAND

TINGBOK

NR. 4

Udj denne Thingboeg Hal fembsinds tiufue och fire Nummererede Blader Huorudj Christen Bertelsen Sorrenskriver udj Sundhoers fougderie Schall Effter hans Æd och pligt Schriffue alt hvis som loughlig for Thing och domb paserer, Saa som hand Will Ahnsuare. Actum Bergenh:

dend 1 May Ao 1654
Offue Bielche

(2a)

Anno 1654 Den 3 May Waare Wi Efterschr. Christen bertelsen Sorenschriffr offr Sundhorlelm, Peder Tydzen, Fabian Kuffuen och Olle lebsøe loughRettes Mænd i Ous schibred, forsamlet paa strønne de forrige proff Saalsom flere at forhøre anlangende Jsach Laurs: som forleden Winther er bleffuen formyrdt paa Steensland, huilchet Olle Steensland som nu vaar tilstede er Mistencht for hans banemand at Vere.

Huorførst bleff frem Erchet Madele Joensdatter tienendis farskr: Olle Steinsland, som Endnu proffuede, at den kid hun och Marite Jsachs datter Saae Olle steensland Staae hos den døde dreng Jsach laurs: Da loffuede hand dem huer saa got som it Aars løen for de Jche schulde sige at hand Waar den første som fandtes hos drenngen dog berette hun at Anfind Olsen Waar den som først begierte, at de ey schulde sige at hand Waar den som først begierte at de ey schulde sige at hand Waar den første, som fanttes hos den døde dreng, fremdelis proffuet hun At om morgenen førend drenngen faldt om afften da hun och hand sad i Stuen och Schaffuede til Ja, da sagde hand till hende at der som hand kom noget til, da Wilde hand liuse sin død paa Anfind sin koene Jlem. Widere bleff hende adspørredt Om huis hun haffde hørt aff Murette Jsachs datter siden drenngen Var død, da bekiendede hun at Marite haffde sagt til hende, at samme dag som schaden Schieede om afftenen, da spurde hun drenngen adt huad hand haffde sagt til Anfind hans koene, Om Anfind och bete Marite Schulde Riffues i haab, Huor til hand schulde haffue Suaret Ney, det Jche at haffue sagt til hende.

Dernest blef frem kaldet Mariette Jsachs datter paa Rolsuag som tilforn tiente Anfind Steensland, Och proffuede at Olle Steensland bad hende och for ne Malene Joensdatter sige at de Waar de første som Waar kommen til drenngen for Tiuffsmoll schyld, huor for Olle loffuet at giffue dennem huer saa got som It Aars løen. Och Jmidlertid hun kom gaaende hen til drenngen, da saa hun at Anfind gich fra

(2b)

Hende Hen till drenngen, Efftersom hand tilforn derom Waar Robt aff forn Madele Jsachs datter, Widere berette hun at morgenen førend schaden schiede om afftenen, Da kom Jsach Jnd i Anfind sin Stue och Spurde hans koene adt, Om hun Vilde Staa Ved det hun haffde sagt om Handt at hand schulde haffue sagt til hende at Anfind och hun schulde Riffues sammen, Huorfor kommen fortente Anfind Mens Huis Ord som Anfind quinden och drenngen kunde Weret Jmellem falden, det sagde hun sig Jche at Wide, dog sammet tid lyste bete Jsach Wd æffr anfinds koene.

Johanes giere frem kom och proffuet at samme afften som Schaden Waar scheid, da kom forne Madele Joensdatter och Marite Hans Frøllands datter til hannem, och bad hand Wilde komme til Olle Steensland, Och der hand Spurde dennem at huad Olle Wilde hannem, thj det Waar stachet siden Hand Waar der, da begyndte de at græde der hand Spurde Huad dr schedde, da suaret de at Jsach Haffde sched sig Saare Jde i sin hals med en Kniff, da spurde

hand dem om huad aarsag der motte Haffue Weret, Om der har Weret nogen Clamerj Jmellem dennem derpaa gaarden Huor til de suarede Ney det Jche at Wide, Mens der de stod i laden Saae de drenngen gich forbi laden, Och lidet der effter kom Om Olle Steensland och gich samme Wey som Drenngen gich, Och Strax der efter saae de Vd Jgien aff laden da saae de drenngen i ansichtet der hand Reigste sig op och førte sig paa It andet Sted, och saa de at hans Strubbe Waer Vdschaaren och blodet Rand Hannem Offuer, och da stod Olle Steensland hos Hannem, huilchet de Endnu Vedstod at haffue sagt til Hannem som hand nu Wundet haffuer, Och saa fuldte Johannes dennem til Steensland, och som hand kom did, gich hand først Jnd i anfinds Stue, huor hand Hørte Quindfolchen græd, da spurdte hand huor Olle Var da bleff ham Suaret at Olle och Anfind Waar Ude paa Marchen, gich saa Vd till Dennem som de Slod lidet fra der som Drenngen laae død, huor Mogens Husmand paa giere och Waar til kommen, der Johannes Spurdte Dennem at huor det Waar fatt, Suarede det Waar Jlde fatt, Thj

(3a)

Jsach Haffde schaaret sig Selff i Struuben, Och da saa bete Johanes at blodet gaff sig Enda noget aff Halsen paa drenngen, Der effter bad Olle Steensland forne Mogens Husmand, at hand Wilde Rede hen til Hage till drenngens Slecht Naffnlige tomis och peder Jlem. at de schulde komme did huor til Mogens Suarede giere at om de Wilde flye ham en anden Øech at Rede, Sampt en lychte i Haandenn, Efter som den Øech hand før Red paa Waar da trætt, Och som forne tomis och Peder Hagge kom did tage de och Anfind sampt bete Mogens Husmand liget oche bar det paa en Stie Jnd i Hestestalden at Hunde ey schulde gjøre Schade der paa, - Der nest frem kom Marite Hansdatter paa frølland at lidet foren førend schaden scheede samme afften, da kom hun til Steensland och som med andre tvende Piger stod i ladedøren, da saa hun at Drenngen gich dem forbj och haffde den Wennstre haand i hans Barm, och den anden holt hand Ned paa sin Høyre side, Men on hand Entten Holdt Haanden paa sin Knif Slyre Eller Jche, det Widste hun Jche. Och Olle Steensland gich strax der effter samme Wey forbi laden, Menn sagde hun sig Jche at Wide der om, førennd schaden Waar sched. Marite Knudsdatter som Tiendte forne Olle steensland :/: Som angiffues Jche at Were Vden 14: gammel :/: Hermed frjuelig lige saa som forne Marite Knuds datter giort Haffde, Giertrud Mogens datter paa Resta Haffde forleden den 27 Apr: proffuet Vdj Effuind lje. Olle Hegland, Mogens langeland, Joen Høysetter, Mogens Hegland, Niels Aaland, Peder berge och Peder Rosuold deris paahør, alt 8 dage førend Jsach bleff død da Waar hand i Eet brullup paa Hagge, da sagde hand til Hende Jeg gaar saa dristig her Vde, Och i blandt andet Snach dennem Jmellum faldt, sagde hand der Waar en Strue :/: Som er en trusell :/: Jmellum mig och min Husband, Olle Steensland, Och Sagde hand at hand tror aldrig det hand kommer i Norbøgden meere, Olle steensland

(3b)

formeente at Hendis prouff bør Jche kome hannem till nogen forhindring eller schade, efftersom hun er beslechtet till drenngen som faldt. Jsach Rolsuag proffuede at der hand hørde at drenngen Waar død, da schiket hand bud effter hans datter, Naffnlig Marite Jsachsdatter at hun schulde kome hiem. Och der hun kom hiem bekiende hun, at strax effter drenngen Waar død, drømbte hun om Natten, at drenngen schulde Haffue Sagt, till hende saa ledis, Marite Gud Naade din Siell, du motte proffue sandhed, och Jche sige at du och Madele Waar de første som der Vaar hos der schaden Waar giort, och da bekiende hun for hendes fader, bete Jsach, at Olle Steensland haffde bedet dennem sige at hun och Madele Joensdatter Waar de første Som Kom till drenngen huor for hand loffuet dem huer saagott som Jt aars løn, det forne Marite endnu Ved stod och bekiende Sandhed at være. Mogens Husmand paa giere proffuet, ligesaa som hans Wærfader Johanes giere proffede, at samme afften som schaden Var scheid, Haffde Anfind Sagt till Mogens, Er det dig Tor Ride

Da kom Hid op, her er Jilde fatt, Jeg tenker fanden har Weret løs i afften, Widere sagde Anfind hand Wist tror at Jsach Haffde schaaret Strubben Vd paa sig, forne Anfinds koene Karj Jacobsdatter, bekiende at Jsach som nu Waar faldenn, hand Haffde sagt til hende en gang før Juell udj Schiemptvis, huor kommer det till at anfind och pigen de Riffues saa, huor til hun sagde Sig at Haffue Suaret, Huad schader det, Jeg Weed de giører Jche andet End forsuarligt kand Were. Anfind Olsen bleff frem kaldet och til spurdt om hand Jche Viste Huorledis Drengen Kom aff dage, efftersom hand samme tid Waar paa gaarden, Huor til hand suarede Ney Høyligt benechtet Jche at Viste af hans død at sige, førend hans faders Pige forne Madele Joensdatter Robte hannem Vd af Stuen der gierningen Waar giort, fremdelis bleff Anfind spurdt huad aarsag der Waar till at hand

(4a)

Haffde bedet Madelle Joensdatter och Marite Jsachsdatter som tiendte Hans fader och hannem, at de schulle sige at de Waar de første som kom till den døde dreng, Huor til hand Suarede at der Waar Jche saa Synderligt Aarsag till, Dog Kunde Hand Jche Negte at hand Joe Haffde begieret det aff dennem.

Lisbet Ellingsdatter paa tofft i Stranduig schibrede Prouffede at Hun Hørte Herme nogle ord paa Waartinget som Holtis paa bete tofft den 10 Marty sidst forleden, aff Huem Ordene bleff talt, Widste Hun Jche, Mens dog liude saaledis, at forne tuende prouff som de første prouffede, Nemblig Madele Joensdatter och Maritte Jsachsdatter Schulle Were Truet at om de Jche proffet saalidis som de Wedkommende det Wilde haffue da schulde de fare samme ferd som drenngen Haffde faren, Widere Widnisbiurd bleff Jche den dag frem ført.

Ao 1654 Den 11 May Waare Vi effterskreffne Christen bertelsen Sorenschriffuer offuer Sundhordlehn, Niels Dallen, Morten Helleland, Niels Rolsem, Endre Koste, Hans Sæd och Olle Epland lougrettis mend i Opdal schibrede forsamlet paa drange i bete schibrede Retten at betienne Huorfor oss udj Rette præserterit Erlig och Wel Agt Jens Oels, med fuldmacht paa gudfrychtig Matrone Edel Tomasdatter i bergen Hen-es Wegne, Anlangende drange och Wiig som hende aff S: Offe Dale har Weret satt till Vndrpant for en Summa penges forstrechning, Huor om Waar steffnet her paa Aasteden Drang och paa Wiig den 8 Aprilis Nest forschinnet Och da for sine Aarsager Schyld blef til i dag optagen 1 Huor hand nu først frem lagde sin medgiffuen fuldmagt

2 dernest Worres gunstig Welb: och Kiere Hr: Slodz herris Vdstede schrifflig Citation,

3 For det Tredie S: Offe dals Vdgiffne pandte breff till

(4b)

S: Christen Christensen fordem Borger i bergen, liudende paa 200 Rdr. med 12 Rdr. Aarlig Rentte, och forne drange och Wiig till Vnderpandt, 4 Och for det fierde Och Sidste fremlagde hand Edell tomes daters hendis Vnderschr: Jndleg, Wittefftig om samme gields fordring med Interesse och Om kostning, Huilche Documenter bleff alle leste och paa schreffuet, huor Effter forne Jens Oelsen satte i Rette och formeente at Edell Tomesdatter bør nu strax at til træde forne tuende Jorder, Och de paa boinde bønder at lide for de Jche har Villet yde deris landschyld til hende, effter pandtebreffuets formelding. Mens den til andre at scholl haffue leffuerit Jmod Prestens forbud, Och Waar der paa Endelig dom begierendis.

Der Jmod st suare Møtte de forne Mend paa bete tuende Joder er boendes, Nafnblig Omund drange paa sin Egen och sin broder Johans dranges Wegne, Sampt Christoffer Sualles: i Wiig, Som suarede at Welb: Axell Mouat Waar deris Hiemmel Mand, och Wel schulde forsuare dem Jmod hendes toltale, effterdj hand har opboret Rettigheden aff dennem, Christoffer laurs: paa Welbte Welb: Axell Mouats Vegne møtte och formeente at bete bønder bør Were

frj for Ædell tomesdatters tiltale, saa lenge som Welb: Bernt Ornings pandte breff til Welbete Welb: Axel Mouat Vdgiffuet staar Ved magt, som bønder paa bete Drange, Christoffer Suales: formeente at de Welb: folder hand haffde faaet Wiig aff, schulde Were goede Noch at forsuare hannem och hiemle ham sin part, effter som hand det for Oddell hid Jnd till fuldt Haffuer, Welb: Erich Orning Møtte och Veed sin tienner Welacht Rasmus Rasmusen lod Jndlegge Jt Missiue aff.S.Christen Christens: i bergen Jffuer Knuds. tilschreffuet, anlangende forn gields fordring, Disligeste Jt Kiøbebreff aff S.Offe dale til S:Welb: Erich Ottes. Vdgiffuet, liudende paa Drange, Sat Dato 22 Apr: A_o 1633, huilche bleffue leste och paa schreffuet,

(5a)

Och formeente der Hos at Edell tomesdatter Jche bør haffue Meere End de 25 Rdr, som Rester paa Hoffuetstoellen, Huor Jmod Jens Oelsen Suared at hans Welbhed Waar Jche Hid steffnt i Rette, der for Wilde hand Jntet suare hannemm Mens alleeniste Søgte godzet pandtebreffuet, med de fleere Ord och talle parterne Jmellum falt. Effter denne Sags Egentlig beschaffen hed bleff for Retten affsagt, at Edell schall følge forn drange och Wiig Jndtill Hun faar hendis Resterende Capital med Renter, Och maa hun giøre beuisligt huor meget hendis Omkostning sig hand bedrage, kand 6 Wpartiske Mend der om Kiende, och hoes huem der schall søges, belangende de tuende bønder paa drange, da efftersom de Jche aff Modtuillighed har forholden hende Landschylden, Mens den effter Welb: Axell Mouats Streng affdring till hans Velbhed. leffuerit Viste Wi Jche at kiende dennem til Nogen bøder, Ej Heller Christoffer Suales: som sin paaboendis part Hid Jndtil for Frit Oddell W=affundet brugt Haffuer. Til Wittneisbiurd etc.

Anno 1654 Den=12 May Waare vi effterschreffne Christen bertelsen Soren Schriffuer affuer Sundhordlehn, Peder Opdall, Berie Wermedall, Johans teigland, Tosten Reitem, Niels Sollem och Anders Stølle, loug Rettis Mend i Opdals Schibrede, forsamlet paa Amland i bete schibrede, Retten at betienne, Neruerinde bune lensmanden, Knud Johans: paa Schaden, Anlangende den Oddels Sag om forne Amland som Nest forleden den 4 Apr: Waar steffnt i Rette her paa aasteden, Jmmellem Joen branduig, Peder aaland Sampt Peder gouds. borger i bergen paa den Enne, Och Welb: Fru Karen Mouat till Orningsgaard Sampt Hendis Welbhed kiere børn paa den anden side, huilchen sag for sine aarsager schyld da bleff til i dag Optagen, Huor forskr: Joen branduig och Peder aaland nu frem kom for Retten, Och i Rette lagde effter schr_{ne} breffue Osh Documenter som

(5b)

alle bleffue Leste och paaschriffuet,

1 Nemblig først Waaris gunstig och Welb: Hr. Slodz herris Vdstede Citation Dat: Bergenhus den 23 July A_o 1653 aff Joen branduig och Peder aaland offr Welbete Welb: fru Karen Mouat och Hendis Welb.hed kiere Welb: børn forhuerffuet, Anlangende 1 løb smør och 1/2 Hud i forne Amland, som der formeener dem her effter at bør følge,

2 der nest Fremlagde Joen branduig och Peder Aaland Jt forseiglet Schiffte breff Vnder 12 Mends forseigling Daterit Hornelands tingstue, den 16 Febr: A_o 1609. Jmellum forne Joen och Peders S: faders forældre Naffnlig S: joen goutesen til Suein, och S: Hustru Elin Orm til lachne, Deris børn, och da Jblant andet formelder schiffte breffuet at Were falden paa Erich aalands Søsters: brite Joensdatters part, udj hiemegaffue i Amland 1/2 Hud, och udj arffue i bete Amland 1 løb S: Huilchet forn Erich Aaland effter bete Hans S: Søsters Dødelig affgang schall Haffue JndJemplet, fra Olle giermunds: paa Møchlebøst i Quindheretz schibrede,

3 For det Tredie fremlagde de Een affgangne S: Jacob Hansens forrige lougmand i bergen Hans Vdstede dom Dat: Bergen den 25 Feb: 1650 Jmellum S: Carsten diurhus och Hans med dombs Mend paa den Enne Och Welb: bent Orning til Watnøe paa sen anden side affsagt, Anlangende at Welb: bernt Orning formeente sig at bør følge S: Erich Aalands effterlatte Oedelsgodz for penge, det Hannem der Vd Inden er fra Kiendt,

4 For det fierde fremlade de Congl: Ma: Citation aff Welb: bernt Orning offuer S: Jacob hans: forrige lougmand forhuerffuet. Dat. Bergenhus den 23 Feb. 1652 Huor paa fanttes Schreffuet aff Peder Saxe, at hand aff hans Principale Waar befalet samme steffning at affslaa och dommen at lade bliffue Ved sin Fulde Macht anlangende forn S: Erich aalands effterlatte goedz,

5 Och for det fembte fremblagde de en Contract Jmellum S: Welb: Erich Joens. til branduig och Olluf giermundsen paa Møchlebost i Quindherit, Dat. Møchlebost den 7 8bris. Ao 1600. Om Huis Oddels goedz som Waar effter S: Merite Joensdatter, Huilchen Contrect formelte at Olle giermundsen schulde Niude landschylt

(6a)

Och Anden Herlighed aff Haaland i Wigedals Kierche sogn ligende hans liffs tid, och det siden effter hans død at komme forn Erich Joensen och hans Arffuinger till Vden Modsigelse och penge Spilde, Huilche forskr Breffue och Documenter de formeente at Vere Noch till Opluisning och Widnisbuird at bete 1 løb S: och 1/2 Hud bør følge dennem och deris Arffuinger Och effter samme Documenter och Steffningers Jndhold Waar Endelig domb begierende.

Der Jmod at suare Møtte Welb: Erich Orning till Øster Eide, Och Ved sin tienner och fuldmechtig Wel Acht Rasmus Rasmusen lod i Rette ligge Jt Welbeseiglet pergaments Kiøbebreff aff Peder goudesen Vdgigguet med S: Welb: Jørgen brochenhusis och Welb: Axell Mouats forseigling och Vnderschiffning Dat: Christianshaffn den 17 sbr. Ao 1631. liudende paa 2 løber smør och Een Hud i Storre Amland, Huilchen Hand formeente at Vere dem Noch til befrielse Jmod forn Joen branduigs och Peder Aalands tiltale, saa lenge samme Kiøbe breff Staaer Ved Macht, Med fleere Ord och tale parterne Jmellumb faldt.

Da Effter til tale giensuar och denne sags beschaffenhed, Saa Och Effterdj at for berørte i Rette lagde schifftebreff Wdtrycheligen formelder at der Jche er kommer paa Peder goutesens S: Fader fader S: Joen goudesens part Vden 1 løb Smør och 1/2 Hud i bete Amland, Och Peder goudsen har dog Sældt S: Welb: Erich Ottesen 2 løb S: och 1 Hud i forn Amland, Saa hand har Soldt 1 løb Smør och 1/2 Hud Jbm. Meere End som Hannem til Komb, Da efftersom hand Jche har Weret berettiget meere i bete Amland End 1 løb smør och 1/2 Hud, Mens aff schiftebreffuet Er faris at den anden halffue part er falden paa S: Merite Joensdatters part, Och nu Jche befindis nogen Nermere at Were den part berettiget End forn Joen och Peder med

(6b)

deris Med Arffuinger, Thj Wiste vi Jche Rettere her Vd Inden at Kiende, End de Jo her effter bør samme halffue part i forn Amland, Nemlig 1 løb Smør och 1/2 Hud at følge, med mindre Nogen aff Deris med Arffuinger sig der til bedre Ret at Haffue beuiser, Och det effter K: B: 10 och 13 och A: B: 12 Capiteles Effterdj Hans Kiøbe breff Jche Kand staa Ved Magt.

Anno 1654 Den=25 May vare wi Effterskr. Christen bertelsen Sorren Schr: offr Sundhorlehn, Louridz Hiort aas lens Mand i Strandebarm schibrede, Siffuer Netteland, Joen Engedall, Siffuer Omme, Johans Stoer linge, och Olle Gierde, loug Rettes Mend i bet schibrede forsamblet paa bratun i gidingsdalen, anlangende Jt loulig Maecheschiffte at giøre Jmellum bratun Eechenes och giersteigen, Om dis leulighed och opluisning i den Sag Haffde Erlig och

Velfornehme Kand lauris Johansen galtung paa Torsnes ladet hid paa aasteden Citere, Siffuer Ollesen paa Øre, sin Sandhed om den gl: Schiffte at Widtne, paa huis Wegne møtte Hans Suoger Heyne øre, Och berette at Hand Waar Jche nu god for at proffue formedelst hans Storre Suaghed och Høye alderdom schyld, Laurs bund Hus frem kom och proffuet at Hand Haffde Hørt hans Fader S: Peder aarsand Sige, at schifftet Jmellum bratun och gieresteigen begynder i Den Stoere Elff som løber offuer bratuns bøe, Och følger saa tuer Elffuen lige op Jgjenum scharret, Och der fra i Høyste fielden, Saa bratun Eiger sin deel Jnden for Field Elffuen, och Schifftet der offuer for, Och gieristeigen Sampt Eechenes Eyger deris anpart Vden for samme Schiffte, Britte Morangersnes fremkom och proffuet lige saa som forn laurs bundhus proffede, Widere proffuet Hun at Jmidlertid Hun boede Her paa bratun Da Haffde Hun sit Fæ en sommer Oppe Ved Hilleren huem der aatte den pladz det sagde hun sig Jche at

(7a)

Wide, Samme tid frem Kom Olle Andersen paa Eecheland, Och tilspurdte hende, Om Hun och Hendes Mand, Jche Haffde det i deris Minde som De boede paa Eechenes, Huor til Hun suarede at de Haffde i Asbiørn Eechenes sin Minde, Der effter begaff Wi Os paa aasteden paa Hiemme Saauelsom Vdmarchen och for foer dis lejlighed. Och som os Rettest och Sandist Siunnis Kunde, da bør schifftet at Were paa de steder som forn prouff har Wundet den aff gammel tid Weret Haffuer, Huor fore Wi nu fore fandt at Elffuen Eendnu fremdelis Her effter schal Were den Rette schiffte Jmellum forn Jorder, Och schall Were lige frem Jgiennem scharet, Jndtill den Kiøger lidet Jnd paa Bratun side, der schall schifftet først begynde at bryde samme Elff, Och gaa saa Ret frem Jnd for Eechenes Sælboe, och offuer Elffuen, som fossen Sløder først Ned, huor der bleff Huggen En kors udj en Steen, der nest ligefrem i bedre paa Bratten paa Klippen, Huor Wi satte En Mærkesteen med Widner hos, Och for det Sidste satte Wi en Steen Oppe Vnder de Stoere Suarte Hamre Jnden for en Vhr der Vnder liger, udj Huilchen forn Sidste Nedsatte Steen, och bleff Hugget En kors, Och bleff saaledis Forefunden och forgot Er Achtet at Olle bratun och Hans effterkommere paa den part schall gierde halffparten aff Saauit som Kand gierdis op till Fielden, Huor den første Steen bleff satt, Och de Andre paa den anden side lige saa meget, Och huilche aff parterne det Jche effter kommer, da Jche alleniste bøder derfor effter lougen, Mens End Och at giffue 1/2 tdr Meel til de fattiche huilchet Eigerne paa begge sider och Sambtychte

(7b)

Samme Dag och Sled Haffde Anders Forhoffde och Laurs teigland ladet Citere S: Erich graffdals effterleuersche, Niels Øuffstefjord, Knud Øye, Herloff Schielnes, och Torbiørn Øusthus, paa Huis Wegne Saauelsom paa Peder gieres Wegne i fuldmacht frem Kom Niels brynildsen paa Nes, Och Haffde til tale til dennem for En Schouge teig gieris teigen Kaldet, som de sig Vnder Øffre Eechenes schall til Eigne, Huilchet hand formeentte at bør lige Vnder forn Gierde som forn Peder paa boer, Fremlagdis der Hoss i Rette en Sex Mennds besichtelse om Rette schiffte Jmellum Eechenes och Gieresteigen Dat: Eechenes den 11 Juny 1621. som for Retten bleff paaschr_ Der Nest Fremblagdes En forlig Jmellum Samson giere i Moranger paa den Enne, Och Niels paa Øusthus Sampt Erich paa graffdal paa den anden Side Op Rettet Anlangende Houge och Fæbeed Jmellum bete gieristeigen och Eechenes, Dat: gieresteig den 16 Junny Ao 1628 blef Och leste Och paa schreffuet, Noch blef i Rette lagt En Sex Mend dom paa Samson giere for hand samme Contract Jche haffde Holden, Mens flyt forn gieres teigs bøegaard alt for langt udj Fæhaugen, med Widere dis formelding Dat: 16 Juny Ao 1631. Effter Huilche Documenter Niels Nes formeentte at gieresteigen som nu kaldis Ø:Eechenes bør her Endnu lige och følge Vnder forn Gierdis besidere, Och Waar derpaa Domb begierindis, Der Jmod paa de Jndsteffnte deris Wegne och i deris egne Neruerelse i fuld Macht Fremstod Olle Andersen pa Echeland Och formentte at

Ø:Echenes med Rette tilkomer dem Vnder Nedre Echenes, Fremlagde der hos Et gl: pergaments breff Dat: A_o 1558 Formeldende at Ragnhilde Olsdatter Haffde soldt Erich Anbiørnsen En Schougelig ligende i Moranger Kaldis Echenes, aff Huiche Quidzell Olle formeente forn Jndsteffnte personer at Were kommer, Och der for til forn Echenes at Were berettiget, huor Jmod Niels Nes Suarede och formeente at Hun som det Soldt

(8a)

Haffde, Heedte Jche Ragnhilde Olsdatter, End om saa Waar, at de dog Jche Waar aff hendis Slegt och Æt, Och der for Jche bør at Achtis, Der Nest Fremlagde Olle Echeland En Contract, aff S: Christen Bush och 12 Mend for seiglet Dat Øde Jordan Offuen for Echenes den=11 May A_o 1635. Jmellum Samson hiere, Niels Nes och laurs teigland paa den Ene, och Anders Wage, Erich graffdall, och Niels Øusthus paa den andre side, Huilchen Contract formelser at Øde Jordan Ø:Echenes schall der Effter følge Anders Waage och hans tilhengere Vnder deris Jord Egenes, som dem med Rette til Hør, och Samson giere och Hans Consorter Jche der effter at haffue Nermere brug til samme Øde Jord, End udj gieres Houg, Som er Vdschiff fra Øde Jordan Ø:Echenes med dets Witløfflig Jndhold, Huor effter Olle satte i Rette och formeente, at forn Forlig bør Ved sin fulde Macht at bliffue, Niels Nes formeente at hand Jche haffde samtycht bete for Eening, den der for Jngen Macht bør Haffue, Med fleere Och tale Parterne Jmellum faldt, da effter til tale giensuar, och denne sags lejlighed Kunde Vi Jche Vnder Kiende forn forseglede forlig, Mens dem Endnu bør Ved macht bliffue och parterne sig der effter bør Rette, effter dj Niels Nes i saa Rom Thid Iche Har talt eller Anchet derpaa Jmedens S: Christen busch och hans med Verende Mend i det Werch leffde, som det har forseglede

Anno 1654 Den 30 May Waar Wi Effterschr. Christen Bertelsen Sorenschr. offuer Sundhorlehn, Lauridz strøme, Olle Hegland, Mogens Hegland, Mogens Mehus, Knud ferestad, Peder Rosuold, Lauridz Stoerimb, Niels Aaland, Peder Berie, Olle Hoffland, Suennd Haffschaar, Och Mogens Quernes, laug Rettis Mend Vdj Ous Schibrede Effter loughlig anfordring for samblet paa Kliffue i bete schibrede Retten at betiene Anlangende den Drab sag med Jsach laursen, som for leden Wintter er bliffuen funden død paa Steensland for huilchet Olle Steensland och hid Jnd til har Veret anholden, och for sagen Hiel fordechtig, Huor fore Ko: Ma: foget Erlig Welacht och forstandig Mand Jffuer Knudsens tienner och fuldmechtig Welagcht Jenns Mortensen frem kom och satte i Rette, at bete Olle Steensland bør Achtis for hans drengs bannemand Effterdj Hand er først bleffuen befunden Hos Hanem efter der den nu for Retten Opleste prouffes Wit løfftig formelding, Och der for bør lide paa hans liff effter loughen, Och War Endelig Dom begierendes, Der Jmod suarede forn Olle steensland, och Endnu som tilforn Høyiligen benechtet, Sig huerchen at haffue giort gierningen, Eller Wiide Huem det giort Haffde, Och formeente Hand Jngen dom bør lide førend alle de folch Kom tilstede, samt Waar paa Steensland den tid schaden scheede, Der effter bleff Hannem tilspurdt Huem hand Wilde søge til prouff sin Wschyldighed med at beuisse, hand dem nu schulde Naffngiffue, och siden forevise i Rette, Sagde Hand Jngen at Kunde Naffngiffue eller paa schylde, Da effter at Wi haffde hannem udj Hr. Jens Sammuelsen Loss hans Neruerelse formanet at sige sin Sandhed Da sagde hand at hand Wel Wiste at hans søn Anfind Olsen och forn døde dreng Jsach laursen Haffde nogle gange Weret i W=Enighed med huer andre Dog det Haffde Weret lenge tilforn, Widere der om Kunde Wi Jngen lunde dene gang Erforsche Da Efftersom de foregaaende och Opleste prouff och Widnisbiurd Jche Vdtrycheligen formelder, at bete Olle Steensland har Weret forn døde Drengs banne Mand at Wi der effter Kand dømme Hannem fra liffuet, Saa befindis dog aff samme prouff at Hand for sagen giøres Helt forDechtigh

(9a)

Thi Wiste Wi Jche Rettere at Kiende och Dømme End Hand Jo bør gjøre sin Døll med 12 loug faste Mend som Jche er befundet tilforn med Wrang Eed Eller falsch Widne, Och det effter M.1B.10 Tyff F:B: 13 och L:B: 26 Capitler Jnden 10 Vgger, Nemblig den 7 Augusty i det Senniste, Kand Noget Hannem til befrielse eller Sagen til Opliusning Jmidlertid bekommes, da til samme tid at fremföris.

Anno 1654 Den 3 Juny Waare Wi effterskrñ Christen bertelsen, Sorenschr. offuer SundHorlehn Endre Sunduor, Joen Reffne, Arne biland, Christoffer Sualesen Wiig, Haluor Reffne och Erich Sundfiord Effter louglig anfordring forsamblet paa Hiert Agger i Stranduig Schibrede, Retten at betienne, Neruerende Hans giøe Sampt Morten Mortued lensmend i bete schibrede, Anlangende en Odels trette Jmellum Joen Suensen paa Sørtued paa Hans Hustrues Wegne paa den Enne, och Olle Hiertager paa den anden side, Om aasadet Jlem. Huilchen til tachtisdag sidst forleden Waar Hid steffnt, Och da for sine aarsagers schyld bleff til i dag optagen, Huor parterne nu paa begge sider Jgien Comparerede, Da Effter at Documenterne paa begge sider Jndlagt, Waar Opleste, foregaff Olle Hiert Agger at Joen Jche schulde beuise Huis Hand i sit Jndleg Haffde ladet Jndføre, det Joen och hans fuldmegtig Niels Sørtued formeentte dog at schulde gjøre beuisligt, Olle Hiert Agger berette och at Niels Sørtued Haffde byet till bete Joen En part udj Reffne, dis Eigenthighed hand dog ej nu Kunde beuise, Och Endog Reccehsen Jche beuise Nogen sag lenger at Prolangeris End 6 Vgger Staar Denne dog nu i Jgien till først kommendis Høsteting optagen med beuiling. Huor da parterne forne punchter Haffuer at beuise Om de Jmidlertid Jche bliffuer Contraherede.

(9b)

Anno 1654 Den=8 Juny Waare Wi Effter schrifñ Christen bertelsen Sorenskr. offuer Sundhorlehn, Johannes Teigland, Niels gielland, Mogens bruntued, Christen Jbm. Gunder flyendsuer och Endre Haape, Æedsorne laugRettis Mend i Opdal Schibrede, Olle Egeland, Arne leyland, Jacob Refne, Niels tofft, Lauris liøtun och Torchild bølsta Æedsoerne laug Rettis Mend i Stranduig Schibrede Effter louglig anfordring och til Nefnelse forsamblet paa Tuedt i Stranduig Sogn och schibrede, Neruerende Hans Engelsen Giøen, Morten Nortued, lensmand i bete Schibred, at schiffte Hiemme Jorden Jmellum Eygerne, Naffnlig Joen Jensen Øuste sta och Jørgen Olsen Forr i Fuse sogn, paa den Enne, som Nu Waar Neruerende til stede och med Woris gunstig Welb: och K: Hr. Slodz Honis Citation. Dat. Bergenhus den 25 gbr. 1653 Haffde ladet til Wedermol ladet Citere Welb: Axell Mouat, Sampt Johan Andersen paa Ennes som Eygere paa den anden side, Neruerende bete Johan Ennes Sampt Samson Schienes, disligeste forn Tuedts besidere, Da effter at forn Citation Waar Oplest for Retten Sampt effter En Bergen dom blef os i Rette lagt aff forn Joen Jensen och Jørgen for, Dateret den Anno 1545 aff Niels Berelsen befalings Mand paa bergenhus, Trund benchestoch Webner och Madz Størsen laug Mand Vdsted, Jmellum Anbiørn Arnesen, Osmund Kieldsen paa hans Hustrus Wegne, och Olle Olsen paa sin Egen Wegne, Anlangende forn tued, Huor udj formeldis at samme Jord har Weret byt i tuende lige parter, och Søster deelle, der aff dem affsagt Huer green at følge, sin part Entten den Waar forbedret eller Jche, med Widere dens Jndhold, som for Retten bleff lagt och paaschreffuet Effter Huilchen bete Dombs Anledning Saauelsom effter fougdens tilladelse, Wi Strax begaff Vd paa bøen och for foer disleilighed med agger och Enge det flittigst och beste Wi Kunde, Huilchet Johan Ennes sagde sig Jche at Wilde sambyche, Mens Wilde først haffue Dom paa 1 Spand i bete Tuedt som hand forleden aar Haffde Steffnt

(10a)

paa, Huilchet da Jngen Ende greb, formedelst hand ey Selff møtte i Rette, Mens hans fuldmechtig Anders Woge som dog Jche sig till Endsckab effter dannemends begiering Wilde bequeme, Mens sagde sig at schulde Strax bliffue Steffnt i sagen paa Ny, Huor om bleff och for aff schediget udj protocolen findis Jndført Med Huilchet forn Joen Jensen och Jørgen foer Jche Wilde Were benøyet, Mens begierte schiffte effter lougen, Det Wi och Ey tilligen Wiste at forbj gaa, effterdj Johans Ennes Siunis alleniste at Wilde forhale och Opholde sagen, effter som hand har hafft Nochsom tid och Rom at Steffne loughlig, Till med Kand denne bytte Jnttet forhindre hans loughlig prosses, naar hand ellers sagen Rett ahngaar, Huor fore Wi det Retteste och Sandiste Os Kunde Siunis har Schiffte bete Tueds hiemmeJord i tuende lige parter, effterdj den gl: schiffte nu Waar forfalden och till paa en Steen Ner Slet borte och for Wildet, Och det i effter følgende maader, først satte Wi en Steen Ner den Sudvest for bersagger i Rennen, Der fra gaar schifftet lige i Nort Oust paa Engen i den gl: Marche Steen, der fra och frembeden i Nort Oust paa Røgen paa en agger Kaldis Klimningen een Steen derfra frem beden i samme agger i En liden grøn Houg, blef Satt En Steen, der fra och lige frem i Nort Oust bedre bleff Huggen En Kors i En Stoer Steen, Och for det sidste bleff Hugget EN Kors frem i beden Mod den liden Spring brund Wed Weyen i en Steen, der fra och saa fremdelis Schall Schouff Weyen Were den Rette Schiffte Jnd till den Grund som er paa garden Jmellum bøen och Hagen Huor grinden fra lille bolle paa sløder, Der effter begaf Wi Os Neden och Westen for gaarden, Huor bleff aff schiff Jt Styche Eng Som schall følge den Syndre part aff forne Jord, Huor bleff først Huggen Jt kors i Hammeren Neden och Norden for schumbstued, och der lige Nor paa paa en anden Hammer huor bleff Huggen En Kors i En Stoer Hammer, Och siden i Nor paa i tuinde andre Hammer bleff Kors Huggen, der fra schall schiffte gaa lige i Nor paa

(10b)

Till lille bolle som Schiffte mødes, Saa samme Støche Eng som den Synderste part aff Jorden schall følge, ligger Westen for samme Schiffte och Strecher till Søen, Och det lille Støche agger som er paa samme part, och schall ochsaa følge och ligge til forn Synderste part, forn Joen Jensen och Johans for till bød Johan Ennes at Reyse och Kaare Huilchen part Hannem lystet, Mens Hand Jche Wilde, Och faar samme Schiffter for bliffue saa Som forschrt Staar Jnd till Johans Ennes beuiser at Hans Edtleger er berettiget til Meere i bete Jord, End den Edtleger som Joen Østesta er aff Kommen.

Anno 1654 Den=15 Juny Waar Wi Effterskrne Christen Bertelsen, Sorenchriv. Offr Sundhorlehn, Niels Øchland lenszmand i Fiere schibred, Størcher Wiehaffde, Arne Hoppe, Daud Viffueragger Hans Strøme och Reer førde laug Rettis Mend i bete schibrede effter loughlig anfordring forsamlet paa Øffre Wallen at Jmellum Regne Laurs Østrim och Koer Haaland i Edtne, paa den Eene, Och Peder Ø: Wallen paa den Anden Side, Anlangende 5 Spand Korn i Aarlig landschyld for 5 aars tid, som forn laurs och Koer berette dennem Endnu Hos bete Peder Ø: Wallen at Restere, Peder Wallens Hustru Møtte och berette det Jche at Vere Vden 4 aars tid, Effter dis lylighed bleff for Retten affsagt at Peder eller hans Hustru bør buise at forn 5te aars landschyld aff dem at Were betalt, Huis Jche, da at Strax betale ald forne 5 aars landschyld, eller der for lide effter lougen, Effter alt Saa ledis Waar Centerit, bleffue de forligte Saaledis at forn Peder Wallen schall Jnden 3 Vgge betalle till forn Sagsøgere for deris Om Kostning och fordring Penge 6 Rdr, och udj Willighed at giffue dem en goed Smalle.

Anno 1654 Den 27 Juny Waare Wi Effterskrne Christen bertelsen Soern Schr. udj Sundhorlehn, Olle Nerum, Hellie Jbm. Tørris Vnderhougen, Berie i Waagen, gunder Haugland, Torbiørn Stuemoe, Christen Wieland, Tørris Jbm., laurs Stangeland, Sigge Wache, Olle Jbm., Och Niels Heyeboe, laug Rettis Mend i Fieldberg schibrede

(11a)

Effter lauglig Anfordring forsamblet paa Klungeland i bete schibrede, Neruerindes Erlig och Wel Achte Mand Olle Jennsen paa Wester Eide, och Bunde lensmanden Tørris Lunde, och andre got folck fleere, Huor Mattis Jacobsen paa Øster Eide Haffde med Woris gunstig Welb. och Kiere Hr: Slodz Herris Vdstede Citation til i dag ladet Hid Citere Erlig och Welb: Mand Axell Mouat till Haugland, som er Eygere til den halffue part, Anlangende Hiemme Jorden at Vdsteene i tuende lige parter, Saauit billigt och Rett schee Kand, effter lougen, Huilchet Wi Os ochsaa fore tog och det flittigt Wi Kunde forfaer dis bjlighed, Huor effter Wi først Schiffte den gamle Jord Saauit Eng er anlangende, och schall gaa fra gierden Neder for fielden offuer for garden Huor der ligger en Stoer Steen, Kaldis giedesteen, der fra och fremdelis Wester paa Jmod Røsaggeren Huor bleff Satt den anden Steen, Noch der fra och tuert offr Røsaggeren och Ned Wed den Sud Oust Hiørne paa Schruffsaggeren huor bleff Satt den 3die Steen, Och der fra i Wester paa paa Brotten, Och for det Sidste bleff Satt den femte Steen Ved Elffuen, Saa at alt Huis Eng som er Norden samme schiffte aff det gamle Eng, det schall følge den Nordere part, Och alt Huis som er Synden for samme schiffte, det schall følge den Syndere part i gaarden, Saauit det gamle Eng Recher, Belangende det Eng som er JndHegnet fra Haggen, Kalffuetræ kaldet, det bleff deelt i tuende lige goede parter och affmerchet med 4 pæler Som begynder Ved Enden paa Heggebøegierdis Ende Wed bechen, och saa lige op offuer Hougen, och Op i de Storre Ollertrær Ved grinden, Aff huilche tuende parter blef affsagt at den Synderste part schall følge den Norderste part i gaarden, Och den Norderste part aff samme Kalffuetræ schall følge den Synderste part af gaarden, Anbelangende det Eng som liger Norden fra gaarden, och er ochsaa aff Haggen Jndtagen, der om bleff foraffschediget at Jordens besidere schall Selff her effter for Eenis der om och brugge det Endnu fremdelis som til forn, Och bleff satt tuende pæle i den gamble gaar nede

(11b)

Jmellum den gamle Eng, och forn NyJndtagne Eng den Ene Ved den Østre ænde Wed gierdet, och den andre Westen for Weyen Wed grinden, Och schall Aggerne som ligger paa Huer parts Eng ligge til Huer part som den nu ligger, Vndtagen disse effter schreffne Som ligger paa den Søre parts Eng, Huilche schall legges till den Nordere part, Naffnlig først Jt Støche Acher Kaldis Moers Acher, der Nest det Støche aff RøseAcheren som ligger Synden for schifftet, der nest det Støche aff birche Aggeren som er Synden Schifftet, Och for det Sidste En agger Kaldis Stuemoefflech liggendis paa forn Syndere part. Anlangende det Styche Eng som ligger Synden for den Synderste part aff Jorden, Huilchet Eygeren till lille Stuemoe formeener at Høre der till, der om bleff saaledis for affschediget at Klungelands besidere schall Endnu fremdelis bruge det her Effter som till forn til ligge deele Huer sin Halffpart aff Engen, Saa uelsom aff Jt lidet Støche Agger som der paa ligger Jndtil den paa Klagende der paa louglig Steffner och Kalder, Huis da der VdJnden passerer saa Kand der effter med dette Rettets Huilchen Schiffte Welbete goede Mand, Welb: Axel Mouats tienner och fuldmechtige Welact Christoffer Christoffer laursen och paa Hans gunstig Hosbund Wegne Sambtychte, Och Endelig bleff Sluttet Saaledis om forne schiffte, at Christoffer laursen Kryset och Kaaret den Synderste part aff Jorden Her effter at følge Welbte Welb. Axel Mouat och hans arffuinger, Och den Nordere part at følge S: Offedals børn och arffuinger, Huor Med bete Mattis Jacobsen Saauelsom Olle Joensen Och Waare Wel tilfrids i alle maader. Anno 1654 Den=30 Juny Vaare Wi Effterskr. Christen Bertelsen Sorenskr. offr Sundhorlehn, Knud schaden lensmand i Opdals Schibrede, Johans teigland, Berie Wemedall, Tomas HammerHog, Niels Sollem och Elling gieresta, laug Rette Mend udj bete Schibrede forsamblet paa Weuatten i forne Schibrede, Retten at betiene, Huor Maritte

(12a)

boinde paa Weuatten med Hendis Werge och fuldmechtig Siffuer gripne, fremkom for Retten med Schrifftlig Steffning offr Anders Kattenes Dat. Dat: Sør Huglen den 7. Juny Sidst forleden formellende at Hand sig Schall W=lougligen haffue Jndtrent paa Hendis paaboinde Jordepart och der udj Hende til Største schade Och Nachdeel En tønne Sad forsaaed det Hun formeener Hand bør Haffue forbrut, sampt bøde for tag och landNamb, effter lougen, bete Anders Kattenes møtte, och formeente sig Jngen W: Rett at Haffue giort, Effterdj Hennem aff Hans Med Eigere Steffen Steffensen paa Hammersland och Peder Mogensen paa yttre Hoppe i Nordhorlehn som nu Waar Nerverindis tilstede, Waar for forundt och beuilget at Were bøxel Raadig for den part hand Eyger Herudj som er 1 Spand Smør och 16 s. i Wahre, som hand formeente at Were leyelis, Efftersom forne Marite ald Jorden effter Hans och Eygeres Meening schulde Were tilforn opsagt for Hendis Søn S: Johans Johansen som boede och døde her Jbm. Huilchet Hun benechtet och fragich Jche at Haffue Opsagt der aff Vden 5 Spand S: och 5 i Wahre Mens sig at Haffue forbeholden til Hendis brug 1 Spd S: och 1 Slet i Wahre, da effter lang protestering Och Endelig Jmellum Handling, Jmellum parterne bleffue de saaledis foræhnet, at Johans Johansen som har leyet de 5 Spd S: och de 5 S i Wahre, Hand schall nu giffue Anders Kattenes for den Siste part Nemblig 1 Spd S: och 1 S i Wahre, som hans formoder forne Marite Endnu Brugger i første bøxell 8 Rdr, Och Maritte schall giffue Anders Kattenes for den tde Korn hand haffuer Her i forne Jord penng 2 Rdr, Dog schall forne Marite Her effter som til forne Niude och bruge forne Jt Spd S: och 1 S i Wahre hendis liffs tid Entten forne Hendis Sønn som leffuer hende effter Eller Jche, Och effter Hendis død schall forne Johanes Haffue frit tiltrædelse til forne part Vden Nogen gaffue eller foræhring till Anders Kattenes, Hans Arffuinger eller andre i nogen maader, Huor paa Anders loffuede Strax at giffue bete Johans och Hans farmoder Fuldkommen bøxell seddel, Huilchet forne Anders sin med Eygere Steffen Hammersland och Peder Hoppe Sambtychte

(12b)

Anno 1654 Den 3. July Waare Wi Effterskr. Christen Bertelsen Soren Schr. Offuer Sundhorlehn, Johanes Røsseland lensmand i Quindherritz schibrede, Johans trouig, Søffren Nerhus, Gotschalch Tuedt, Anders Bringedall, Iouridz Miel, och Iuer Møchlelost, Ioug Rettens Mend i bete Schibrede, effter Iouglig Anfordring forsamblet paa Houglan i Øschedalen, Retten at betiene, Huor for Os i Rette præserterit Johanes och Aschild boende paa forne Houglan Som med Woris gunstig Welb. och Kiere Hr: Slotz Herris Vdstede Citation Haffde paa aasteden ladet Citere deris grande Paul Houglan med hans Eygere, Hæderlig och Høy Mand M: Ambrosius Medtiener udj guds Ord till Bergen Dom Kierche, paa Huis Wegne møtte Peder Erichsen paa aaland med schrifftelig fuld Macht Sampt forne Johanes och Aschilds Eygere Hæderlig och Wellerdt Mand Hr: Hans Torildsen Sogneprest till Quindherritz prestegield, Anlangende ligning om Jorde schiffter Jmellum de forne paa boende bønder Dis lejlighed Wi Och Med Yderste och Største flid forfoer, Och befanttis Saaledis at den part som Pouel brug, Waar bedre Effter den der affgaaende landschyld End den part som forne Johanes och Aschild brugte Effter der aff gaaende landschyld, bleff der for forne Hr: Hans toruilsen Saauelsom M: Ambrosius hans forne fuldmechtig Sampt de paa boende bønder Saaledis Contraherede at der bleff giort Mageschiffte paa Noget aff deris Eng, paa begge Sider Saaledis at Efftersom forne Johans och Aschild Haffde Jngen Vdfart aff deris gaard paa deris Eget leyemaall Meget mindre Rom till Nogen Husetoffer, Huor for dennem bleff tillagt Jt Støche Eng liggende Østen for gaarden Strechende fra den Sud Oustre Hiørne paa laden och saa i Øster paa till Hiørnet paa den Agger Hougs Agger Kaldet Huor bleff Nedslagen En paalle, Huiche Støche Eng som de schall Haffue Strecher Sig Jmellum same Agger och gaarden i Sør paa, til den Wey som gaar fra gaarden och Øster paa, Der Nest bleff tagen fra forne Pouels part, Jt

(13a)

Støche Eng Norden for gaarden, Strecher sig fra den Nort Oust Hiørne paa den Agger Halfft Mands Werch Kaldet Huor bleff Nedsatt En paale, och der fra Øster paa Ved gierden Huor bleff Satt En paale i En liden Tue, och Strecher sig saa med Weyen Jndtill gaarden, Jmod Huilche bete tuende Støcher bleff taget fra forn Johanes och Aschids leyemaall Jt Støche Eng Wed Elffuen, Synden for den Agger Stoer Agger Kaldet, Strechende sig fra schiffet Jmellum forn Pouells part paa den Ene och Westre Side, Och Johans och Aschids parter paa den Østre side, Som Strecher sig langs Med Aggeren Wester paa till En Eech som Staar Vnder agger Rennen Huor bleff Huggen Jt Kors, der fra och Ned till Elffuen till En asch, Huor bleff Huggen Jt Kors, Med Huilchen Schiffte och liquidering parterne paa alle Sider Waare Wenner och Wel forligte,

Anno 1654 Den=7 Augusty Waare Wi Effterskrn Christen Bertelsen, Soren Schzr udj Sundhorlehn, Mogens Mehuus, Pouell tydzen, Mogenns Hegland, Fabians Kuffuen, Olle lebsøen, Mogens Quernes, Olle Hegland, Lauris Stoerem, Suend Hoffschaug, Hans Øren, Niels aaland och Johans Røe, lougRettes Mend i Ous schibred Effter louglig anfordring forsamlet paa lebsøen i bete Schibrede Retten at betiene, Neruerende Ko:Ka: foget Erlig Wel Acht och forstandig Mand Iffuer Knudsen Sampt bunde lensmand, Laurits Oelsen paa Strønøe, Huor da forgedschte Ko:Ma: foget Erlig Wel Acht och forstandig Mand Iffuer Knudsen for Retten præresenteret och fremblagde En Schrifftelig och forseiglet domb offr Olle Steensland i Sam Anger Dat: Klyffue den 30 May Sidst forleden, Huor Vd Inden bete Olle Steensland er Kiendt till at gjøre hans døll effter laugen, for En hans tienneste dreng Naffnlig Isach lauridtsen som forleden Winter er bleffuen død funden Wed forn Olle

(13b)

Steensland Haffuer Weret Anholden och fordechtig for, Effter der om nu Opleste och lauglig tagne prouff, Vdj forberørte Olle Steenslands Egen Neruerelse och paahør, Till Huilchen døll med hannem at gjøre Waar lauglig Neffnt disse effterskr.ne Nemblig Siffuer Vdschot, Olle Lij. gabriel dybuig, Olle Reista, Anders løffschar, Michel Huchenes, Niels aaland, Hans Ibm. Johans Matland, Willum Samøen, Peder Røsuold och Olle Neder bouge. Olle Steensland Erbød Sig Noch som at gjøre Sin Æed der for effter laugen, begierte och meget gierne aff forne Thil Neffnte Mend at de Wilde gjøre døll med Hannem, Huor til de alle Samptlig Suarede :/: effter at Æden for dennem Vaar oplest :/: at de Jngen døll Kunde eller Wilde gjøre med hannem, aff den aarsage at de Huerchen Wiste Entten Hand Waar Schyldig eller W=schyldig i den Sag, Mens End ochsaa at Hand Waar Mindre Mand bleffuen for Nogen Schielden och W=quems Ord paa Sam Anger Sogne folch, Effter der om en offr Hannem forhuerffuede domb Dat: feresta tingstue i Ous Schibrede den 28 zbris Ao 1644 dends Vdtrycheligh formelding aff Offte bete Ko:Ma: foget nu anwiiste, och for Retten nu bleff lest och paa Schreffuet, Effter forberørte leylighed Satte forskr.ne Ko.Ma: foget i Rette och formeente at bete Olle Steensland bør Kiendis Schyldig i Sagen och lide paa hans liff. Effterdj Hand sig Huerchen med louglig Windesbiurd eller døll Kand fri gjøre, Och Waar der paa Endelig domb begierende, Da Effterdj Wi befinder at denne Sag Er effter for berørte leyligheder Heel tuiff Raadig Thj Wiste Wi Jntet denne gang Her VdJnden at Kiende førend Wi Oss med Woris Offuer Dommer och den gunstige Øffrighed der om Kand forspørge och Raadføre

(14a)

Anno 1654 Den=4 zbris Waare Wi Effterschrne Christen bertelsen Sorenschriffuer Offr Sundhors fogderj Mogens Mehus, Paull tydsen, Mogens Hegland Fabians Kuffuen, Olluff lebsøen, Mogens Quernes Olle Hegland, Lauris Stoerim, Suend Haffschaar, Hans Øren,

Niels aaland, Och Johans Røe, Effter louglic anfordring forsamblet Paa Strøne i Ous schibrede Retten at betiene, Huor for Os frem Kom Erlig Wel Acht och forstandig Mand Jffr Kunden Ko:Ma: foget Offuer Sundhors fogderj hans tienner och Fuldmechtig, Erlig och Wel Acht Niels Mortensen Som lod frem føre for Retten Olle Steensland aff Sam Anger, Som En tidlang har Weret Anholden for Hans drenng Jsach laursen som forleden Winter ehr bleffuen formyrdt Wed bete Olle hans gaard, for Huilchen gierning Hand har Werit fordegtig for, at Haffue giort, Huor bete Niels Mortensen fremlagde En forseiglet domb Dat. Klyffue den 30 May Sidst forleden, Huor Vdinden forne Olle Steensland er da til Kiendt at gjøre sin døll, for forberørte Sag, Huilchet Hand Jche kunde gjøre da hand den 7 Aug. Sidst forleden till det at gjøre Waar Steffnt paa lebsøen, Huor fore forschrne Niels Mortensen paa Høyst bete Ko:Ma: Wegne Satte i Rette och formeente at Hand bør Kiendis Schyldig i Sagen, och der for at lide paa hans liff Och hans boeslod at Were forbrudt Vnder Ko:Ma: Och Waar der paa Endlig domb begierende, Der Jmod Suarede forne Olle Steensland och Endnu Som tilforn Høylic benechtet sig W=schyldig at Were, Ey heller at Wide Nogen aarsage til Hans død, med fleere och tale, Parterne Jmellum faldt, Da Effter tiltale, giensuar och denne Sags bescheffenhed. Haffuer Wi Effter Woris Kiere Hr. laugmands Anledning, dog udj hans W:W: Absentz Har Vi Jnden, forefunden Saaledis at Effterdj forne Olle Steensland Jnttet Nøyachtigt har fremført Jmod for Jndførte prouff

(14b)

Sig for denne fordechtig Prouff Sag til befrielse i Nogen Mader, Haffuer Ey heller kundet laugverge Sig for forne Sag, Endog hannem Effter laugen haffuer Verit tillatt 10 Vggers tid det at gjøre, som aff forberørte Jndførte døls dom er at fornehme, Meget mindre fremført eller Naffngiffuet nogen Widnis=biurd om Huorledis forne Hans dreng er kommen aff dage, Mens alleniste benechter sig der Vd Jnden aldels W=schyldig at Were, Med foregiffuende, sig aff W=foruarenhed at Were Kommen did som drengen laae, och da at Haffue taget i Hannem at Wilde See Huad Hand Schadde, Saa beuises dog med forne Prouff at Hand Har Weret den første som bleff seet och befundet Hos forne døde dreng, och Hafft haand paa hannem, Sampt Snoed Hannem Omkring. effter der om for Jndførte Magdele Joensdatter och Marite Jsachsdattere prouffs formelding, Huilchet hand Jche Har benechtet, at hand har Joe Hafft Haand paa Hannem, Och Siunis Self meere at be Styrche Hans Schyldighed, End at beuise sig Wschyldig, J det Hand har bødet dem huer saa got som Jt aarsløn for at de schulde Sige att de Waar de første som Kom till Hannem, at Olle der Ved Kunde bleffuet Vndschyldt, Hand haffuer Ey heller Strax Strax gierningen Waar giort, giffuet Ko:Ma: det till Kiende, som burde at Jndquirere Om huem drenngens bahne mand haffde Weret, som hand tilligen Haffde burdt, och ladet liget Strax besichte, Huilchet gjør hannem disto meere for sagen fordechtig, Och Efftersom udj loughen Tyff Balchens 14 Cap: Jblant Andet formeldis at for alle W=bodemaal schall Werges med Tylter æed, Och 2:B: 26 Cap: formelder at det schall schee Jnden 10 Wgger, Huilchet bete Olle Steensland Jche har giort, Och S: Høylofflig Jhukommelse Konning Christian den 3. Resess udj det 24 Artichell Jblandt andet formeldr udj dends fulde Meening, Saaledis End Wed nogen Slig gierning och dølie Hand

(15a)

da Werge sig med 12 Mend Och End Widere formeldis i samme Artichel, Saaledis End falder hand at loughen (der er den sig Schulde lough Werge med 12 Mend) och drabet ehr, da Haffuer Hand dags Rom och Nattefrist at Rømme, Mens Worder Hand siden greben, da gange det paa Hans Hals, Och Endog at forschrnr Prouff har Jche Wdtrycheligh Wundet at de har Seet Olle Steensland dræbt forne dreng, at Wi der effter Wiste at Kiende hannem fra Hans liff :/: Mens alleniste Melder at de har først Seet drenngen gaa forbj laden och lidet der effter Seet forne Olle Steensland gaa samme Wey forbj laden, Och Strax der effter Haffuer de Hørt drenngens

W=sædwanlig Røst, och er da gaaet Vd aff laden, at See Huad paa ferde Waar, Huoe de da har Seet drenngen ligge paa Ryggen med Strubben Vdschaaren, och Olle Steensland at haffue Staaet offuer hannem och hafft fatt i Hannem, Saa befinder Wi Ey Heller Sagen saaledis, at Wi Wiste hannem gandsche at frj Kiende. Effterdj hand sig Huerchen med Widnisbiurd Ehr med døll som før er Meldt Kand frj giøris, Thj Wiste Wi Jche Rett - her Vdinden at Kiennde och dømmе, End hand Jo Effter forschrне Artichel bør Rømme landet Jnden dag och Natt her effter er forløben, Och hans Boeslod at Were forbrudt Vnder Høyst bete Ko:Ma: Naar først ald louglig giæld er betalt som aff boen Waar schyldig førend hand bleff Anholden, effter der om M:B: 11 Cap: formelding, Med Mindre Woris gunstig Høye Øffrighed hannem Anderledis Wil benaade.

Anno 1654 Den=15 zbris Waare Wi Effterschrне Christer Bertelsen Soren Schriffuer Offuer Sundhorlehn gregoris Hysingsta, Omund Øchland, Laurits Escheland, Johans Hysingsta, Aschild langeland och Haluor Jbm. loug Rettens Mend i føens schibrede Effter

(15b)

Lauglig anfordring forsamblet paa Aaland i bete Schibrede Retten at betienne, anlangendis En tuistige Sag Jmellum Hederlig och Weleræt Mand Hr: Oelsen Sogneprest til Storrøens prestegiæld paa den Eene, och gudfrychtig Quinde Mette Pouelsdatter S: Hans Jennsens effterleuers Om Nogen Schields Ord som her Peder schulde haffue Hafft Jmod Hende, Huor Om Welb: Bernt Ørning till Watnøe Haffde i Rette steffnt, Nemblig Christen Jacobsen paa Wattnøe, Peder aaland, Joen Weffuer och Peder Snedicher, aff huilche Prouff Hr: Peder och haffde til forne tid och Sted Steffnet forne Peder aaland, Joen Weffuer och Peder Snedicher for at proffue huis Ord de haffde hørt aff forne Christen Jacobsen Jmod hannem den 20 Juny Sidst forleden paa Watnøe, till Huilchen Steffning Christen Jacobsen Jche nu Wilde Suare, Effter dj at Steffningen Waar Jche lest for hannem Mens Waare alleniste anuist Welb: Bernt Ørning paa Watne som han der paaschrif.... formelder, Huor da forne Prouff effter at æeden for dennem Waar Oplest frem kom och prouffuede Saalrdis, først prouffuet Christen Jacobsen at den 20 Junj Sidst forleden effter derom hans schrifftelig Prouff liudendis Saaledis, Min Widenscham om Hr. Peder Oelsens, Seeniste Hand :/: mig Witterligt :/: Waar paa Watnøegaard ehr som følger, Nest forleden den 20 Juny Kloch: en Wngefer Ved 2 Slet, Kom hr. Peder Oelsen til Watnøegaard Ridendis, och haffde en dreng med sig, Och Effter at Moder S: Hans Jensens hanem Wenligst Haffde Wndfanget och beret Jnd i den Stoere Stue, Kom Jeg i Stuen til hannem, och sad Hos hannem Ved bordet, och Moder Sad och Wandt garn, Och som Wi sad och haffde druchet en Kande Øel, eller Meere, begynte Hand Strax at dute Moder, ligesom Hun Haffde Weret Hans tienniste pige, der Hun det fornamb, gich Hun Vd paa Staborit

(16a)

Och bad Jeg schulde føge mig Effter Presten :/: Effter som hun forNam at hand Anstillet Sig Noget Wercheligt :/: det Jeg och gjorde, Siden effter at hun Waar Vdgaaen, drach Hr. Peder och Jeg Pull om Pull, Saa Wel Muligt Øllet beed paa, Jmidlertid begynte Hr. Peder at tale adschilligt, Jblandt andet, Huad bispēn och hans Hustrue haffde talt Om Moder, nu Seeniste hand Waar i bergen, Sampt Om Welb: bernt Ørning, Jffr Knudsen och andre, Omsider begynte Hand at tale om sin datter :/: Som Snart thoe aars Haffde Weret Hos Moder:/: Huorledis Hans Tygensens Quinde Jche alleeniste schulde Haffue Sagt, at Moder den Haffde Kag Struchet men End och saa Hud flett, det Hand Nogle ganger Repeterit, Jmidlertid begierede Hand, Jeg Wilde flye Os Noget frantz brenduin, det och sheede, der effter at Øell och brenduin beed paa, begynte hand sin gamel tale Jgien om sin daler, at hand Jche Wilde hun schulde Straffis med Riis, thj hun Waar 14 aar gamel, der til Jeg Suarede, at moder alt

Wel Ey heller gjorde, Naar Hun Viste hans Willie der vdj, Huis moder i saa maader Haffde giort, scheede for barnets beste, Strax bad Hand mig tie, det Jeg hannem och Sambtychte for Eendelighedens Schyld, Strax der effter kom Peder aaland Prestens Medhielper til bords Hoes os, och drach Mueligt En gang, Saa begynte Her Peder Jgien hans forrige Discurs om hans datter, som Moder schulle Haffue Kag struchet eller hudflet, som hand Sagde effter hans tygesens Quindes Ord, der til Jeg Suarede at Jeg Jche troede Hans tygesens Quinde saa dant Kunde Haffue Sagt, Mens Mueligt hr Peders Egen Quinde Da Krefued hand Strax Peder aaland der om til probs, Huor til Jeg Suarede, at Jeg hannem

(16b)

det Vilde giffue schriftlig, eller schaff Mand for mig, Gich saa til Moder paa Staborit och bad hun Vilde komme i Stuenn, Presten er Slet aff laeve, och siger i Haffuer Kagstrugen och Hudflet Hans barn, Strax gich Moder Ned och som hun kom i Stue døren, Møtte hr. Peder hende, da sagde Hun til Hannem, Hr. Peder Haffuer Jeg Kogstrugen eller Hudflet Eders datter det Suarede hand Jffrigen, Ja guds bitter død haffr du saa, der for en dieffud i dig der du Staar, det hand trende ganger Ynschet, med fleere V=Christelige ord, med Neffuen i Siden, Hans Hat til Spot afftagen, och Knøte sine Neffuer til Hennder :/: det gud betale :/: Haffde gud samme tid Jche Weret Mechtigere End fanden da Haffde Hr. Peder for aarsagt Stoer V=lyche, Dette saabedis Sandferdigen at Were tilgaaen, Testerer med min Egen haand, schreffuet och Vnderschriftuet, och Videre Ved bogger Eed Vil Confirmere, Actum Watnøegaard den 15 zbris Anno 1654. Christen Jacobsen Egenhaand, Dernest frem kom Peder aaland, at hand samme dag kom til Watnøe med en Øgse hand haffde i Haanden som hand haffde giort til Moter S: Hans Jensens, och da bad Christen Jacobsen hannem Jnd i Stuen, och da Waar Hr. Peder och Christen goede Wenner, det Christen Selff bekiende, Saa bleff hand bøden til bords bleff ham bødet en schaal brendeuin, Som hand sagde dog Jche at driche, Endog Christen med Hr. Peders Sambtyche haffde hafft i Acht at fly Ham en Rus paa, som de nu for Retten bekiende,

(17a)

Oct i det sagde Her Peder Self til Christen Jacobsen i maa Jche fortenche mig fordj Jeg har talt med min datter, Jeg har hørt trinde i byen at Mette S: Hans Jensens schulde Were meget Streng med Hans datter, der Jmod Suarede Christen Jacobsen at Hr. Peders Quinde Waar god for at føre Saadan trinde til byen, och sagde Christen til Hannem Kand schee i Har Hørt det hos Hans tygesen, Och da Schød Hr Peder mig til probs, Huor til Christen Sagde huor Wil i tage proff paa min Mund, Jeg Vil Selff giffue Eder det Schriftlig, Welbete Bernt Orning tilspurdte Peder aaland Om hand Jche hørde at Her. Peder Sagde til Mette -, gid der for diefflen i dig, Huor til Peder Suaret och Høylig benechtet at Hand Jche Kunde gjøre forskell Huad de talte sammen i gaarden Efftersom hand denn tid Waar i Stuen Joen Ingebrichtsens Weffuer frem Kom och proffuet Ved fuld boger Æed, at hand Waar samme tid paa Watne och Stod Ved sit arbeide, da hørde Hand at Hr Peder Oelsen Sagde Nogle Ord och bandet Noget, Enttet Hand sagde diefflen for i dig Eller hand sagde diefflen tagedig, det kunde hand Jche ErJndre, Jche heller Wiste hand til huem hand sagde Saadan Ord til, fremdelis frem kom Peder Mogensen Snedicher och Proffuet Ved fuld Boggeræed, at Hand Stod samme tid paa sit arbeide paa Watnøe, och da hørte hand Her Peder Oelsen bande ligesaa som forn^r Joen Weffuer proffuet haffuer, Mens huem hand haffde saadan Ord til eller Jmod, det Nechtet hand Jche at Wide, Der Nest frem lagde Hr. Peder Oelsen Sit schriftlig Suar Jmod Welb^te Welb: Bernt Orning liudende Som effter følges, Sagen effter Welb: Bernt Ornings steffning er, at Jeg schal haffue talet W=høffuescheligt, huor for Jeg til Werdzlig ting

(17b)

Steffnes prob at høre, W=høffueschelich at tale Er en geistlig Sag, Som Strider Jmod goede Søder, Kongl: Ordinantz folio 34 schal Jche for Wertzelig Ting, Mens for heretz prousten och Superintendenten, och Siden for Ko:Ma: Selff Ordeelis, folio 35. Och End om Nogen gaaed Rett der VdJnden Waar at søge, bør och for gestlig, med geistlig at procederis ut Supra Her til kommer det, at alle som Widne, Ere Ko:Ma: Bispens och Proustens Jurisdiction Vnder giffuen, Naar Noget Testimonucum hos dennem schall Søgges, Men Presterne ere Jche Wertzelige Vndergiffne for dennem deris Widne at aflegges, Mand schal til Hiemmetinge søges, Er Jeg begierende dette ord fra ord i Acterne at Jndføres, och med probenes beschriffuelse for betaling mig tilstilles. Thysen den 16 zbr. 1654 Peder Oelsen Suegning Sogneprest til Storøen E:H: Widere passerit den Sag angaaende, Mens parterne begierte dette beschreffuet.

Anno 1654 Den=18 zbris Waare Wi Effterskrn Christen Bertelsen Soren Schriffuer Offuer Sundhorlehn, gamel Lauris Totland, Mogens Øegland, Endre teigland, Endre Hollund, Olle habesta och gregorius Jbm. laug Rettis Mend i føen schibrede effter louglig Anfordring forsamlet paa Nor Mæland Retten at betienne, Huor den der paaboende Bunde Olle Guldbransen haffde med lensHerren Erlig och Welb: Mand Henrich Billow Ko:Ma: befalings Mand Offr Staffuanger len hans Vdstede Citation. Dat: den 9 Juny Sidst forleden, Anlangende En tiltale til Torgier Steens Nes i Karmsund boende, for en part i Mæland som Olle beklager at Torgier schal haffue bort

(18a)

bøxlet fra hannem och til Rasmus Joensen fylchesnes Nemblig 1/2 løb Smør och 1 1/2 Wog Korn, Huor paa Olle beretter at haffue giffuet Torgier i første bøxel, penge 10 Rdr. och En Siøboed, som Olle Haffde giffuet Claus Riche 6 Rdr. for, Huilchet Torgier Nechtet at hand Jche haffde opkoret forne Penge och Søebod paa bøxell, Mens paa hans Retighed, aff den part Olle til forn leyet haffde, huor til Olle Suarede at hand Iche Waar hannem schyldig Saa meget i Rettighed, effter som det Waar Jchuen It aars tid hand haffde hafft den part, Olle foregaff at haffue betalt ham sin Rettighed, huert aar och fordj at det Jche Waar sceed i Rette tid haffde Hand och giffuet Torgier Jule ..., det Torgier Jche Nechtet for Sandhed at Were, med mange och fleere Ord parterne Jmellum faldt, da Effter tiltale, giensuar och denne Sags lejlighed Och Effterdj Torgier Jche Jmod siger, Mens Sellf be Kiender at haffue bekommet 10 Rdr. i penge och forn Søebod aff Olle Meland, Och Nochsom Kand Erachtis at hand Jche haffde Saa meget landschyld at Kreffue hos Olle, som forn Summa Kand bedrage, Til med om saa haffde Weret, Saa burdte hand at haffue Søgt huis hand Restet lougligen, Och huis Jche saa er at hand har Opbaaret forne penngge paa den part, Saa Bør hand dog Jche at bort bugge den til Een anden, den forrige paa boinde til fortrengsel Efftersom S: och Høylofflig JhuKommelse Vdtrøchelich for A:Ho: C 4 Recess melder at der schal Jngen gaards part bygges til fleere End en leilending Med Mindre der aff aarligen Kand Vdgiffues til landschyld Jt pund Tyngge udj Korn, Med eller Malt, eller och saauit aff anden landschyld der Jmod bør Regnes, effter SædWanlig taxt, Och ald denne Jord er Jchum 1 1/2 løb Smør och 1 1/2 Hud Huor paa boer tilforn 3 Mend foruden forn

(18b)

Rasmus Joensen som denne Omtuistige part Wed bygsell har bekommet, Thi er her om saaledes aff Oss for Retten affsagt, at Olle bør Winde forschrne part for bygsel och aarlig Rettighed Effterdj hand tilforn har bygslet den største part, Och dyrt noch affmindet først Claus Rich och Siden Christen Jbsen aff den anden part, som Os Nochsom er Witterligt, Och udj hans her for Retten fremlagde Suplication til Welbete Welb: henrich bilou Sandferdig for Klares.

Anno 1654 Den= 2 och 3 8bris. Holdtis høste= och ledings ting paa Søreide med Almuen aff Opdals schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig WelAcht och forstandig mand Jffer Knudsen Sampt Bunde lensmanden Knud Johansen paa Schadden, Sampt effterne laugrettis Mend. och andre got fleere, Nemblig

gl: Johannes Teigland	Endre Koste
Knud Reisem	Olle HolleKim
Olle Epland	Christenn bruntuedt
Rasmus drange	Jacob Hoffuischeland
Lauris Studzuig	Tomas Hoffdenes, och
Morten Helleland	Hans Sede

Peder aadland frem Kom for Retten, och Amaget paa Haaland och halffparten i Stoere Amland, som hand formeente at Were Neste Odels Mand till at Jndløse till sig och Hans med Arffuinger Huilchet hand begierte i tingbogen Jndtegnet. Jørgen Jensen och Jbe Jensen paa Haape Waar Steffnt paa laugmanden Hans Hanssens Vegne for 25 Rdr. de hannem schyldig er paa første byxel aff Haape, Jørgen Møtte och berette at haffue leffueret KulWed for 7 Rdr. 1 ort, der paa, och haffde Endnu tuende Jegter KulWed i for Raad, Erbød sig at bale Resten till Juell, bleff tilKiendt at betale til bete tid eller det aff deris boe at Vdsøges,

(19a)

Ingebret gullichsen paa leite frem Kom for Retten och begierede sit Schudsmaal aff Meenige Ting almue, Om Huorledis Hand haffde shichet och forHoldet sig Jmidlertid hand hafde boet och Weret her i Opdal schibrede, Huor til Meenige tilstede Werende ting almue Suarede Samptligen at de Jnttet Wiste Hannem at beschylde paa Hans goede Naffn och Rychte i Nogen maader, Mens at Haffue shichet och forholdet sig Som En Erlig Mand etc. Christen Bertelsen paa Hr. Peder Mogensens, Saauelsom paa hans Egne Wegne, frestod for Retten och fredliuste fladderager schouff och March Jnden och Vden gierde, at Jngen sig der med schulde der effter befatte Entten med Neffuer at Riffue Tømmer och Wed Hugst, bandstagger, Nøder at aff Sanche, Eller med W=louglig gresbeed i nogen maader formeger nogen schade der offuer, da Wide sig det Selff. Johannes Andersland frem Kom och Eschet Olle HolleKim i Rette for En Contract som Olle Jche schulde haffue Holdet, anlangende at hand Jche schulde befatte sig med andersland eller aufflingen, Som hand dog i Johans Hans frauereelse Schulde haffue giort, och effter Johanes Sin foregiffuende at haffue Jndset hans fæ paa Jorden, ladet aff trøsche Kornet, och brugt sig Gaarden til Nytte Jnd til Waaren, for huilchet Johannes formeente Olle bør lide, och Staa ham til Rette, Olle Hollekim Sagde Jche at Were Steffnt der Jmod at suare denne gang, Mens Ellers brugte de Munden Jmod Huer andre for Retten, Och Efftersom forne Olle Hollekim Jche Waar louglig Steffnt Kunde der for denne gang her VdInden Jnttet for Rettes.

(19b)

Anno 1654 Den=4 och 5 October Holdes høste och ledingsting paa Windenes med Almuen aff Waag Schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Welacht och forstandig Mand Jffuer Knudsen Sampt bundelensmand Claus Becheruig, Och Effter schreffne loug Rettes Mend med meenige Almue da ting Søgte.

Hans Walhammer	Olle Walhammer,
Albert Melling	Mogens Aarland,
Mogens Wiig	Olle Aarbøe

Niels Wiig
Asbiørn Heffuerøen
Olle Houglan

Knud tidzleWold
Arnt Baeche

Ko:Ma: foget Haffde ladet Steffne Endeel aff almuen for deris Resterende Schatter, som til Michelj Sidst forleden, Sidste Termin schulde Weret betalt, da effter som Os Nochsom er Witterligt at den tit och Offte aff dennem er aff fordret Huis med Resterrer, och Jngen nu frem Kom som Entten haffde beuis for den, eller haffde Noget her Jmod at Sige, Thj bleff for Retten aff Sagt at saa mange Som befindes at Restere med deris Schatter effter Ko:Ma: Breff Bør Entten Strax der at Clarere Eller den aff deris boe och formue at Vdsøges Huor Ved Ko:Ma: auffler hos Enhuer 1 m Sølff.

Ko:Ma: haffde ladet Steffne lauris Engeuig och Anders Engeuig, Saggiffuende dennem at de schulde haffue faaet och bemechtiget sig meere aff Huis penge och goetz Som fanttis effter S: gilbert Beltesta, som forleden aar Nest for Juel Waar død funden paa Hauglands March, End de haffde Jgien till Ko:Ma: foget Jffr Knudsen leffueret laurs Møtte Jche, Ey heller nogen paa hans Wegne med louglig Vndschyldning, Vden at der bleff foregiffuen, at hand hand laae paa bye Weyen med hans Jagt, bleff derfor til Kiendt i Steffnefald til Ko:Ma: 1 m Sölf

(20a)

Anders Engeuig Møtte, och berette at huerchen hand Eller de Andre hans med følger haffde faaet meere aff Hans goetz End de Jgien haffde leffuerit, da Effter som hand Jngen anden beuis fremførde, Satte fogden i Rette om hand Jche burde derfor at laugverge sig, eller der for at lide effter lougenn Huor Jmod Andre Suarede och benechtet at hand Jnttet haffde faaet deraff, Menns gaff Onde Ord Jmod fogden for Retten, Saagot Som med trusell, Da effterdj laurs Engeuig nu Ey Waar tilstede, och de andre som och haffde med Weret, Nemblig Tosten och Olle Houglan, Sampt aslach Westuig Halsnøe Kloster bønder, blef der fore Saaledis for Retten affsagt at her med schall beroe Jndtil de paa en Wise Sted Kand Samptligen i Rette steffnis.

Michel Prestbøe, Elling Sætterbøe, Mogens Rimmer Eide och Andor Røland Waar Steffnt for betaling for en hest som Waar giffuen til De fattige i fittie Sogn aff laures Hoffstø, huilchen Waar aff Claus Becheruig lensmand, Olle Aarbøe, laurs Wiig, och Knud Røland Worderit for 4 Rdr. Som aff fogden och Kierche Ombudzmanden schulde Weret Weddeelt til de fattige, och der forne Mend Waar tilsagt at føye samme hest til fogdegaarden, Er den bleffuen død, Endog den Waar før och Karsh da de den annammet, huilchet de Selff beKiende, Mens foregaff at de Jche haffde schyld i Hans død eller Wiste nogen aarsag der till Mens i det som de træchet den offuer fielden Størte den død for dennem, huor fore de formeente sig der for frj Were, der Jmod foregaff Ko:Ma: foget at de mueligt haffde Redet den til døde, formeente der fore at de den Strax til hannem Paa de fattiges Wegne bør betale, Och begierte domb, da effter til tale giensuar och denne Sags beschaffenhed, Saa

(20b)

och Effterdj de Jche har gjort beuisligt huor ledis hesten er kommen Om liffuet, de ey heller haffde Søgt den goede Mand Slotz Herren om de for hesten Betaling Motte forschaanes, Saasom de forleden Waarting War fore lagt, Thj er her Om for Retten affsagt, at de bør forpflicht Were at bøde och betale forne hestes Werdj - 4 Rdr til Ko:Ma: foget Jnden 1/2 Maanet effter denne dom dennem bliffuer forelest, Saa frembt de Jche Erlanger Welbte goede Mand Slotzherres Sedell at de maa Were frj der for,

Olle Oelsen Kolbensuig haffde med Woris gunstig Welb: och Kiere hr. Slotz herris Schriftlig Citation Dat: Bergenhus Den 20 zbr Sidst forleden, ladet hid for Retten Citere Hæderlig och

Wellerdt Mand Hr. Anfind Johansen Sogneprest til Sunds prestegield, for halffparten aff bete Kolbensuig, Som er presteboels Jord Vnder Sunds prestegrđ, huilchen hand sig til besidelse hos forne Hr Anfind formeente at bør bekomme for første byxel, efftersom hand den formeente at Were Nermist at beside, och at haffue Rodbols Ret till, till det at beuise War Steffnt Olle Oelsen Walhammer, Hans Walhammer, Albert Heffuerøen, Asbiørn Jbm. och Olle udj Kalsøen, Huilche alle møtte saa Ner som Albert Heffuerøen, Och der Steffningen bleff Oplest och de deris prouff schule afflege, Suarede Hr. anfind at det Waar ham Wel Self Beuist, at forn Olle Hafde Rodboels Rett til forn Jord, Och Erbød sig till for Retten at Naar hand samme Jord Wilde bortfeste til Nogen, da schulde forn Olle Oelsen faa den til feste frem for Nogen anden, formeente der hos at Ingen Kunde med nogen billighed Nøde hannem til at bort bygsle eller aff Staae den part som hannem Vnder forn prestegrđ Naadigst er beuilget, dem

(21a)

Och till Hans Kiere Hustrues fornødenhed effter hans dødelige afgang Om behouff giordes at Wilde haffue, Effter Om Saadant till Seeniste Ko:Ma: Woris allernaadigste Heris Hyldning i Christiania Vdgiffne och Meddeelte benaadnings formelding, Videre der Steffningen bleff Offueruetet och med proffuerne och Olle Oelsens Egne Ord och forn Hr. Anfinds Ord Jmod Hin Anden Confereridt befanttis det saaledis at Olle i Steffningen foregiffuer at hand haffde bødet Hr. Anfind byxel aff forn Jord førend hans S: fader døde, huilchet Olle nu beKiende W=sandt at Were, for det andet foregiffues i Steffningen at hand Strax Effter faderens død med tuende Mend haffde bøden her Anfind bøkell der for, huilchet hand Jche kunde beuise, Mens hr. Anfind beuiste at det Waar Offuer 5 fierdings aar der effter, Beklaget och at forn Olle hans fader, Saauelsom Olle Sellf haffde hensidet och ladet husene paa forn Jord forRodne och forfalde, Som er Øyensiunlige Vntagen huis hr Anfind har Selff forleden ladet forferdige paa husene, Jorden och gierderne Omkring Jorden, huilchet har Kost hannem Temmelig Suma penge, det Olle Jche kunde Jmod sige, Mens alleniste hand begierte dom begierende. Med fleere Ord och tale parterne Jmellum faldt, Da effter tiltale, giensuar och denne Sags leylighed, Och Efftersom hr. anfind nu her for Retten har Ragt Olle Oelsen Sin Haand paa, at hand schall Were forn Jord Nest for Nogen anden, Naar hand den Wil aff Staa for første byxel, Thj Wiste Wi Jche at Kunde tilkiende forn Hr. Anfind at affstaae den Jord hand Selff Er Eiger til Jmidlertid hand den Selff, eller hans hustrue effter hannem behøffuer at brugge.

(21b)

Ko:Ma: foget haffde ladet for Retten Citere, Elling Setterbøe for 1 giedschind i leding for huert aar i 3 aar, och Skatten aff En hud ochsaa i 3 aars tid, Nemblig 3 Slete dr. 1 m, foruden huis hand Restere med paa hans Smør landshyld, huilchet hand formeente hand bør betale til lige med andre Smaa tolde och Vdgiffter for hans anpart, Jnden 14 dage, Och begierte doem, Huor Jmod Elling Suarede at Jorden Waar Jche goed for saa Stoer landschyld, kunde der for Jche Vdgiffue Saa meget Som nu Kreffues, haffde Ellers Jnttet sig der for med at Erklere, Thj bleff for Retten aff Sagt at hand Jnden 14 dage her effter bør betale huis hand med Resterer aff forschrn poster, Eller derfor at lide Wordering i hans boe och formue huor det findis. Anno 1654 Den= 6 och 7 8bris, holdtis høste och ledingsting paa Strønøe med Almuen aff Ous Schibreede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig WelAcht och forstandig Mand Jffr Knudsen Sampt Bunde lensmanden lauritz Oelsen Strønnøe Och Effterschrn laugRettis Mend med Meenige almue da ting Søgte

Olle Hougland
Mogens Mehus

Pauell tydtzen,
Størch Hougland

Olluff Hegland	Mogens Quernes
Mogens Hegland	Jffuer Jelle
Mogens langeland	Jsach Rolsuog
Fabians Kuffuen	Peder Beruen
	Niels aaland

Ko:Ma: foget Jffuer Knudsen haffde ladet Steffne Eendeel aff Almuen for deris Resterende schatter bedaget til Michelj dag Sidst forleden at schulle

(22a)

Weret Vdgiffuen, som effter opleste Restantz beløb till 24 Rdr. 9s, Huor Om bete Ko:Ma: foget Satte i Rette och formeente at de bør til forpflicht Were Strax at betale til hannem eller hans fuldmechtig forschrue Restentz Eller det Strax aff deris boe och beste formue Ved Nam at Vdsøges, Huor Jmod Jngen kom som Haffde Noget her at Jmod sige, Da Efftersom Ko:Ma: Schattebreff liudelig for dennem Er først publicerit, och siden til bestembte Terminer hos dennem aff fordret, huilchet Jnttet har bleffuet Achtet, Thi er aff Os herom for Retten affsagt, at de den nu Strax schall at betale, Eller derfor lide Wordering Huor Ved auffles til Ko:Ma: 1 m Sølff aff En huer dennem.

Jacob Bendtsen fra lebsøen Waar Steffnt for Slags maall hand haffde begaaet med Antonis Schre i Jt Brullup Som Stod paa Houglan forleden Sommer, forn Jacob bleff adspurdt huem der Slog hin anden først, Och at det Waar det Eene Clammerj de haffde sammen, och at de Slog huer andre huerchen blaa eller blodig, Widere bleff hannem tilspurdt och paa tred at hand haffde samme Nat løbet Om i husene och gaarden, med en dragen Kniff i haanden, huor til hand Suarede Ney at det schulde Jche beuise, der ham bleff fore holdt hui hand haffde giort Clamerj i brullupet, huor paa følger dobbelt bøder, Suarede hand schulde hand det giøre, da motte hand haffue Slaget den anden dicht aff, at det kunde Weret kiendt effter, beraabte sig och paa at hand sig Jche sin Kniff Jgien, som hans los haffde løst aff med belten, aff hannem, førend hand fich den Jgien hos Quindfolchen.

(22b)

Laurs Storem Waar Steffnt for hand schulde haffue aff ført Johanes lebsøens Søn sine klæder paa fiorden, da hand laa och fischet, huilchet Ko:Ma: foget formeente at Were giort Som Jet Wold, Lauris Møtte och bekiende at hand haffde taget en koffte fra forn drenng, aff den aarsag at drengens moder haffde W=louglig tagen ham aff hans tienniste, formeente der Med Jche

Stor W=Ret at Haffue giort, Effterdj hand Jche haffde giort andet Wed drengen, End taget ham aff den baad hand sad paa och i Sin baad och saa dragen kofften af hannem, och Jche giort hannem andet Som hand med prob berette at Wilde Beuise, formedelst hans Armod schyld aff sannet hand for Retten med forn Ko:Ma: foget for penge 3 Rdr.

Arne Særuold Waar Steffnt for hand haffde Slaget Sticht Schriffersens Anders Matzens tienner Naffnlig Vincents Persen lime, Saaledis at hand haffde falden saa got som død til Jorden, da hand effter Schafferens tilsigelse Waar hos hannem at faa foringschab, Arne møtte kunde Jche benechte Joe at haffue Slaget hannem med Een Tøste at hand Waar falden til Jorden, dog Sagde hand at Vincentz haffde først Slaget hannem, Jmidlertid hand Stod och Sadlet sin hest, beraabte sig paa prob, Mens haffde Jngen at Naffngiffue, affsohnet Med fogden for 7 Rdr.

Jsach dauidsen paa Tøsse Borger i Bergen, haffde Med Slotz Steffning Steffnet Niels Øffre bouge Rasmus Aschetun, Johanes Røddøen, lauris Jbm. Mogens Rolsuog, Rubert Sanduigen, Mogens Quernes och Johans bogøe, for giæld och huis andet hand haffde dennem til at tale,

Niels Ø: bogøe, Mogens Rolsuog och Robert Sanduigen Møtte Jche Ey heller nogen paa deris Wegne, bleff der for kiendt til Steffnefald huer 1 m Sølff

(23a)

Jsach gaff dennem sag for huis de hannem effter hans Regscbs bogs formelding Een huer schyldig ehr, Som følger, Nemblig Rasmus Tuen for hans omkostning for Steffning, Steffnings for kyndelse och dombs forhuerffuelse offuer hannem for huis hand hannem haffuer Schyldig Weret, Rasmus for Eenet sig med Jsach, loffuet at giffue hannem for ald hans W=mag och Omkostning till Juell, penger 2 dr. Aschild Thue for 6 Rdr. Vngeferlig, Joen Høgsetter fremm kom och tog Jsach i haand och loffuet at schaffe ham hans betaling Jnden 8 Vggers dag her effter, Aschild Tue der Jmod tog Joen i haand och satte ham til Vnder pandt och forsichring alt huiss hand Eyer eller Eyendes Worder.

Med samme Steffning haffde hand Mogens Quernes til at tale for Sin prouff at aff legge, anlangende at til Kiende giffue aff huad hand haffde hørt det Johans Røe schulde haffue Vndsagt bete Jsach dauidsen, Huor till Mogens frem kom for Retten och bekiende at hand haffde hørt Jt bygde Raab Om at Johans Røe schulde haffue truet och Vndsagt Jsach, Mens der hos Wed sin Æed benechtet at hand Jche Wiste aff huem hand haffde hørde hørt det.

Anfind Steensland frem Kom och Ved fuld bogerÆed proffuede at forleden aar Engang daa kom bete Johannes Røe til hannem, och laante Hos hannem 3 Rdr, som hand schulde Vdgiffue til Jsach dauidsen for hans forseelse for Een Hud fuld Korn hand fra Ksach schulde haffue tagen, da Sagde Anfind, det Waar Synd du schulde giffue de penge Vd, da Sagde Johannes faar Jeg Jche andet der for daa Schall Jeg Slaae helsen aff hannem, Forne Johannes Waar nu her for Retten Neruerende tilstede, Och Jblant andet Jsach och hannem Jmellum faldt Sagde hand til Jsach, at hand schulde Endnu Wel faa ham paa det Sted at

(23b)

hand schulde bliffue Saa bange for Ham, Som hand Waar for Jsach, Med mange W=nytige Ord: som hand lod falde for Retten, och Jbblandt andet Sagde hand at hand haffde før Staaet for en foget, Nu Wilde hand Jche Staa her, Men nu Wilde hand Staa for Slodz Herren, Effter huilche prouff Saauelsom hans Egen be Kiendelse Satte Jsach i Rette och for meente at bete Johannes bør Entten at schaffe hanem Nøyachtig borgen, eller Selff bliffue borgen Jndtill Sagens Vddrecht, Effterdj hand Saaledis har Truet och Vndsagt hannem paa hans liff och helbred, Och Waar der paa dom begierende, Johannes Suarede fogden der hand Spurde Om hand schøtte Ingen borgen Mend, de kunde gjøre Ved ham huad de Vill, Da effter til tale, giensuar och denne Sags beschaffen hed, Och Effer dj hand Selff bestyrcher prouffuene at hand Wilde Jsach Jlde, Bleff for Retten affsagt at hand bør Entten Stille Borgen Eller Selff bliffue borgen effter lougen T:B: 4 Capitele.

Samme tid och Sted haffde Ko:Ma: foget ladet hannem Steffne Jmod dom at Suare, Och gaff hannem til sag for tiuffuerj, hand haffde begaaet Jmod Jsach dauidsen huor fore hand och Haffde affsonnet med hannem for tuinde sager Nemblig for Schaug hugster for 2 Rdr, och for En Hud fuld aff Korn - 3 Rdr. huilchet Johannes Selff for Retten Jche kunde fra gaa, eller benechte, Huor fore fogden Satte i Rette och formeente at hand Jche Waar grend Heffd at boe paa Ko:Ma: Jorder, Mens der for bør haffue hans boestæd forbrudt Wnder Ko:Mayt,

(24a)

Och Waar der paa dom Begierende, Johannes Røe Waar till Wedermalsting, foregaff Ingen Tiuffuerj at haffue begaaet, Sagde sig at Wilde Schiude sit Schudsmall til almuen, Om hans leffneds forhold, Huor om gaffues ham Ingen Svar, Ellers haffde hand Jnttet sig med at befrj for forn Tiuffue Sag, Eller for fogdens tiltale i Nogen maader. Da effter tiltale, giensuar och

denne Sags beschaffenhed, Saa och Effterdj det befindes at bete Johannes Røe har affsonet med forschrne Jsach dauidsen tuende gange, Och Tyff: for balchen 1 Cap: Jblant andet Vdtrychelg for melder, at Om Tiuff Stiell till En March fuld Werd, da haffuer hand forbrudt alt sit goetz och lide Slig Straff kongens befalingsmand hanum paa leger och beholde sit lifff, Och Johanes Røe som før er Melt. har affsannet med Jsach dauidsen for tuende Sager, for 5 Rdr. huilchet Reigser meget høgre End det forne Cap. i det Sidste Wers Om for melder, Thj Wiste Wi Jche Retten at kiennde End hand Joe effter samme Capitels Indhold bør haffue hands boes lod forbrudt Vnder Ko:Ma: Naar først ald louglig Schyld aff byen er betalt effter der om M:B: 11 Cap: Med Mindre Øffrigheden hanem anderledis Wil benaade.

Olle Hegland haffde Ved Bunde lensmanden Steffning ladet Steffne Jens Snecheuig for 1 Koe Som hand haffde faaet til bye fra Peder Soruig och forne Olle, huilchen Koe hand Vden forlaff och Minde haffde Slagtet och der aff offuer draget den halffue part till hans Werfader Mogens Johansen Jmod en aars gammel Quie som Jens Jgien hos hans bete Werfader haffde bekommet, forne Jens sin Quinde Sampt hendis fader Møtte, Och bekiendte Saaledis Som forskrn

(24b)

Staar Sandhed at Vere, Effter huilchen forberørte lejligh. Olle Hegland satte i Rette, och formeente at forne Jens Siursen bør at betale hannem for forne Koe, och Resterende leye Jnden 14 dage, Och Waar derpaa dom Begierende, forschrne Jenses quinde berette at hun haffde holdet sig til samme Koe eller Koes Werdt, fordj hun haffde Jche faaet fyllest lige Jmod hendis andre Sydschinde i arff effter hendis S: Moder, formeente derfor Jngen W=Rett at haffue giort, da effter tiltale giensuar och denne Sags bescheffenhed, Saa och Effterdj Quinden Selff bekiender at hun med hendis Mand och fader haffuer Vden louff och Minde Slagtet for om Rørte Koe, bleff de for for Retten aff Sagt, at forne Jens Siursen bør Strax at betale till bete Olle Hegland for forne Koe fuld Verd med Resterende leye, Jnden 14 dage, Och dersom kand beuises at halffparten aff forne Koe, Som hans Verfader bete Mogens Johansen bekommet haffuer Waar bedre End de Quie som Jens der Jmod bekommet haffuer, da bør hand och billigen at komme forne Jens til hielp med saa meget Som Ret Kand kiendis.

Anno 1654 Den=9 och 10 8briz holtis høste och ledings ting paa Nortued med Almuen aff Stranduig Schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Welacht och forStandig Mand Jffuer Knudsen Sampt bundelens Manden Morten Nortued, och Effterskrne lougRettis Mend, med Mennige Almue da ting søgte

Hans Engelsen giøen	Joen Haauig
Elling giøen	Willich Eye
Suend Biørndall	Elias Ballersen
Suend Quale	Erich Sundfiord
Lasse Wanduig	Olle tuedt
Michell Opsahl	Peder Haauig

(25a)

Daniell Korsnes haffde Wed bunde lensmanden ladet i Rette Citere Knud Berie i løgssunde for en Stamp giort aff en Winfad, Som hand Schulde Weret fra stollen for 2 1/2 aar forleden, huilchen hand nu for kort tid siden haffde funden hos Anders i Nesbør haffn, som forne Knud berie til hanem laandt haffde, beklagede sig at den tid den bleff bort tagen, da Waar deris hus i løgssund bleffuen Opbrudt och Vdtagen en halff Side flesch 1 qter Smale Kiød och 2 tomme Øll trær, Sampt 2 ptr frer och En Spend med lius paa, Jtem Jet Weyrschind ocg En

brødkurffue, huilchet hand formeente at efferdj forne Stamp Er fundet hos forne Knud berie, at hand da Bør beuse Sin hiemelsmand til den, eller och Were Tiuff for den Saauelsom for alt det de Samme tid Mist haffde vt Supra, der till Suarede Knud berie at hand haffde kiøbt Samme Stamp aff en fare Mand for 8 s, och at samme Mand haffde Jt Røt schug, Mens huor hand haffde hiemme Sagde hand sig Jche at Vide, formeente der hos at Om hand Wilde Sihte hannem for forne bort staalen goeds, da schulde hand det beuse, och om nogen kunde Sligt beuse Wilde hand der for gierne lide, Widere klaget forne daniel och hans hustru at bete knud haffde kommet til hans hus och Vdtagen en anden Stamp fra hannem Jmidlertid hand laa Siug, Huor till knud suarede at det Waar hans galenschab at hand kunde Ey Sandze sig bedre, Effter at sagen Saaledis Waar Agerit, Bleff Knud beuse forligte med forne Daniel at hand schulde giffue hannem til Martiij førstkommende 8 s. m for huis som hand haffde mist, Efferdj Knud Jche Viste at finde sin hiemels Mand, Som haffde Soldt ham forne Stamp, for forne Knuds forseelse aff

(25b)

Sohnnet hand med fogden paa Ko:Ma: Wegne kongens Sicht for 12 Rdr., Meere kunde hand Jche formaa at bøde for hans armods schyld.

Anders Baartued Waar Steffnt aff laurs hansen for en Jmellum dennem op Rettede Contract paa 18 Rdr. som Anders schulde haffue betalt ham till pindzetide Sidst forleden, huilchen hand Jche har Wild effter kommet, Endog Contracten for hannem har Weret louglic lest fore, huilche nu for Retten bleff læst och Paaschriffuet, huor fore Lauris Hansen nu Satte i Rette och formeente at hand bør forpflicht Were at holde samme forliig, Och der foruden at lide effter lougen, Anders Møtte och foregaff at hand Waar Jche god for at giffue ham saa meget for hans armod schyld, Med huilchet bete lauris Jche Wilde Were benøyet, da Effter til tale giensuar och denne Sags lejlighed bleff hand til kiendt Entten Strax at for Nøye hannem, Eller her med Were hannem 3 de 6 Wgger forelagt at betale, och nu at giffue Sagsøgeren 1 m Sølff, och bøde till Ko:Ma: 4 m Sølff, effter T:F: B: 8 Capitell.

Joen Simensen Sortued som forleden den 3 Juny Var i Rette Jmod Olle Hiertager, Anlangende aasædet i Hiertagger paa hans hustrues arffuepart Nemblig - 16 m Smør, for huilchen tiltale Olle Hiertagger bleff frj kiennndt.

Luduig Sanduig haffde ladet Steffne Christoffer Suendsen paa Wiig, gaff ham til sag, at hand Entten schall giøre Jordan Røddelig som hannem och hans med Arffuing Er till dømp, eller och at giffue hannem der aff første byxell, Huor til Christoffer Suarede

(26a)

at der som hand Motte Niude den for landschyld da Wilde hand giffue hannem den, Mens Wilde Jngen første byxel giffue hannem, Loduig formeente at effterdj hand er Odelsbaaren til forne Wiig, at hand der for bør giffue hannem første byxellen eller giøre Jordan Rydelig til faredag, da Effter som det befindes at Jordan er hannem fra dømbt, Wiste Wi Jche Rettere at kiende End hand Jo Entten bør giffue S: Offe dals arffuinger billig byxell der aff, eller och at giøre gaardenn Rydelig till førstkommende faredag En Anden til tiltrædelse Som byxle Will, Saa frembt hand her for Jnden, Nemblig Jnden Juell gjør beusligt at Edell Tomesdatter i Bergen har faaet hendis penge Som den i pandt haffuer, och følger Jndtil hun Sine Vdlagde penge bekommer.

Loduig Studzuig fremstod for Retten och loubød dem part i Storre Wig som hand och hans Suogere paa deris Suogere och Medarffingers Wegne er Odelsborn til, Om Nogen dem Entten Wed kiøb eller pandt sig Wilde til forhandler.

Ko:Ma: foget haffde tiltale till Arne lejland for Nogen W=quembs Ord som hand haffde ladet falde paa hannem paa tofft forleden Waarting, Arne frem kom och berette at Om der Waar Nogen Ord falden da War det scheid i druchenschab, Mens Wiste han Jnttet i nogen maader at beschylde, huor med fogden och lod sig benøye, Och Sagde sig Ey heller at Wide Arne noget W=Erligt at beschylde.

Hans Giøen fremstod for Retten och Paa Peder ballesembs Wegne Op Sagde Ballesem Saug, effter dj hand Jche bekommer saa meget tømmer, at hand kand Were beholden, at giffue schatt deraff

(26b)

for samme aarsage Schyld, fremstod Joen haauigen och Opsagde Haauig Saug.

Anno 1654 Den=13 8bris holtes Høsteting paa hiortland med Almuen aff Strandebarm schibrede Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Wel Acht og forstandig Mand Ko:Ma: foget Jffr knudsen med efftershrne loug Rettis Mend, och Meenige Almue da ting Søgte hos Werende bonde lensmanden lauritz Hiortaas.

Niels Nees	Tommas hiortland
Anders Waage	Roell Omme
Siffuer Netteland	Joen Aaruig
Samson Schielnes	Siffuer Omme
Erich Achre	Olle gierde och
Olle Rise	Olle Echeland
Haldor Beresem	

Torchild Jørgensen forhoffde haffde med bunde lensmandens Steffning Steffnet hans grande Anders Andersen furhoffde, for hand forleden Winter schulde haffue Schieldet ham for en tiuff, Til det at beuisse Waar Steffnt dise effterskrne Som Wed fuld boger æed prouffuet en effter anden som følger, Nemblig Olle Torchildsen Ner Nes och prouffuet at forleden Winter da hørde hand at Anders forhaffde och Torchild Jbm. faldt Nogen Ord Jmellum hiemme i Stuen, Och Jblant andet trætte de Om Nogen Scheel fisch, da Sagde Anders till Torchild du har taget min Scheelfisch aff min baad, Som en Tiuff, och Widere prouffuet hand at anders Sagde det Torchild Waar den Argiste Tiuff der kunde gaa til Søes, Olle Jacobsen Tiennendis paa Ner Nes til halffue och Anders furhoffde til halffue, frem kom och prouffuede at forleden sommer Waar it aar da hørte hand at Torchild sagde till Anders du loffuet at Waage paa Wetten for mig da Suaret Anders det Torchild løy som en Schielm, Meere sagde Jche at Wide om deris W=Enighed, Anne Knudsdatter tiennendis paa furhoffde

(27a)

frem kom och prouffuet at hun hørde samme Ord Som forne Olle Torchildsen prouffuet, Jdermeere prouffuet forn Olle Torchildsen och Anne Knudsdater at forleden Sommer Waar J aar da de en Søndag Effter predichen Sad paa forhoffde och fich Mad, da hørte de Anders och Torchild falt nogen Ord Jmellum Om Wede Wacht som Anders effter Torchilds beretning Schulde giort hannem frj for, effter som hand haffde ladet sin Pige Schiere en dag for Anders der for, Till huilchet Torchilds talle Suarede Anders och Sagde det hand løy som en Schielm.

Torchild forhoffde for Retten Sagde at Anders forhoffde Huffde flyt En Merchesten Jnd paa hans Eng, Mens førte Jngen beuis der paa, Anders Møtte och benechtet alle forne poster.

Olle Tuedt i Stranduig Optaldte penge 7 s. m som hand Wilde Johans Eenes schulde annamme i landschyld Mens Johanes Waar dog tolforn dragen fra tinget.

Erich Achre fremstod och freliuste Achre schouff och March at Jngen Vden hans och hans Naboe deris Minde sig her effter Scall befalte Entten Med tømmer at hugge, Neffuer eller Nøder at Ryffue, Eller andet Sligt, Saa frembt Nogen betreffis och schade bekommer, Wide sig det Selff.

Anno 1654 Den - 17 8bris Holdtis høste och ledings ting paa Røsseland med almuen aff Quind heritz Schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig, Welacht och forstandig Mand Jffuer Knudsen, Sampt Eerlig och Welforstandig Mand Jens Sørensen paa Snilstued, Sampt Bunde lensmanden Johannes Røsseland och

(27b)

Effterskrn laug Rettes Mend med Menige ting almue da ting Søgte, Nemblig:

Olle Møchlebost

Knud Gudall

Niels Nattersta

Siur Mochlebost

Hans Mochlbost

Torbjørn Omuig

Haluor Gudall

Joen Presthus

Ingebret lønninge

Joen Scharffuetun

Johannes trouig

Laurs fusch

Olle Semb.

Johanes kaaresen paa fusch haffde ladet Steffne hans broder Samson kaaresen husmand paa Øffre Sanduig, for hans anpart arffuepart i fusch, Som hand hannem in Anno 1652 affkiøbt haffuer, effter der om hans Vdgiffen Kiøbebreff som nu for Retten bleff lest och paaskrtt dis for melding, Huilchen part bete Samson Kaaresen Nu till Hans Anden broder Tomas Kaaresen schall haffue affhendt, Samson Møtte och berette at Johanes huerchen haffde eller Wilde betale hannem fylliste for Sin part, der for haffde hand Soldt det till bete sin anden broder for 20 Rdr: Der effter som det befindis at godzet Staar i Pandt til fremmede folch, och goedz Ey heller er Vd Reget huor meget der kand komme paa huer broderpart at der aff kunde Erfaris Om Samson har fylliste i de 8 Rdr. hand aff Johans har Oppebaaret, Eller och Om det kand Reignes for affuinds kiøb och Vnderfundighed, bleff der fore for Retten affsagt, at Johanes Schall Steffne hans Medarffuinger till Jt Rigtig Odels Regning paa Aasteden den 23 9bris først kommende, och da parterne at ErWart dom i Sagen.

Jens Søffrensen haffde Steffnt Jacob och Joen Schiee for W=lauglig Schauff hugster, som de i Snilstued Schauff Schulle haffue begaet, Jens satte i Rette at de bør lide effter lougen och hannem at erstate Kost och Tering, Mens Jngen Møtte at Suare, eller Nogen paa deris Wegne, bleff til kiendt at bøde Steffne fald och hannem billig Kost och tering

(28a)

Anno 1654 Den=19 8bris holdtis høste och ledings ting paa Wallen, Med almuen aff Schaaneuigs schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget, Erlig WelAcht och forstandig Mand Jffr

Knudsen, Sambt bunde lensManden lauris Johansen Wallen, med effterschrn laugRettes Mend, och Meenige Almue da ting søgte

Gudmund Øffernes

Biørn dalen

Peder Stoer Høg

Joen Sloeche

Aamund Vdagger

Siffuer Achre

Siffuer Mattre

Johans Molnes

Mogens tungesuig

Endre Nes

Haluor Taraldsøen

Johans Seffuer Eide

Aslach Schreder boendis paa Milie i Schaaneuig haffde ladet Steffne, Niels Millie och hans quinde for Nogen Schields Ord hun paa Aslachs quinde schulle haffue hafft, Anlangende en Guld Ring, Som Aslach berette at Niles sin kone Schulle haffue sagt hans koene effter, det hun den Schulde haffue taget fra hende, Niels Møtte och berette at hans quinde Ey haffde hafft Saadan Ord paa aslachs quinde, Sagde der hos at huerchen hand eller hans quinde Wiste bete aslachs quinde Noget W=Erligt at paa sige i Nogen Maader, Med huilchen Erklering aslach lod sig paa hans Quindes Wegne benøyet, med den Condition at Niels eller hans quinde dennem ey her effter med Saadant paa sagen paa hendes eller hannem lader befinde, Saa frembt denne Sag Ey schall Staa hannem aabet for, aslach loffuet och for sig och Sin quinde Sig ey her om dennem Noget till forkleining Vden aarsag at lade befinde, huor med de bleffue Wenner och Vel forlichte Med hand tastering for Retten, Anders lille branduig haffde ladet Steffne Lauritz Achre for Slags Maall som hand paa hannem schulde haffue begaaet Jmod hannem paa Helleflaat Sampt paa Teigland forleden Sommer, Mens efftersom

(28b)

Sagsøgeren Jngen proff haffde sin angiffuende med at beuise, parterne da at Jnd steffne deris prouff.

Anders lille branduig for Retten sagde at Knud Mogensen paa Tuedte haffde i Morgen tilig ladet Jlde paa hannem och Saa at sige Wilde Were ham til Mode i hans fore haffuende Sag, Som hand haffde Jmod Lauris Achre, och i saa maader Offuer falde hannem.

Joen Wiersen Waage Waar Steffnet aff Volcat Brorsen och Wed hans fuld Meshtig Anders Nielsen Eschet i Rette Anlangende Odels Schiffte och byxel aff Joen Wiersen och hans børns part udj ytre Nes huilchet Volchart Brorsen formeener Jche saa lauglig at Were byt Jmellum hannem och hans Børn som det sig bør, huor Offuer hand Jche paa Ko:Ma: Wegne har faaet byzell, Effter derom Steffningens Jndlegis och fuld Machtens Witløfftig Jndhold for Retten Jndlagt, lest och paaschreffuet, Huor effter forne Anders Nielsen Satte i Rette och for meente at hans hosbund paa Ko:Ma: Wegne bør bøjzell aff forne Joen och hans børns part i bete Ytre Nes, Och Waar der paa dom begierende.

Her Jmod at Suare Møtte Joen Waagen, Och frem lagde Jt pandte breff aff S: Her Anders Jonsen forrige Sogneprest till Schaaneuigs prestegield til Joen Wiersen Opdraget Dat: Schaaneuig prestegaard den 10 ybris 1639. formeldende paa 4 pund Smørs leje i ytre Nes, fremlagde der hos Jt forseiglede Kiøbebreff Dat: Schaaneuigs høsteting den 13 8bris 1640. Aff Torchild Aasem, Lauris Kambøe, Olle Bielland, Aschild Øffstebøe, Mogens Wige, Knud Sørhus och Lasse Mortuedt Vdgiffuet liudende paa 1/2 pd. Smør i aarlig landschyld aff en schouffue Teig

(29a) Bergaskot

Braschaer kaldet huor aff Joen Wogen tilhøre de Sex March Smør, for det 3die fremlagde hand Jt Kiøbebreff Dat: Stranduig den 20 Juny Ao 1647 aff Colben løffre till Joen Wiersen Vdgiffuen. Liudende paa 8 m Smørsleje i Ytre Matre foruden 10 m Smør Jbm. som Joen til forn fra hannem Ved loug och Rett haffuer Jnd Wundet, for det fierde fremlagde hand Jt Arffueschiffte breff, Dat: Wogen den - 14 Juny Anno 1643 aff hr. Elias Andersen Odt hielmesuig och anfind bouge forseiglet huor Vd Jnden Joen Wiersen har angiffuen Sit Odels goetz at Were 5 pd Smør, Nemblig udj ytre Nes 4 phd Smør, udj ytre Matre 18 m S, och udj Braschot 6 m Smør, Som och Med forn Omrørte kiøbe och pante breffue er at beuise Sandhed at Were, huilche Documenter hand formeente sig Noch at Were till at Winde sit bøxel Effter, och for denne tiltale bør quit at Were, Med fleere Ord och tale, parterne Jmellum faldt Da Effter tiltale giensuar J Rette lagde Documenters Offr Weyelse och denne Sags bescheffenhed, Och effter som Jngen schiffte breff for Os er frem lagt Om Odels Schiffte Om bete goetz, huor Effter kunde Erfaris Om louglig schiffte er, eller Jche, Och Jngen aff forne Joens børn er frem kommen som klager Noget paa deris fader der for i Nogen Maade Viste Wi denne gang Jnttet her Vd Jnden at kiende, Mens at Joen Waagen bør forderligst at holde Odel schiffte med hans børn, Om det ey aller Reede Scheed ehr, huor effter sidenn kand gaees huis Ret er.

Aslach kaldem aff Edtne haffde Steffnt Tore Lechnes for En hest hand hannem Soldt haffde, och Jche kunde hiemle hannem den, der for formeente hand at haffue sine Vdlagde penge Jgien Nemblig 5 Rd, Tore Møtte och berette at Aslach haffde Sagt til hannem, det Sirij Molnes som aatte hesten haffde bedet ham gaa

(29b)

till sig at kiøbe hesten, huilchet Sirij nu for Retten bekiende at hun haffde sagt Aslach kiøbet den paa Saaledes at Om hand Wilde haffue saa meget for den som en anden, saa kunde hand faa den, och at Christoffer lie haffde bødet for den 6 Rd, da bleffue de forligte for Retten at Tore schal betale Aslach till Juell 2 1/2 Rr.

Syneue tollefsdatter tiennendes hos Arnt Ølffer Nes haffde Steffnt Olle Sunde, for hendes løen Jt Halfft aar, hun schulde hafft hos hannem och hand tyende aff tienesten haffde bort Jaget, Olle Møtte och kunde Jnttet NøyAchtig her Jmod sige Eller hende for Noget W=Erligt at beschylde bleff der for til kiendt at giffue hende fuldt løn for Jt Halfft aar, effter laugen K:B: 22 Capitell, Och til Ko:Ma: 3 øre Sølff.

Anno 1654 Den=20 och 21 8bris. holdtes høste och lednings ting paa Birchenes med Almuen aff Edtne schibrede Neruerende Ko:Ma: foget Erlig WelAcht och forstandig Mand Jffuer Knudsen, Jtem hæderlig och Wellerdt Mand Hr. Sammuell Jacobsen Sogneprest til Edtne prestegield, Sampt Bundelens Manden Aluold Birchenes och effterskrn laug Rettes Mend med Meenige ting Almue da ting søgte

Hellie Ramsuig	Lauris Østrimb
Hellie Schiold	Aslach Kaldem
Tore grindem	Niels Kaldem
Jacob Tedall	Størchor Høyland
Peder Øffre Nes	Jngemend fosse och
Tore Ner Nes	Elias fosse

Effter Welbete her Sammuell Jacobsens begiering frem stod for Retten ko:Ma: foget och forlagde huis W=louglige Weye och Stie, som allmuen her aff Schibredet har giort, offuer Enge prestegaardsbøe, befalt och Adt Waret almuen her effter at gaa Ride och kiøre den

(30a)

Rette och gamble Wey som der offr Bøen tilforn liget haffuer, Saa frembt Nogen Jmod denne hans forbud paa ko:Ma: och Rettens Wegne at giøre, for moder sig der for til tale och til børlig Straff.

Reinert Suenndsen paa Ramsøe Effter forhuerfuede Steffning aff hans Quinde i Rette lagt paa Gabriel Schoe mager i Edtne hans Wegne, haffde tiltale til Malene Albertsdatter S: Daniel Kobber Smids Effterleffuersche, for hun forleden Waarting haffde Wildet til ligge ham at hand schulde Were bete hendis S: Mand daniel Kobber Smids bahne Mand, Huilchet effter Steffningens formelding formeenes hun hannem at haffue giort Stoer W=Rett, och bør for hans tilleg och til tale quit bør Were, Effter dj hun Sligt Jche med louglig prouff kand beuise, och Waar der paa dom begierendes. Bete Malene albertsdatter Møtte och berette at hun Jnttet Wilde haffue med den Sag effter denne dag i nogen Maader at bestille eller paa tale, Effterdj hun Jche Wiste at giøre beusligt det gabriell haffde Were aarsage i forne hendis S: Mands død Jmod de der om førte prouff forleden Waar tagen tagen bleff. Huor paa hun for Retten tog forne Reinerts hustru i Haand, Huor Jmod hun aff Christelig Medynk effter got folches tilschyndelse loffuet at giffue forne Malene til sig och hendes Smaa børn penge=6 Rdr. for Nemblig aff den aarsag at Om Reinert effter hans løffte schulle ført denne Sag Vd till Endelig dom, Wilde det da Mueligt haffue kostet Meere, Saa haffde Malene dog Jnttet kundet sig formode Wed Nogen Ret her VdJnden at Erlange.

Ko:Ma: foget lod hende dom paa Saa Mange bunder drengene och HusMend som Endnu Restere med deris Schatter effter Ko:Ma: breff. Jnden - 5 Netter at betale, Eller der for at lide Nam och Wordering.

(30b)

Anno 1654 Den=23 och 24 Octobris Holdtis Høste och ledningsting paa Lunde Med almuen aff fieldberg Schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig WelAcht och forstandig Mand Jffr Knudsen Sampt BundelensManden Tøres Lunde och Meenig ting almue Da ting Søgte, Med effterschrne lougRettis Mend Nemblig.

Olle Arneug,
Hellie Nerimb,
Berie Waagen,
Joen Øffrebøe,
Wieland,
Peder Sæbøe,
Olle Øffrebøe,

Gunder Hougland,
Olle Roe,
Osmund Nerimb,
Johans Berie,   Knud Hisdall,   Christen
Tøris Jbm,

Mogens Jensen Boinde paa Øffstebøe paa Eide haffde ladet Steffne Jngemor Berie for Nogen penge Effter en Contract eller aff sist forleden Waarting Jmellum dennem passerit Waar, huilchen hand Jche nu haffde tilstede, Kunde der for denne gang der VdJnden Jnttet kiendis førend Anderledis beuises, der for optagen til Waarting holdis,

Ko:Ma: foget haffde ladet Steffne Endeel aff almuen, Sampt drengene och HusMend her i schibreder for deris Schat effter Ko:Ma: schatte breffue Huilche Møtte Endeel och Erbød dem gerne at Wilde betale, Saauit dennem Mueligt Waar, Med huilchet fogden Jche Wilde Were

benøyet Mens begierte dom, Der for bleff for Retten affsagt at de Jnden 5 dags forløb bør betale schatten til Høystbete Ko:Ma: effter schatte breffuets Jndhold, Saauit de formaar, Effter der for at lide Wordering,

(31a)

Anno 1654 Den 27 och 28 8bris holdtis høste och Ledings ting Med Almuen aff fierre schibrede, paa Hougland, Neruerende Ko:Ma: foget, Erlig WelAcht och forstandig Mand, Jffr Knudsen Sampt BundelensManden Niels Haugland, och Effterskrne LougRettes Mend Med Meenige almue da ting Søgte, Nemblig

Arne Hoepe	Endre tuedte
Peder Ersuog	Elling Westuig
Hellie Suensbøe	Storchor Wihoffde
Endre Waage	Olle Allendall
Olle Biørdall	Joen Qualuog
Niels Øchland	Dauid Wlffueragr

Lens Manden Niels Hougland haffde Steffnt Elling Westuig for Nogen Schields Ord som Elling Schulde haffue hafft paa hannem paa Westuig forleden Worting, Elling Møtte och benechtet at hand Jche haffde Schieldet paa Niels, Wiste Jche heller Noget W=Erligt at paa sig hannem, Mens Om hand haffde talt Noget som hand Jche burde, da Vaar det sceed i druchenskab, bad der for Niels Om Wenschab, huor med de for Retten toge huer Andre i Haanden Och bleffue forligte.

Wiching Nesse och Tollach Bielland haffde Steffnt Andre Bue, Med hans Adkombst till En part i Trouaas, hand bygger och Bruger, huor till de formeente sig och at Were en part beretiget, Andre Møtte och formeente at de bør bewise och frem Wise huis de Wil holde sig til Noget der udj effter. Effter huilchen leylichhed Sagen bleff hen Wiist til Aastedet.

Størchor Wihoffde haffde Steffnt Alff Wige, for En Suide som aff hans forsømmelse bleff affbrendt forleden Sommer, Alff Møtte och berette at

(31b)

det sceede Om Natten, aff Waade Jed, Erbød sig dog at Were i hans Minde, Huor de da Bleff forligte Saaledis at alff schall giffue Størchor 1 Rdr. till Juell først kommende.

Anno 1654 Den=30 och 31 8bris. holdtis høste och ledings ting paa Totland, Med almuenn aff føen schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Wel Acht och forstandig Mand Jffuer Knudsen Sampt Bundelens Manden loures Totland, och Effterschrne Laug Rettes Mend, med Meenige Almue da ting Søgte, Nemblig

Endre Teigland	Haluor Langeland
Wie Schimmeland	Baard Bielland
Knud Nøteland	Anders Roelsnes
Arne Mehus	Hellie Grønaas
Olle Stauffland	Arne Haauigen
Sammuell Sørhuglen	Steffen Spidzøen

Bleff ført for Retten En løsgienger Ved Naffn Peder Knudsen som Sagde sig at haffue hiemme Wdj Neneslehn, huilchen aff Welb: Bernt Orning Waar an tastet, och befantes at

haffue en falsch pas, huor fore hand bleff tilkiendt at for schaffe Richtig pas, och hans Medhaffuende goetz at bliffue tilstede saa lenge.

Ko:Ma: foget befalet Joen Presthou, Olle Svendsen paa Solhaug och gregoris Hysingsta, Sampt Peder Aalund at de her effter schall fløtte deres Sogneprest till Hans Anexer, och det formedelst den W=lidelig flørrning som der falder, Baade Med Welb: fru Korn och hendis børn Sampt Tolderen, fogden, Wisiteuren och andre, Saa at gregoris och Peder Aaland schall schiffes til, at føre hannem huer anden Søndags eller huer 3die Søndag,

(32a)

Peder aaland fredliuste hans gaard med alt tilleggelse.

Welb: Erich Orning haffde ladet Steffne Størchor Jssdall, och Louris Kanneteig, for deris landschyls de til hannem schulde haffue lefferuit, effter it pandte breff aff Welb: Bernt Orning Vdgiffuet de Møtte Jche, bleff derfor til kiendt at bøde Steffne fald, huer 1 m Sølff, Welb: Bernt Orning Wed hans fuldMechtig Niels Mortensen formeener och at de Jche bør suare Erich Orning førend Bernt Orning bleff der om adVaret.

Niels Mortensen effter fuldmacht paa Welb: Bernt Ornings Wegne haffde ladet Steffne Peder aaland Anlangende byxell aff halff parten i Lunde paa Stoeren, som Peder aaland Eyer, och Welb: Bernt Orning som sig den anden halffue part til forhandlet haffuer, formeener sig som beste Mand at bør Raade for byxelen. Peder aaland Møtte, och fremlagde en LaugMands dom Dat: Bergen Den=19 Juny Ao 1649 som i finalen formelder at huer schall følge Sin bøxell baade Welb: Bernt Orning och Peder aaland. Bleff for Retten affsagt at de huer bør følge sin part med byxel Endnu som til forn, Effterdj at Peder aaland baade tilforn har fult sin part med byxel, saavelsom det befindis at hand er Nest mand for Nogen fremmet baade at pandte och kiøbe, huor hand Nu for Retten har Amaget, at forn part Er Jche loughlig loughbøden, der for bør hand for denne til tale Quit Were. Peder aaland fremstod for Retten och berete at Wilde Jndløse samme part i Lunde, Om Nogen Wilde annamme penge, Mens Jngen Møtte der Jmod at Suare

(32b)

Forne Niels Mortensen paa Bernt Ornings Wegne, haffde ladet Steffne Berie Olsen paa Tuedte for leyerimals bøder, for hans quinde hand haffde besoffuet, førend hand Echtet hende, Berie Møtte och berette at hans fader haffde Sonet med Welb: Bernt Orning paa hans Wegne, Da Effter til tale giensuar och denne Sags leylighed, Saa och Effterdj at hand har Echtet hende, bør hand der for Jche at bøde baade for Sig och hende 3 Rdr. 1 1/2 ort effter Ko:Ma: for Ordning.

Niels Mortensen til Sourde Olle Berøen Om hand Jche haffde schicket bud till hans frende S: Christoffer Tostensens børn, at de ssschldde komme til ham, at hand Wilde giffue dem Noget meere for deris godz, det Olle benechtet for Retten.

Selgem Sørensen i Bergen haffde Steffnt Lauris totland for hand Jche haffde Sagt hannem Mend till at Møde paa Hysingsta den 13 Juny Sidst forleden, Lauris Møtte och benechtet høylig at hand haffde Jngen befaling faaet der om, bleff der for frj kiendndt for denne til tale,

Anno 1654 Den=18 Novembris Waare Wi effterschrne Christen Bertelsen Sorenschr. Offr Sundhorlehn, Joen Engedall, Siffuer Omme, Torben koltued, Olle gierde, Torgiels huchaas, Anders Liones, Johanes linge, Tolleff Wgletued, Olle Riise, Endre Solberg, Haldor beresem

och Lauridtz hiortaas, lougRettes Mend i Strandebarm Jttem Siffuer Notteland Neruerende Ko:Ma: foget, Erlig och Welforstandig Mand Jffuer Knudsen Anlangende

(33a)

En ær Rørig Sag at giøre till Endschab, Imellum Anders furhoffde och Torchild Jbm. huilchen Waar Steffnt i Rette til Nest forleden Høsteting och da formidelst aarsags schyld bleff til i dag op tagen, huor nu parterne møtte paa aasteden bete furhoffde, Och beklaget dennem, at huis Ord Imellum dennem kunde were falden, det Waar scheed i W=besindighed bad der for at dennem samme forseelse motte effterlades, Och toge huer andre i haand for Retten, och bleffue Wenner och Wel for ligte, Och paa det at Jntet aff Nogen dennem derom her effter schal Repeteris Sambtychte de med handtagtning for Retten at huem sig der med forgribendes Worder, schall haffue forbrut til de fattige her i prestegieldet 2 tdr Meell, och denne sag at Staa den samme som W=forligt och affsonet, huilchen deris bøder aff de da Werinde kirche Ombudz Mand schall Vdsøges, och Med Sogneprestens Raad Vdsøges, och Vddeelis.

Anno 1654 Den 23 Neuembris Waare Wi Effterskreffne Christen Bertelsen Sorenschriffuer Offuer Sundhorlen, Torben Omeuig, Knud Gudall, Niels Nattersta, Jens Seiglem, Olle Semb och Aschild Houglund, Effter loughlig Anfordring forsamlet paa fusch i Quindheritz Kierche Sogn och Schibrede, Retten at betiene, Neruerinde Ko:Ma: foget, Erlig WelAcht och forstandig Mand Jffuer Knudsen Sampt Bunde lensManden Johanes Kaaresen Jbm: haffde Wed Rettens Midell ladet beschedige hans broder Samson kaaresen tilholdende paa Øffre Sanduig, Anlangende hans arffuepart som hand effter hans S:fader arffuet haffuer, huilchen hand først til hannem

(33b)

Och siden till hans Och den Anden broder Naffnlig Tomas Kaaresen schal haffue affhendt och bortsoldt, huilchet hand for Meente Effter hans fuld Mechtiges J Rettesettelse Nafnlig Siffuer Netteland, Jmod lougen at Were, Thill huilchen hans kiøb at beuise hans haffde ladet for Retten Citere Elling och Siffuer Eeg, Sampt Olle Nere fitt, at huilche for Retten præsenderit Olle Nere fitt, Som prouffuede Wed fuld hoggræd, at Nest forleden Anno 1652 Waar hand med Elling och Siffuer Eeg, Neruerinde paa bete Eeg, och hørde at Samson Kaaresen paa Ø:Sanduig Accorderit med bete hans hans broder Johanes Kaaresen Saaledis, at Johanes schulde for Jt fuldt kiøb beholde forskrue Samson Kaaresen hans Sl faders arffuepart, huor paa hand da haffde Oppebaaret 8 Rdr, och huis hand Widere schulle haffue for Sin part, der om schulle de Well forliges, Siffuer Eeg fremkom och hermede baade sin Egen, Saauelsom hans faders Witne lige saa Som forn Olle proffuede, huilchet forne Samson bekiende Selff Sandhed at Were, da Effter lang samtale och dannemends Imellum handling, bleffue de saaledes forligte, at Johanes schall giffue Samson Endnu till de forige 8 Rdr. penge 7 Rdr. Jnden Juell at betale, Och der med Jngen Ydermeere Rett eller tiiltale at haffue til forne Johanes for Sin part effter denne part i Nogen Maader.

Anno 1654 Den=28 Nouembr. Waare Wi Effterschreffne Christen bertelsen Sorenschriffuer udj Sundhorlehn, Olle Eegeland, Elling giøen, Suend Quale, lars Wanduig, Niels Houge, Joen Østesta,

(34a)

LaugRettes Mend i Stranduig Schibrede, effter loughlig anfordring forsamlet paa Haauigen i bete schibrede Retten at betiene, Neruerinde hans giøen, Morten Nortued, Peder ballesem och Olle Hiertagger med fleere gotfolch, Anlangende en tuistighed Imellum Joen och Peder Haauig, om den part Peder bruger som Joens koene er Rett Odels baaren till, Och trenger

Self till den at beside, for deris Mange børns schyld, huor om Joen satte i Rette och Waar dom begierendis. Peder Møtte och formeente Wed hans Schrifftlig Jndleg at hand Jche burde Rømme effterdj, hand haffde Effter hans beretning lagt den byxel her i boen, Som hand haffde taget aff hans Egen Jord Strøne, der hos begierede at Joen med goede Wilde lade han beholde forne Jordepart En bid land Jnd til hand kand faa anden Raad, huor til Joen Suarede Ney, och begierte dom, Da effter tiltale, giensuar och denne Sags beschaffenhed, Och Effterdj det befindes at Joen er høyiligen trengt til at brugge sit Eget, och Peder har nu huerchen helmings Rett der til Har heller Ingen første bøkell der paa Vdgiffuet, befindes och at Peder har Self Odels goedz som hand i Jgien kand bekomme til besidelse, thi Wiste Wi Jche Rettere her VdJnden at kunde kiende och dømme, End at Peder Jo bør gjøre bete Jordepart Rydelig for Joen till først kommende faredag effter lougen, Med mindre de anderledis kand i Mindelighed bliffue for Ennet.

(34b)

Anno 1654 Den=9 iobris Waare Wi Effterschrefne Christen bertelsen Sorenschri. udj Sundhorlehn, Peder Hysingsta, Olle Nør huglen, Sammuell Sør Huglen, Aschild langeland, Omund Øchland och Johanes Hysingsta, lougRettes Mend i føenschibri Effter Louglic anfordring for samlet paa forne Hysingsta, Retten at betienne, Huor Gudfrychtig Matrone Mette Poulsdatter S: Hans Jensen fobergs haffde Ved bunde lens Mandens Steffning ladet for Retten Citere Bendex Michelsen paa kuuig for 4 Rdr. hand hende Schyldig er effter hans der paa Vdgiffne handschriffs formelding Dat: Watnøegrden 13 gbr. A_o 1653 som nu for Retten bleff lest och paaschreffuet, huor Effter hendis fuld Mechtig Wel Acht Christen Jacobs satte i Rette och formeente at forne Bendix bør at betale hende forne Penge med ald schadis Erlidelse och Omkostning Jnden 14 dage, eller det Wed Wordering aff hans boe at Vdsøges, och Waar derpaa dom begierendis, Huor Jmod at Suare Møtte och formeente at hun Ringe schade deraff hafde bekommet, Erbød sig och Jnden en kort tid bete penge til Hende at Wilde betale, Med huilchet Christen Jacobsen Jche Wilde Were benøyet, da effter tiltale giensuar och den Sags leilighed kunde Wi Ey Rettere Wide at kiende, End hand Joe bør at betale hende Jnden halff Maanet dag effter denne dom er hannem forkyndt, eller der for at lide Nam och Wordering huor Ved auffles til Ko:Ma: 1 m Sølff.

Samme dag och Sted, haffde Jenns och Søren Andersønner med Woris gunstig Welb: och kiere Hr: SlodzHerris Wdstede Citation ladet for Retten Citere Erlig och Welb: Mand

(35a)

Erich Orning till Eidegrd, Anlangende 1/4 part udj Jt schib fortuna kaldet, som de med hans Welb: Sampt hand tuinde Welb: brødre effter deris Schrifftlig Contracts formelding schulde Were participerit udj, Huilchen Contract nu for Retten bleff lest och paaschreffuet, der hos fremlagde de bete Contract Dat: Orninggaard den 2 Jbris Anno 1652. for det Tredie fremlagdes deris Schrifftlig och Vnderskrne Jndleg, som och bleff oplest och paa schriffuet, Huor VdJnden de formeente at de V=behindret bør følge deris 1/4 Part Effter Contractens Jndhold, Och Waar derpaa domb begierendis, Her Jmod at suare Møtte Welbte Erich Orning, och Wed hans Welbh. tienner och fuld Mechtig Wel Acht Rasmus Rasmusen lod i Rette legge Lesse och paaschriffue Effterskrn Documenter Nemblig,

1. Welb. Bernt Ornings kjøbebreff Till Welb. Erich Orning Vdgiffuet liudende paa Schibet som nu Søges, Dat. Orningrd d: 28 Aug. Anno 1653.
2. Welbte Welb Bernt Ornings Schriffelig befaling till Schipper Hans Gabrielsen at hand Schibet till Welb: Erich Orning schulde leffuere Dat. Orningsrd - 28 Aug. 1653.
3. En Wel Wis borgermester och Raad i bergen deris Vdstede kundschab effter Schipper hans gabrielsen beretning, Dat: bergen den 27 July A_o 1654

4. En Wel Wise borgermester och Raad i kiøbenhaffn deris Vdstede dom Dat: kiøbenhaffn den 18 ybr.(?) Sidst forleden, huor Vd Jnden Welb:te Welb: Erich Orning er schibet til dømbt,

(35b)

Effter huilche Documenteres Jndhold Welbete Erich Orning formeente at till komme schibet och for Deris Tiltale bør Quit Were, Welb: Bernt Orning som och Waar Steffnt om hand haffde her udj at sige, lod Ved sin tiener Lauris Kaneteig i Rette legge hans Welb.heds Jndleg. Dat: Watnøegr d: 24 qbr. Nest forleden Huor udj foregiffues at Naar Welb: Erich Orning Rett Anseer Contracten Sampt Hans kiøbe breff, Saa kand der aff fornehhmes huor ledis Erich Orning til kommer Schibet, Weib: Christoffer Ornings Sedell, Dat: Orningsgrd samme dag, der VdJnden bekiender Jnttet at haffue at sige udj Welb: Erich Ornings och Jens Andersens tuistighed med dets Widere formelding, Da Effter tiltale, giensuar och de for Os i Rette lagde Documenters flittig Offuer Weyelse, Och Effterdj Jens och Søren Andersøner frem ligger En besigtet och Vnderschrn Contract, aff Welbte Bernt, Erich och Christoffer Orning tillige med dennem Jndgaaet er, huor VdJnden de bekiende at Jens och Søren andersen Eer Eyende udj forn Schib 1/4 part, Och Welb: Erich Orning Jche nu beuise Entten Wed kiøb eller pandt att haffue Noen Rett til deris part, Thj Viste Wi Jche Rettere at kunde Wide at kiende, Ey forn Jens och Søren Andersøner Jo billigen bør følge forne deris fierdepart i berørte Schib, Saa lenge Contracten Staar Wed sin fulde Macht on Och de med den goede Mand anderledis Jche kand der om for Eenis, Anbelangende deris Omkostning och schadis lidelse for denne Sag, Ved process til dombs at Vdføre da effterdj der om Jnttet for Os beuislig gøres

(36a)

huad bekostning der paa anuendt er, eller huad schde lidelse, Sig kand bedrage, der fore Naar de der om Rigtig beuis och fortegnelse frem Wiser, kand Sex V=partische Mend derom kunde dennem Jmellum,

Anno 1654. Den=21 Nobris Waare Wi Effterschrne Christen Bertelsen Sorenschriffuer Vdj Sundhorlehn, Peder aaland, Endre berøen, Haldor degernes, Peder løning, Mogens Grindem och Michell føen, laug Rettis Mend i forne føen schibrede, Effter loug Rettens anfordring forsambt paa Hysingsta Retten at betiene, Neruerende bunde lensManden Lauridz Totland och Andre gotfolch fleere, Huor for Retten præsenteret Erlig och Wel for Standig Mand Niels Reff Ko:Ma: Tolder her i Lehnet, som med Woris gunstig Welb: och kiere Her Slotz Herres Vdstede Citation haffde til i dag ladet hid Citere Erlig och Wel forstandig Mand Jacob Busch Høystbemelte Ko:Ma: forige Tolder her i lehnet anlangende Jt halfft aars løen, Nemblig 75 Rdr., som bete Jacob Busch schall sig haffue annammet, huilche bete Penge forne Niels Reff formeente bør sig till komme, fra S: Martinj Ao 1653 Sidst forleden at ligne, Och først effter Citationen Waar fremlagt och Retten lest och paa Schreffuit, Bleff for det andet fremlagt Generall Told forualter Antonyus Kinpe hans till forne Niels Reff Meddeelte bestillingsbreff Sub Dato: aff Kiøbenhaffn den - 5 8bris Ao 1653: for det.

(36b)

3die fremlagde hand WelforNehmme Mand Peder Hansen Slodz Schr. paa Bergenhus. hans hamen Med deelte beuis paa Tolden Daterit d: 20 Mai Sidst forleden Liudende paa 54 1/2 Rdr 8 s med der hos følgende Regskb. der paa, for det 4de fremlagdes Erlig och Welfornehme Mand Hermand garman Ko:Ma: Welbetroede Generall Told for Walter her Norden fields. och Raadmand udj bergen, Hans aff Wisnings Zeddel Om forne løen til forne Niels Reff Vdgiffuet, den paa til børilige Steder at søge Dat: bergen d: 24 gbris Sidst for leden , for det 5te fremlagdis Offtebete Niels Reffs Schrifftlig Jndleg Dat: Neruerende dag, huor VdJnden

hand for meente och satte i Rette Om Jche Jacob Busch Joe bør plichtig Vere at Jgien leffuere paa Toldboden de 75 Rdr. som hand till forn schal haffue oppeboret Widere End hannem tilkom, huor paa hand Ware dom begierindis.

Her Jmod at suare Møtte Meerbete Jacob busch Och udj Rette lagde Erlig och Welforstandig Mand Jffuer Knudsen Ko:Ma: foget her i lehnet Sampt Erlig och Wel Dicret Karl Christen Jacobsen deris Quitting for Toldens leffuerende for Anno 1651 Sub Dato d: 6 Nobris. huor udjnden formeldis at Jacob busch har afftrechet sin fulde løen och HusHyre for Jt heelt Aar, for det andet fremlagde hand en fortegnelse och Summarum offr Toldens Oppe børsell her i lehnet, Daterit Leeruig den 3 Aprilis Sidst forleden, huor Effter Jacob busch formeente at hand den Optagne løen bør Niude, Jndtill hanem

(37a)

bliffuer giort Mangell der paa udj Renerijet, Efftersom hans Regenschab er Nedschichet, och Jngen Mangell Endnu er hannem der paa Jgien schichet, Da Effter til tale, och giensuar Jmellum handlede Wi dennem Saa ledis alt de paa begge Sider bleffue Om denne Sags Stridighed Saaledis forligte at Jacob schulde giffue Niels till først kommende paasche, penge = 15 Rdr, Och der med schulde deris til denne dag Werende W=Enighed Were Machteløs, Och for forne penge loffuet Jeg forn Christen bertelsen paa bete Jacob busches Wegne Med Saadan Contition at hand mig Jnden Nyt Aars dag først kommende der for Zichre.

Anno 1655 Den 9 Jan. Waare Wi Effterschrne Christen bertelsen Soren Schriffuer udj Sund horlehn, Gotschalch Tuedt, Torgeir Røruig, Anders bringedall, Halsten Schorpen, Siur Møchlebost, Hans Jbm. Aschild Haugland, Loduig Sanduig, Jens Seiglem, Niels Nattersta, Joen bache och Olle Semb, laug Rettes Mend i Quindherrit schibrede, Effter louglig anfordring forsamlet paa Bringedall, Retten at betiene, huor Bunde lensManden WelAcht Mand Johanes Andersen paa Røsseland effter Ko:Ma: foget Erlig och Welforstandig Mand Jffuer Knudsens befaling haffde for Retten ladet føre Jt Quindfolch Wed Naffn Mari Johansdatter paa Haauig, Som for leyerhall hun med hendes faderbroder søn V: Niels Nielsen Store Dale haffde begaaet, Effter der om bete Quindes persons Egen bekiendelse for Retten, forschriffne Johanes Røsseland satte i Rette Om hun Jche for saadan begangen Misgierning bør lide Effter Recessen, och Waar derpaa dom begierinde, bete Quindfolch haffde Jnttet

(37b)

her WdJnden at fore Wende, Wden med Stoer graad och klage begierte at motte bliffue Wed liffuet och Niude hendes fred, huor for hun Wed goede fremmede folch her i schibredet deris Vdloffuede hielp nogen penge formodet at bringe til Weye, den fromme Øffrighed for hendes grouffue forseelse at til freds Stille, Da Effter tiltale giensuar och denne Sags lejlighed, Och Effterdj at forne Marj Johansdatter Selff bekiender, aff hendes forne farbroder Søn at har sig besoffue, Thj Er her Om aff Os Saaledes for Retten afsagt, det hun Strax bør forsendes till Nordlandene at Arbeide paa fische leiderne saa lenge til hun aff den høyengunstig Øffrighed der fra Jgien kand bliffue Endtlediget, Med Mindre den gunstig och fromme Øffrighed Sagen nu Strax gunstigen Wil anderledis Ansee och Optage, huis Jche da at lide paa hendis lif till Suerdet effter Recessen.

Anno 1655 Den=3 febr. Waare Wi Effterschiffne Christen Bertelsen Sorenschriffuer udj Sundhorlehn, Johans Norhuglen, Holdor Degernes, Olle Norhuglen, Peder Hysingsta, Haluor langeland och Johanes Hysingsta, Loug Rettes Mend i føen schibrede, Effter louglig Anfordring for sammelet paa Hysingsta Retten at betienne, huor Erlig och Wel Discret karl, Steen Christensen Torndall till hollende paa Snielstued, haffde Med Woris gunstig och kiere

hr. Slodzherres Vdstede Citation ladet i Rette Citere Mattis Huid Sorenschriffuer i haranger for Nogen W=quems Ord hand Jmod forne Steen Christensen udj Jt brullup paa leeuig den 20 Jbr. Sidst forleden, schulde haffue ladet falde, Till det at beuise Waar Steffnt Ko:Ma: foget her i Sundhorlehn Jffer Knudsen, Jacob Busch, forige Tolder Jbm. Christen Jacobsen paa Wattnøe, och Lauridz tottland, huor Jffuer Knudsen frem kom och Ved fuld boger Æd proffuede, at hand Neruerende hos Waar

(38a)

Vdj Jt brullup paa Leeuig den 20 September Sidst forleden och da der forn Mattis och Steen med fleere anfangede med Dandz, der gich hand och Jacob Busch Vd paa Sualen, och lidet effter kom Nogen Vd som Sagde att Mattis och Steen Waar bleffuet W=Wenner, och at de haffde bud effter deris kaarer, och Wilde Slouis. Saa bleff det Noget Stillet och Jffuer Saauel som forne Mattis och Steen med fleere kom til bords Jgien, Och der effter falt bemelte Steen och Mattis Trette Jmellum, och da hørde hand at Mattis Sagde at Steen haffde Rømbt fra halbech som en Schielm, och Schreffuet falsche breffue Ved Christiania, och begierede kongens Jern hos bete Jffuer Knudsen til hannem, huor Jmod Steen suarede, at Mattis schulde bliffue en Schielm Jndtil hand beuiste ham Nogen Schielm Støche offuer, Med fleere ord dennem Jmellum faldt Som hand Jche kunde Mindes, Jacob Busch fremkom och Jligemaader med fuld bogger æd prottuede, at hand forn Sted och tid Waar gangen Vd paa Sualen med forchrne Jffuer Knudsen och da kom der Nogen Vd och sagde at Mattis och Steen Waar bleffuen W=Wenner Entten at Steen haffde Støt Mattis Jmod døren, eller huorledis det Waar, det Mindtes hand Jche, Mens deris W=Enighed Waar komen aff en dandz, och da schulde bete Jacob haffue Sagt till Mattis der hand kom Vd och Wilde haffue sin kaare, Jeg tror Jche att j Er kommen at gjøre at gjøre mine giester Wglade, Tog saa Mattis Jnd i Salen med sig, til Bordet, huor Steen med fleere gotfolch Waar tilstede, och da hørte hand at Mattis och Steen bleff Noget høy Røstet, och da hørte hand at Mattis Sagde at Steen haffde Rømbt fra halbech som en Schielm

(38b)

Och Schreffuet falsche breffue med andre deris hender Vnder, Men Entten det Waar i Christiania eller i halbech eller huor det Waar scheid, det Mindtes hand Jche, Ydermeere prouffet Jacob Busch at Mattis Samme afften huischet til Jacob och sagde at Steen Waar Jche Werdig til at side Jblant got folch, och begierte bete Mattis aff forne Ko:Ma: foget Jffuer Knudsen Wilde Vnde hannem kongens Jern paa forn Steen, bete Steen for Retten til spurde Jacob busch om Mattis Waar Jndbødet til Jacob Busch udj den Convent Eller Jche, huor til Jacob suarede at det Waar Jche scheid schriftlig, Mens der hand fich bud at der Waar en Mand fra Schuden som Wilde tale med hannem, saa gich Jacob til Siøs och befandt da at det Waar forne Mattis och sagde En i saa fremmet at j Jo motte komme op i hans hus, och tog hannem saa och med sig at faa en Mund fuld Mad och en gang at driche, Christen Jacobsen frem kom for Retten och der Æeden bleff hannem forelagt, at schulde proffue hans Sandhed om alt huis hannem Waar beWist om huis Schields Ord Mattis huid schulle haffue hafft Jmod forne Steen Christensen. Da Suarede Christen at hand Wilde gjøre sin æed paa at hand haffde Jnttet hørt deris Schielderj, der ham bleff æeden forelagt att gjøre Entten hand Wiste Noget der om eller Jche, fremstod Christen och med hans haand lagt paa Bogen hermede Selff Æeden, at hand Jche Waar hos den tid eller hørde deris Schielderj, huor paa Steen Christensen protesterit, at Christen Jche Wilde gjøre hans Æed Effter som den bleff hannem forelest,

Lauritz Totland frem kom och Wed fuld boger Æed fra gich, at hand Jche Wiste at haffue hørt forn Schielderj, thj hand Waar komen

(39a)

druchen till forne Leeruig och druchen der hand Reyste der fra, der fore kunde hand Jnttet Mindes der om, Jens Madsen paa Norimb i Østensøe schibrede i Haranger Waar Steffnt at møde, hans Sandhed at Widne Om huis Ord Mattis huid haffde befalet hannem at sig Mundtlig till Steen Christensen der hand Reigste til hannem med beschichelses breff, huor om hans Vnderskrne kundschab aff Steen Christensen bleff frem lagt, lest och paaschreffuet, Sub Dato Nerimb den 28 iobr(?) Sidst forleden, huor aff Waar Meeningen saaledis, at Mattis haffde ladet hannem Søge til Steen Christensen at hand schulde bliffue Slagen i Jern, och føres paa det Sted hand Nødig Wilde, Jmod Forschrne Prouff Waar forschrne Mattis huid for Retten Neruerende till stede, och berette at Om hand haffde Talt Noget Jmod Steen Christensen, da Waar det scheid i druchenschab och Er bød sig der for gierne forne Steen Christensen at i det Mattis berobe sig paa at huis hand i saa Maader haffde talt, schulde Weret scheid i druchenschab, det sagde hand at Wilde beuise, det Mattis schulde siden paa andre Steder haffue taldt samme Ord, Mattis for Retten Spurdte Steen Christensen om hand haffde fleere proff at føre Jmod hannem, at hand Wilde nu giffue Naffn paa huem de schall Were, och huad Sted det schal schee, Steen Suarede der til, at hand Jche kunde nu Mindes deris Naffne, Mens hand haffde en Memorial hiemme paa dennem, Saa hand Wilde Wise hamb om hamd Wilde følge hannem hiemb, Da effter lang Sambtale och Effter gotfolches Jmellum handling

(39b)

bleffue de saaledis for Retten med hand kasting forligte, at Mattis Huid fremstod och bekiende, at Om Saadane Ord Waar falden Och talt aff hannem, da Waar det Scheed udj druchenschab Och Tog Steen Christensen i haand och Erklerit hannem at hand Wiste hannem at beschylde uden det som en Erlig karl Well Eignes och Anstaar, och for Steens Omkostning paa denne Sag med Steffnings forhuerrfelse for kyndelse, och andet loffuet Mattis at giffue Steen Christensen Sexten Rdr. Och der med schulle de Were Wenner och Wel forligte om denne Sag i alle Maader.

Anno 1655 Den=15 february Waar Wi Effterschriffne Christen bertelsen Sorenschrifr offr Sundhorlehn Niels Nattresta, Knud gudall, Haluor Jbm. Jens Seiglem, Torben Omuig och Laurs Stueland Loug Rettens Mend udi Quindherretz Schibrede, Effter loughlig anfordring forsamlet paa Øye i bete Schibrede, Retten at betienne, Huor gudfrychtig Matrone Ellen kruse affgangne Claus Laursen for dum Lougmand udj Jempteland hans Effterleffuersche, Som med Slodz Steffning haffde did Ceterit Erlig och Welfor Standig Mand Jens Sørensen paa Snielstued forrige Sorenschr udj Haranger, for Noget goetz hun berette at haffue Jndsatt i hans forWaring paa Øye, for Nogen tid Siden, och nu schulle Were bort kommen, Och der Steffningen bleff i Rettelagt, Møtte Jens Søffrensens fuldmechtig Wel Acht Steen Christensen och formeente at Steffningen Waar Jche loughligen forkyndt, Som och befandtes effter opschriften der paa kunde der fore dene gang Jnttet Widere der om for Rettis.

(40a)

Anno 1655 Den 19 february Waar Wi Effterschreffne Christen Bertelsen Sorenchrn offuer Sundhorland, Gregorius Hysingsta, Peder och Johanes Jbm. Aschild Langeland, Haluor Jbm. och Christen Jbsen bielland, LaugRettis Mend udj føen schibrede Effter loughlig anfordring forsamlet paa Ko:Ma: Toldboe her udj Sundhorlehn, Retten at betienne, Huor Tolderen Niels Pedersen Reff haffde ladet Jndsteffne Effterschrn prouff Nemblig baard bielland, Sæbiørn och Arne Jbm. Anlangende Nogen Nøder som aff bete Niels Reffs Søn Christen Nielsen Waar op bragt til pris, huor først frem kom forne Baard Bielland och Ved hans fulde boger Æed

proffuede, at forleden Sommer den 18 iobris kom ditleff Visitioner med en Schottsh Mand med sig till hannem paa bielland och aff kiøbte hannem en tønde Nøder som detlef haffde loffuet ham 8 m for, der Baard spurde hannem om huad hand haffde at tage Nødderne udj, da Suarede Detleff at hand Meente at hand schulde haffue træet med och der paa haffde hand giort kiøbet, Och der Baard Spurde huor hand schulde hen med Nøderne da bad detleff at hand schulde føre dem till Jt schib Som Laae paa Leeruigen, der hand och Sæbiørn bielland Sampt Arne Biellaands Søn Sæbiørn Arnesen kom til Søes med same Nøder, och Raaede med same Nøder Vd adt schibet till, da Møtte Christen Reff dennem paa Weyen, och Spurde dennem huad de haffde i Tønderne, da suarede de hannem at de haffde Nøder der udj, och att de schulde føre dem till Schibet, da Sagde Christen Reff at der motte Jnttet føres til schibet effter at det Waar for toldet, Bad der fore at de schulde følge hannem till Toldboen med bete Nøder, huilchet de ochsaa gjorde, huor Nøderne bleffue Ret oplagt,

(40b)

Sæbiørn bielland proffuede Jligemaade at forleden aar Noget før S: Michelsdag da kiøbte detleff Visiterer hos hannem Een tønde Nøder for 10 m, huilche bleff hos hannem bestaaende Jndtill Stachet før Juell da kom detleff och en schotsh baads mand til hannem och bad hand schulde føre dem till det schotte schib som laa paa Leervigen. Welb. Erich Orning Och hans der udj med Interesserende till hørende, huor med Widere Passerede ligesaa som forn Baard prouffuet haffuer.

Arne Bielland frem kom och prouffuede at hand forn Tid och Sted haffde Soldt detleff Visiterer 2 tdr. Nøder for 3 Rdr. huilche Nøder hans Søn forn tid och Sted med forne Baars och Sæbiørn effter detleffs begiering schulde føre till Welb: Erich Ornings Schib som laa paa Leeruigen, Effter huilche prouff forn Niels Reff Satte i Rette och formeente at forn Nøder bør Were forbrudt till Ko:Ma: och Waar der paa dom begierende, Da effter tiltale och denne sags beschaffenhed och Effterdj for Os fuldkommelig be Wises at forne Nøder er ført til søes i den Meening at de schulde føris til schibet, huilchet befindes at har Weret schiedt effter at forne Schib har Weret fortoldet, Thj Wiste Wi Iche Rettere at Wide at jiende och dømme End forbete Nøder Jo effter Told Rullen 10 Artichell bør Were forbrudt, forne 4 tdr. Nøder, som Waar Jchun Smale tønner, bleff samme tid aff forn dannemand Worderet huer tønne for 5 Slette March.

Anno 1665 Den=1 Marty holdtes Waarting paa Strømøen i fiere schibrede, Med almuen aff føenn schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget, Erlig Wel Acht och forstandig Mand Jffuer Knudsen, Sampt

(41a)

Bunde lensmanden Laurs Christensen Totland, Med Effterschrne Loug Rettens Mend, Nemblig

Endre Bærøen
gl. Laurs Totland
Olle Hakesta
Gregorius Sør hakesta
Endre Holland
Joen Stauffland

Wie schimmeland
Hellie grønaas

Ingebret Andall i bømmelen haffde ladet Steffne hans broder Niels hetletued, Sampt Sirj Effuindsdatter paa Schippeuig med hendes Mand och louguerge Johanes Suendsen,

Anlangende bete Quindes Søn Naffnlig Haldor Pouellsen huilchen forne Ingebret Nogen tid haffde hafft hos sig effter Moderens begiering Mens Efftersom forne Niels hetletued Er till forn Satt til formynder for forne dreng, huor for hand nu Entten begierete barnets arffue till sig, eller och at haffue fylleste for huis kost det har bekommet Jmidlertid, det har Weret hos hannem, der Jmod at suare, Møtte forne Niels hetletued, och foregaff at hand Wilde Wel leffuere pengene fra sig, med saa Scheel at Ingebret Will haffue hannem forloffning at barnet Jnttet schal schee forkort, Moderen Møtte och formeente at hun Selff bør beholde barnet, Parterne begierte domb paa huem som schall haffue barnet och goedzet, Da effter till tale, giensuar och denne Sags beschaffenhed och flittig Offuer ueyelse, Och Effterdj det befindes at barnets arffuegoedz Er Jchun 11 Rdr. 3 1/2 S. m huor aff Rentten Jche kand tilstreche Ner till forlags øre at føde barnet for, Och lougen A:B: 15 Cap: formelder at Naar Noget barn, Jche har saa meget goedz at Rentten kand Reche til forlags øre, Saa schall barnet fare till frenderne Och Efftersom forne Ingebret nu for Retten anloffte at Will tage barnet til sig och forsørge hannem med kost kleder och Optuchtelse saa som han Achter at forsuare, Jnd til barnet kand fortienne hans føde effter Lougen, huilchet Niels hetletued Jche

(41b)

Wilde gjøre, Da Effterdj at det befindes at Ingebret er Wederhefftig Noch. at forestaa dette Ombud, Och det och kand kome barnet till gode, da er der om saaledis aff Os for Retten affsagt, at Ingebret bør beholde forne dreng Sampt hans goedz, huilchet Niels hetletued hannem effter Schifftebreffuets liudelse schall leffuere, Och der hos haffue Jndseende Med Ingebret, at hand sin forne løffte effterkommer som det sig bør, Saafrembt anderledis scheer da at lide der for effter lougen.

Ko:Ma: foget haffde tiltalle till En deel baade aff Lehnens och Halsnøe Closters goedz, huor om for Retten frenkom Lauris Tottland lensmand her i føen schibrede, Christen Jbsen lensmand offr Halsnøe Closter goedz Sammestedz, Endre holland och Ingebret ahndall, Som Wed fuld boger Æed, proffuet at Effterschrne: Mend War saa forarmede at de Jche kunde formaa at Vdgiffue Ko:Ma: paa budne Schatt for dette aar, Nemblig Marj Hougland, Steruor Eye, Anders Lørhamer, Aamund huse, Enchen Kuller Eide, Enchen Nortun, Laurs Suold, Joen Soertland, Tosten Hille, Magnus Nor hakesta, Størch Ø: grindum, tomis grøtte, Sampt Joenn och Henrich Steensuog huis gaard er forleden høst affbrendt,

Jacob Suorteland haffde ladet Steffne Joen Olsen paa Lindøen for Noget Odelsgoedz hand besider Som Joen sider i helming Med, huilchen sag for sine aarsage bleff Optagen till at Møde paa aasteden der

Hr. Christen Jensen Sæbøe och hans hustrue Anne Offesdatter lod lese gaffue breffue til huer andre, paa fierdings och tiende gaffue effter hin andens død, breffuene Waar Dat: findsaas den 28 february Sidst forleden.

(42a)

Hans och Willum Megebache Waar Steffnt for Ko:Ma: Thiende aff huis fisch hand har kast med sin Noed, nu paa Nogen aars tid, huor aff hand Jngen tiende har giffuet, huor om Ingebret hommelig Ombudz Mand offr Endeel Liuse Clostergoedz hans fuld machtig Laurs hansen haffde tiltale till hannem for Ko:Ma: tiende Sampt Landzlod paa bønderne paa Robbesta deris Wegne, for huis dennem med Rette til kom, Hans Affsonnet med Sagsøgeren, at giffue for sin forseelse till S: Olluffs dag førstkommende at betale Penge 5 Rdr. Och forpflichtet sig till aldrig at kaste for Robesta land effter denne dag Vden bønderne der paa boer, deris Minde, och da at giffue dennem landslod och kongen hans tiende, Willum haffde

Jnttet at bøde Med bleff hannem for hans Store Armod och Suaghedz Schyld denne gang Effter latt, forne Hans affsonet med Ko:Ma: foget i kongesigten for 1 1/2 Rdr.

Anno 1655 Den-3 Marty holdtes Almindelig Waarting paa Strømøen med Almuen aff fiere schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget, Erlig Welacht och forstandig Mand Jffuer Knudsen, Sampt Bonde lens Manden Niels Hougland, Med Effter schreffne Laug Rettes Mend, Nemblig

Mogens Westuig	Arne Haape
Joen Emmeland	Knud Qualuag
Torchild lij	Wie feraass
Endre Tuedte	Christoffer dommersnes.
Størchor Wiehoffde	
Hans Strømøe	

Niels Øchland fremkom for Retten och til Spurdte Meenige ting almue aff fiere SchibRede, Saauelsom Saa mange aff føen schibrede som der tilstede Waar

(42b)

hulche alle gaff hannem Jt got Rygte och Erlig Schuds Maall.

Elling Westuig frem kom och for Retten och begierte sit Schuds Mall, Som Jligemaader bleff giffuet hannem hand aff Thilstede Werende Almue, Niels Øchland haffde ladet Steffne Elling Westuig och gaff hannem sag, at haffde Schieldet hannem for en Tiuff, forleden Juelle tide Noget effter paa Strømøe, udj Jt Barsell, Till det at beuise Waar Steffnt Effterschreffne som huer Wed deris fulde bogger æed fremkom och proffuede En huer som følger, Nemblig Endre tuedte, proffuede at hand hos Waar i forne Barsell Och Om afftenen som hand med fleere gotfolch Sad Wed bordet, da faldt der Nogen Ord Jmellum Niels Øchland och Elling Westuig, Jmidlertid tog Niels Øchland Jt træ Støb och Slog effter Elling Med Mens Rambte hannem Jnttet, Och Jblant andet sagde Elling till Niels. Saaledes, Jeg trøste Well at giøre dig till en Tiuff, huor til Niels Suarede ha ha Jeg trøster Wel at faa Raad med dig, Effter at fleere prouff bleff fremeschet da møtte Jngen, Mens Elling beraabte sig paa prouff Jmod Sagen, at føre,

Endre Bue, Wie feraass, Torchild Løffaass, Giermund Mølstre, Knud Wandeschouff, Och Laurs Røemyr, Waar Steffnt for fløttningsforsømmelse med Ko:Ma: Schatt at føre til byen forleden høst, hulche alle møtte och kunde Jnttet beuise Nogen louglig Vndschyldning at haffue hafft, Thj bleff for Retten afsagt at de En huer bør bøde till Ko:Ma: 2 m Sølfv effter Vdfar bolchens 15 Cap.

Størchor Wihoffde och Olle Jbm. Waar Steffnt for fløttningsforsømmelse tuende gange med Jens Mortensen Eyde hoffmand, Mendene Møtte och berette

(43a)

at de Waar Jche louglig tilsagt, huor Jmod Schafferen Møtte, och Wed Æed bekrefftet at De Waar louglig tilsagt, Nemblig Olle at schulle tuende gange Weret til sagt, at føre hannem fra Hougland till Totland, och Størchor Een gang at schulle føre Jnd till drangspolden och anden gang till Jndbioe, Bleff tilkiendt at bøde Steffnefald, for huer sinde 2 m Sølfv.

Endre Bue Waar Steffnt aff birette Siffuers datter paa kind, for 2 Rdr. hand hende effter tuinde forligelser Waar Schyldig bleffuen for Nogen Schade hun haffde faaet paa hendes koe,

Endre Møtte och kunde Jche Negte at hand Jo haffde Jndgaaet forlig med hende som Joen Emmeland Niels Houglan, Olle TierNagell Widnede Sandhed at Were, Endre berette at hun burde at kreffue hans Moder der for, med adschilligt fore uending, Endelig bleff hand tilkiendt at betale hende Jnden 14 dage, eller lide Namb och Wordering derfor, och bøde Effter lougen,

Ko:Ma: foget haffde tiltale till Eendeell aff almuen for den Resterende Schatt for forleden aar, huor till bleff Suaret at Mange haffde Jngen Raad till at betale med, huor om fogden bad at det Motte giffues hannem Med Rigtig tings Winde beuisligt. huor om och for Retten frem kom Niels Houglan, Lensmand, Størchor Houglan, och Elling Westuig, och Wed deis fulde bogger æd proffuede at Suend Vlffueragger, Poull Lijre, henrich Lindaas, Olle faggerland, Toer Østuig, Sampt Christen och Laurs dommersnes: Som gaardene bleff affbrendte for, for 3 aar siden Saauelsom ochsaa fiøen, alt de Jngen Michell haffde at betale Ko:Ma: Schatt Som forleden høst Schulde Weret Vdgiffuet Med,

(43b)

Anno 1655 Den 5 Marty Waar Wi Effterschreffne Christen Bertelsen Sorenschriffuer Vdj Sundhorlehn, Joen Emmeland, Peder Eidsuog, Endre tuedte, Arne Haape, Reer førde, och Størchoe Wihofde, Loug Rettes Mend i fiere schibrede, Effter lauglig anfordring forsamlet paa Øchland i bemelte Schibrede, Retten at betienne, Anlangende En arffue effter S: Bertel hansen som boede och døde Jbm. Lmellum Erlig och Wel Acht Mand Jacob Busch forrige Ko:Ma: tolder her Wdj Lehnet, paa den Eenne, Och Niels Samuelsen boendis paa bete Øchland Sampt hans Moder Anne S: Hr. Samuel Helligsens boendis paa bete Øchland paa sen anden Side, samme Dag och tid, før end denne anfangede Sag bleff aff Parterne agertt. Da bleffue de formedelst goede Wenners och Raadførers Intersation bleffue de saaledis forligte med hand tasting at Niels Samuelsen Jhaand tog Jacob Busch och loffuede at giffue hannem for forne tuinde S: Bertell Hansens brødre deris arffue anpart effter hannem. Penge 150 Rix dlr halffparten der aff at betale till Paasche førstkommende, och den anden halffue part till først kommende St: Michaelj, huor for Ko:Ma: foget, Erlig och Welforstandig Mand Jffuer knudsen loffuede och goed sagde Och huis Schyld som Niels Samuelsen til forn haffde loffuet at betale Creditorne Effter Schiffte Effter S: Kari Jffuersdatter ganget ehr, det schall hand Endnu betale Enhuer Vden Nogen Jmodsigelse

(44a)

Jbm:

Anno 1655 Den=8 Marty holdtis Waarting paa Waage J fieldberg Schibrede, Med almuen samme stedz, Saauelsom Med Almuen aff Edtne Schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Wel Acht och forstandig Mand Jffuer Knudsen, Sampt Tørris Lunde lensMand i bete fieldberg schibrede, Och Effterschrne lougRettesMend, Med andre gotfolch fleere da ting søgte Nemblig

Gunder Houglan	Tørris Vnderhougen
Osmund Nerimb	Olle Raaen
Sæbiørn Stumoe	Colben dallen
Christen Wieland	Olle Waage
Olle Øffre bøe	Segge Wage
Knud Hisdall	Tørris Wieland

Ko:Ma: foget haffde ladet Steffne Mogens quame for 6 m Smør, liggende udj Raae, huor aff hand har Oppebaaret landschyld, Och Jnttet schattet der aff Nogen tid tillforen, huilchet for 2

aar siden aff hannem Er bortsold till Mogens tungesuig i Schaaneuig Schibrede, Mogens Møtte Jche, Mens Wed Suend Alne lod giøre hans for fald at hand laa Suig,

Mogens Tungesuig och gudmund Ølffernes, haffde och Steffnt hannem for samme goeds, Effter dj hand haffde Soldt det och nu Jche kunde dennem det hiemble.

Jacob knudsen tilholdende paa Colbesøe, haffde ladet Steffne hans Stibfader Christen Wieland, Och gaff hannem Sag for hand Jche effter Jacob sin begiering har Vdgiffuet schatt for hans anpart aff 9 m S: och 4 Spand korn liggende i Welde i Wassogn huor aff Jacob beretter at haffue leffueret forn

(44b)

hans Stibfader Christen Wieland som haffuer hafft hans Ombud, Christen Wieland Møtte och berette at haffue leffueret bete Jacob sin broder S: Raaell knudsen huis penge som Jacob tilforn haffde leffueret sig til Schattepenge for hans part aff forne goedz, Nemblig En gang 7 m och En gang 1 ort, den ort berete Christen Jche at haffue annammet, Mens at den laae hieme paa Bordet som Jacob bekiende at Jngen dennem den Wilde annamme, Der hos i Rette lagde Christen Een affkald Vnder tuinde Mends forseigling, aff bete Jacobs broder Johans knudsen paa sin Egne saauelsom paa bete Jacobs och hans tuinde Søstres Haldis och Aase knudsdøthre deres Wegne. Dat: Wieland d: 1 Marty Anno 1652. Parterne begierte begge domb, Mens Effterdj denne Sag bleff Jche for Os denne gang Rett Oplust, bleff det for Optagen till der paa Jgien Steffnes och førres bedre beuis.

Haluor Hodall aff Schioldsgn, haffde ladet Steffne Truels Søre Stuemoe for halffparten brulluos bekostning med hans datter Christj Truelsdatter som forleden sommer fich forne haluor sin søn, Erich Haluorsen, huilchet haffuer schattet i det Ringeste for 12 Rixdalers Werd, Olle Truelen Stumme Møtte paa hans faders Wegne och berette at hans fader Waar Jche tilstede Mens haffde Ombedet ham suare for sig, at Haluor haffde Jche loughlig sagt hannem till Mens effter hand Selff Jche haffde loughlig forfald at hand Joe kunde Møde, bleff der for kiendt till Steffnefald 1 m Sølff och Sagsøgeren billig kost och tæring,

Lauris giereuig haffde Steffnt Knud Lille giereuig for en forgylt kaaberspende, som er bort kommen aff Lauris sin quindes kaabe som hun haffde laant knud sin quinde til Kierche. huor aff hand for Retten fremb Wiste Magen der till, Och formeente at knud bør Entten forschaffe hannem den Jgien, eller betale saa meget Den Waar Werdt, Knud Møtte och forligte sig med Laurs der for 1 Slet daler till Pindzedag først komende at betale,

Tørris Lunde haffde Steffnt Suend Øffrebøe for 3 aars kiørleye till kirchen, huert aar 1 ort, aff En koe som Waar giffuen till Aalund kirche den tid Schifftet Stod paa Neruig huilchen koe Suend haffde hafft Jt aar po Leye, der effter har Tørris Satt de paa leye hos Olle Jensen paa Westre Eyde, huor aff Rester leye for 12 aar, Olle Jensens quinde Møtte och berette at det Waar en Suach och Wdygtig koe med 3 Spenner, hun haffde annammet, huilchen siden er Slachtet forleden høst, och aff Olle Jensen en anden Satt i steden, Suend bleff tilkiendt at betale hannem, Till Tørris leye for det Eenne aar, Och forn Suend Saauelsom Olle Jensen at giøre beuisligt til først holdende fierings ting huorledis Suend schildtes med koen, och huor ledis Olle Jensen den annammet, huor Effter kand forfares huem denne Omtuistede kiør leye schall betale,

Jens Sndersen fattland haffde Steffnt Olle Lij, Johanes knudsen tiennende paa lunde, och Jacob Jffuersen paa Stangeland, for Jt Nyt Aaklæde som de for En Sex aar forleden haffde med Sig till Storøen, da de Waar paa Storøen

(45b)

J fløtning Med Niels Mortensen huilchen de Jche effter deris løffte har leffueret till forn Jens Andersen, der for formeente hand at de bør betale hannem forne aaklæde Jgien Bleff alle 3 til kiendt at betale det Jgien Inden 14 dage, Effterdj de Selff bekiende at haffue det i Baaden til Storøen, och siden paa Weyen til bage Jgien, Och Jche effter deris løffte leffuerit det som de det annammede, Som de burdte haffue giort,

Der Effter bleff Retten betient aff Aluald Birchenes, LensMand udj Edtne SchibRede, Sampt Effterschrne Laug RettesMend,

Olle Ramme	Jacob tesdall
Haluor Røgh	Laurs Østrim
Tore grindem	Hachen Bierchenæs
Peder Øffre Nes	Elias fosse
Laurs fittie	
Abraham fiøsne	

Berie Nere fittie frembstod for Retten, och amaget paa 1/2 phd Smør i bemelte Nere fittie som Ingeleff och Haluor brugger, huilchet hand formeener at Were Nermest paa sin børns Vegne at Jndløse,

Anders tesdall Amaget paa 1/2 phd Smør i Hauge, Och Aluald birchenes amaget och paa 6 m Smør Jbm. Som de formeente dennem frem for Nogen Andre, at Were Nermest till at Jndløse, huilchet de begiertte att Maatte Inføres,

(46a)

Anno 1655 Den 10 Marty Holtes Waarting paa Vdagger med almuen aff Schaaneuig schibrede Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Wel Acht och forstandig Mand Jffuer Knudsen Sampt Louriz Johansen Wallen Lensmand. Och Effterschrn Laug RettesMend med fleere gottfolch der ting Søgtr, Nemblig,

Olle Aartun	Tore dallen
Jonn Sloche	Laurs førdall
Madz teigland	Erich quandall
Johans Seffuer Eide	Jacob Sørhus
Jacob Jbm.	Gudmund Øffernes
Mogens tungesuig	Orm Løuigh,

Anders Lille Branduig haffde ladet Steffne Laurs Achre, Och Eschet hannem i Rette, och Sagde for Retten at Laurs Achre haffde liget i Mordstij for hannem, paa Teigland forleden Sommer en Søndag udj HøeSlotten, Laurs Suarede ney at hand det Jche haffde giort Mens gaaet hans Rette Wey sin Ærinde, och Widere Sagde Laurs at Anders haffde till Løyet och Sagt W=sandt,

forne Anders Branduig haffde ladet Steffne forne Laurs Achre for En Summa penge effter En forteignelse som bleff i Rette Lagt, Liudendes paa=9 Rdr. 4 m som hand skulle Were schyldig bleffuen Anders sin konne Jmidlertid hand tiende hende der hun boede paa Achre,

huor Jmod bete Laurs och haffde En forteignelse som hand beretter at Were hende betalt, saa hand Jnttet Waar hende Schyldig paa den Regsks huilchen fortegnelse Jnttet aff Nogen Oss kunde lese, der hos berete Laurs at hand och forne Anders haffde tilforn En gang Weret forliget Om alt huis dennem haffde

(46b)

Weret dennem Jmellum, och det udj hans broder gabriell Sør huglen och Joen i Waagen, deris Offfueruelse, huor till baade Anders Och hans quinde høylig benechtet, at Jngen forlig scheede dennem Jmellum Efftersom Laurs Sig Jche da till Nogen goed Wennlighed Wilde bequeme, Och Effter som den Eene proff som Laurs sig paa berober er hans Egen broder, saa hans Winde Jche kand kiendis NøyAchtig, Och Joen Waage som W=Wildig ehr hans Enlig Winde Ey heller kand kand kiendis NøyAchtig, huilchet Winde Lauritz Ey heller haffde Steffnt, Mens Endnu som til forn Søger Vdflucht Retten at for hale, for den fattig Mand som haffuer hiemme i Jt andet Schibrede, Endog hand forleden høst der om och haffde Steffnt hannem, Och da bleff tagen affscheidung at Laurs Schulde til Nu forschaffe beuis paa at denne fordring, Ey schulde Were Loulig, Thj Er her om saaledes for Retten Affsagt at forne Laurs bør gjøre hans æed der for Selff Tredie effter K:B: 2 Q 4 Cap. till først holdende fierings ting med dette Schibredes Almue, huor och Naar det beramet Worder, huis hand det Ey da gjøre kand, Da Jnden halff Maanedz dag der effter forne at Vdsøge, huor Ved auffles til Ko:Ma: 1 m Sølff,

Gudmund Ølfernes haffde ladet Steffne Tore dallen for at hand Schulde haffue Schieldet hannem for at Were lougmand den tid hand Straz Effter Juell Sidst forleden Waar aff Lensmanden Jndschichet till Mattre, at for lige Siffuer Mattre och forne Tore dallen Om Jt Nosted som Waar WaadeJld affbrendt for Siffuer Mattre, huilchen Waar bete Tore tilhörig, Till huilchet at beuisse Waar Steffnt Johans

(47a)

och Siffuer Mattre deris quinder, huilche Jche Møtte, Mens deris Mend Møtte, och Erbød dennem till at herom deris quinders prouff, Da Effter langsam tale Jmellum dem, bleffue de forligte at Gudmund for sin person effterlod dene Sag Ko:Ma: Sag W=forkrenchet.

Anno 1655 Den 12 Marty holdtes Waarting paa Omuig med almuen aff Quindheritz schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Wel Acht och forstandig Mand Jffuer Knudsen, Johanes Røseland lensmand, Med effterschrne LougRettesMend och andre gottfolch fleere, Nemblig

Olle Møklebust,	Olle Semb,
Knud Guddall,	Siur Møchlebust,
Niels Natersta,	Joen Bache,
Søffren Nerhus,	Jens Seiglem,
Loduig Sanduigh,	Torgier hielmeland,
Jngebret lønningh,	Hans Asch
	Haluor gudall,

Effterschrne Waar Steffnt for fløttnings forsømmelse Med Slodzherren i Jan: Maannet Sidst forleden, Nemblig aff Schaale, Mogens, Joen, Madz, Laurs, Peder, Rasmus, Tore, Jffuer, Salomon, Christoffer, Aff Welb: Axel Mouats landbønder, Torben Næs, Olle, Mogens, Madz, Kaare och Knud Lund, aff Lehnens gunder Lund, Jmidlertid fogden Eschet dennem i Rette, Opstod fogden och klaget sig Rettesløes, formedelst W=liud aff almuen, Mens Efftersom

forne Mend Jnttet haffde sig her Jmod med at befrj, bleff der fore til kiennndt at bøde till deris herschab huer 1 m Sølff,

(47b)

Poull haffneraas haffde ladet Steffne Johans Linge for 1/2 løb 9 m Smør och 1/2 hud som hand har bort byxlet till gunder torgiersen hielmeland som och Waar Steffnt med hans byxell Sedell, huilchen part forne Jordepart bete Pouell formeente at Were Nermest at Niude for byxell frem for Nogen fremmet Her Jmod at Suare Møtte Loduig fartensen paa Sanduig och paa hans broders forne Johanes linge hans Wegne, Som Suarede at dersom Pouell haffde den i tide begierte her om Endelig domb, Effterdj hand Selff Er Eyende udj samme Jord Møchlebust 1/2 løb Smør och 1/2 Hud, huor paa hand fremblagde Jt schifte breff aff hans fader Anders Haffneraas Vd giffuet Dat: haffneraas d: 3 Decembr 1654. Och der hos Jt kiøbebreff aff hans broder Olle Echeland Vdgiffuet Dat: Echeland den=28 iobris 1654: Liudende paa 20 m Smør och 18 1/2 m Waare liggende i Møchlebust huor hand och effter schiffbreffuets formelding Er Selff Eyende 16 m Smør och 17 1/2 m Wahre, Gunder torgier fremblagde sin byxell sedell paa forne goedz, Dat=Ao 08 den 1 Apr: Liudende at Suend Sniels tued schulle Eye 2 1/2 Spd Smør och 2 1/2 Spd i Wahre Och Madele paa fugleberg 41 1/2 m S: och 1/3 hud, Loduig formeente at hans broders bøxell Sedell bør Wed Macht bliffue, Med fleere Ord och talle dem der om Jmellum faldt, Da Effter til tale giensuar och denne Sags beschaffenhed Wiste Wi Jche Rettere her VdJnden at kiende och dømme, End at forne Pauell Andersen Jo billigen bør Niude forne Jorde

(48a)

part for billig byxell, Effterdj hand Er der udj Eyende 1/2 løb Smør och 1/2 hud, Med den Condition och Wilchor at hand den Selff Will beside, dog effterdj at Johanes Sin byxel sædel fremligges da schall denne Sag Were Optagen til først holdende følches tingh,

Anders Waage paa S: Gotschalch Sunddall hans børns Wegne haffde Steffnt Loduig Sanduig for femtj Rixdaler hand haffde laant aff S: Anna Sundall effter en handschrift der fremblagt aff Loduig Vdgiffuet for huilchen penge Waar satt till Vnderpandt tuende Sølff kander, huilche Anders Nu for Retten frembød och begierte dom paa penger och Rentte der aff, Loduig Møtte och begierte at Anders Wilde beholde pandtet effter sit Werd, saa Wilde hand giffue ham huis der er Ringere Werdt, Med huilchet Anders Jche Wilde Were benøyet, Da Effter tiltale giensuar och denne Sags beschaffenhed, Och Effterdj for Oss frembligges En W=Casserit handschrift thj er aff Os Saa ledes for Retten aff sagt at Loduig bør at annamme sin pandt och betale till forne børns formynder forschrne 50 Rdr. Jnden halff Monet her effter Med til børlig Rentte, Eller derfor at lide Namb och Wordering i hans boe och beste løsøre huor det findis Saa lenge til strecher,

Laurs Christensen førrige Bergschriffuer haffde ladet Steffne Joen presthus for 10 m - 4 s. hand hannem effter hans Regsch s bog schyldig er Samt 5 Rdr, for Jt forløffte: Joen Møtte bekiennde gielden, Bleff tilkiendt at betale hannem shadesløst Jnden 14 dage, eller lide Wordering derfor aff hans boe,

(48b)

Torben Omuig haffde Steffnt hans broder børn, Mogens Oelsen Riple Sampt Laurs och Samson Olsøner Store Omuig och Tore Møchlebust paa hans hustru Maritte Oelsdatters Wegne och Peder Scheye formynder paa deris Mor-Søster datter bodell Andersdatters Wegne for halffparten i bemelte Store Omuig som de sig tilholder huilchen hand formeener at

Nermere End de at Jnd løse och beside, forne Personer Møtte och Suarede at Naar hand schaffede dennem saa goed en Jord tilsaaed som denne Waar den tid hand fich den, Saa kunde hand faa den Da Effterdj det er lige Nær till at kiøbe och løse Sin broderpart med dennem, huilchet bleff hannem och for Retten aff Os till dømpt, at løse en broderpart aff huis godz hans S: fader Johanen larsen haffuer Vdsatt,

Vel Wise Her. Iougmænd Hans Hansen haffde ladet Steffne Mogens Schaale for 50 Rdr. hand hannem Schyldig ehr effter hans handschreffes liudelse Mogens Møtte och berette at hand Jnden En Maanets Vdgang Schulde Selff Reyse til byen och betale hannem, Med huilchet hans fuldmechtig Laurs Hansen Jche Wilde Were benøyet, Mens begierte domb huilchen fordring at betalle hand aff Os for Retten bleff tildømpt Jnden En halff Maanet Eller det aff hans boe och beste formue at Vdsøges,

Anno 1655 Den=13 Marty Waare Wi Effterschreffne Christen Bertelsen Sorenschr: offuer Sundhorlehn Siffuer Netteland, Laurs Huch Aas, Herloff Schielnes, Knud Mundem, Joen Jbm. och Olle gierde, Laug

(49a)

Rettes Mend udj Strandebarm schibrede, Effter Iouglig anfordring til Neffnelse och Effter Ombudsmænden, Erlig Acht och Wel Diseret karll Rasmus Ingebretsen Sampt Olle och Baard Eegeland deris begiering forsamlet paa Eegeland at Schiffte Husene, Sampt Agger och Eng, Jmellum gaarderne Jbm Huor Olle Eegeland fremlagde Jt schiffte breff der om till forn Scheed er Jmellum Olle och Anders Jbm. aff Jngemor trouig, Johanen Jbm. Sigfus klette och Aamund Schagge forseiglet Dat: Eecheland den 10 Marty A_o 1646 Der nu forne Olle Eegeland till Spurdte Anders Eegeland att hand nu Wilde bekiende och tilstaa, Entten hand Wilde bliffue Med samme forlig eller Jche, Huor til Anders Suaret och benechtet at hand Jche haffde Sambtycht forschrne forliig i Nogen Maade huilchet Olle Strax begieret at Motte Jnd føres, Strax der effter samme dag Effter lang Sambtale och Woris Jmellum handling bleffue Olle och Anders saa forligte, at Aggeschiffen Jmellum dennem effter forne Schifftetreffs formelding Schulde Endnu her Effter holdis. Och Engen som de Selff tilforn haffde Schiffte sig Jmellum, der om bleffue de saa forligte at Olle schall her effter haffue och brugge den Enge part som Anders hid Jndtill brugt haffuer, Och Anders der Jmod at schall her effter følge den Enge part som Olle hid Jndtill brugt haffuer Nemblig at Olle som bruger halffparten i Gaarden Schall haffue den Østre part aff Engen, och thouteiger Eng i den Westrepart, Och bleff Merchet dennem Jmellum saaledes, først fra Støelsliden Och Ned ad i Steemen, der fra Steemen och i en Hagtorn, der fra schiffter Weyen i den Westre Nauff paa Røgstuen, dernest fra den Søre Nauff paa Lofftet och Snore Rett Ned i en Ask, huor bleff huget en kors udj, der fra och Snoer Rett Ned til en Eeg, huor och bleff hugget en kors udj, derfra ad SnoreRet

(49b)

Vdj En Stoer Steen som der da bleff lagt, der fra schiffter Elffuen Ned till Broen, der fra schiffer den gamble Wey och till Søre hørne paa Siø Aggeren der fra lige Vd i Bøegaarden der som Giere, gierde paa Støder, huilche tuende teiger Som ligger udj den Westre part som Olle Schall følge, kaldes den Eenne Lunderteigen och den andre kaldes porsuig teigen, Anbelangende huis Tiustighed som dennem Waar Jmellum Om husene, da bleff de saaledis forligte at Olle her effter schall beholde lofftet och boen op och Neder som det Staar till huilchet Anders loffuede at gjøre Rydelig for Olle till førstkommende Korsmyse, Vden Jmod sigelse der Jmod schall Olle effter det forrige schifftebreffs formelding Opbygge Jt halfft tømme med Anders 3 Alen høye saa langt som Stauffboet er, Naar Anders der till haffuer tømmer paa tompten, Med huilche Schiffte de paa begge Sider bleffue Wenner och Wel

forligte, Saauelsom guerne Weyen och Anden tuistighed, Och paa det at Jngen aff dennem denne Schiffte schall Opbryde eller paatale, Mens i alle maader och punchter at schall holdes, Sambtychte de med huer andre at huilchen aff dennem her effter at paatale kand hende, da schall den det giøre haffue forbrudt till quindheritz kirche Pennge - 5 Rdr. och til de fattige her i Sognet Penge - 5 Rdr.

Samme dag och til Schiffte Wi den Anden halffue part aff bete Echeland udj tuende lige parter, Jmellum forn Anders och hans Suoger Baard Jensen Saaledes som effter følger, først Agger m ken paa den Enne part, Siør Aggeren saa meget den Westre part tilkommer, och Lang Acher och Schouff Agger Halfparten aff Løffre Acher øffreparten, Sampt En Agger kaldis Kielluig Acher, Der Jmod paa sen Anden part, først den Nederste part aff Løffre Agger, Jttem Lunder Agger, den øffre part

(50a)

en flech quernhus flech kaldet, och Klungerflech, Sampt en Agger flech ligger med , Jttem den halffue part aff Scharpe Aggern, Nemblig den Søre part, tuende Agger fleche Jnden for Lofftet, Steens Agger, Lebse flech och bygde flechen, Der nest bleff aff Engen bytt paa den første part Saaledes Som følger, Nemblig først schall Schiffte Jmellum dennem begynde Wed en Stoer Steen oppe Vnder bøegaarden, huor paa bleff Lagt en anden Steen, der fra Nedad till en Merche Steen som da bleff Nedsatt der fra och i en Stoer Ech Wed bechen, der fra och Jnd Adt j en hille huor paa bleff lagt en Steen, der fra och Ned Adt till en Steen som bleff Ned satt Wed homble haggen, Siden fra den Søre Nouff paa den Stoere floer och Neder effter Siøs Weyen, och i det yderste hiørne paa Scharp Aggeren, der fra och Ned i en Liden Abell tra Staaendes Neden for Scharp-Aggeren, huor en Steen bleff lagt i klofften der paa der fra och Neder i den liden Steen Røs Wed Lang Aggeren och saa i Siøs Weyen Wed broen, huilchen Schiffte er Mitt Jmellum begge parter, der foruden er En halff fiering kaldes Brunde halff fieringen, huilchen schall Ligge til den Jnderste part aff den Lod, aff huilche tuende parter Anders kaaret at tage den første part aff Agger Marchen, Nemblig Siør Aggeren med huis der till hør, Och den Mitterste part aff engen med til lagde halffiering brunde halff-fiering kaldet, huilchet Baard och lod sig med benøye, Aff husene Schall de huer haffue Saaledes Som følger At de En huer schall haffue halffparten aff Røgstuen, at Schiffte effter Mønningen, och Anders at allenne beholder Stauffboen, och baard den Søre part aff Stue Sualen, Sampt Halffueparten aff laden paa den part effter Mønningen at schiffe, der med Waar de Wenner och Wel forligte,

(50b)

Anno 1655 Den 14 Marty holdis Almindelig Waarting paa dybsland Med Almuen aff Strandebarm Schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Wel Acht och forstandig Mand Jffuer Knudsen Sampt Bondelens Manden Lauridz Hiort Aass Och Effterschrn Loug Rettes Mend Med andre gaatfolch fleere da ting Søgte, Nemblig

Anders Waage Haffn	Torgiels Ø: Huch Aas
Johanes Achre	Joen Arruig
Erich Achre	Knud Øye
Samson Schielnes	Roell Omme
Joen Engedall	Anders Aarsand
	Lauris Huch Aas

Ko.mA. foget paa Lauris Torsnes hans Vegne Effter hans Schriffuelse, Sampt effter Jt Schifftebreff Jmellum bratun Echeland och gieristeigen giort Waar in A_o 54 som nu for Retten bleff lest och paa schriffuet, Och forbød Jffuer Echelands och Niels gieresteigen at de

Jche her effter Schall Maa bude med deris fæ bratun grund. Vden Straff Som Wed bør och Effter contracten i Rette Dennem med Gierder Jmellum dennem

Christen Bertelsen paa Gotschalch Tued i bringedals bygden Effter fuldMacht frem Stod paa hans Børns och Arffuingers Wegne och Amaget paa 1/2 løb Smør och 1/2 hud Som de Achter at Will Jndløse, ligende i Øye her paa Warildzøen,

Laurs Oelsen paa Aare i Haalandzdalen och Engel Nielsen paa Schougs Eide, Morten Oelsen Aare, Lod amage paa 1 løb 14 m Smør i Yttre Omme, som bete Laurs formeente sig med dennem ay At Weere Nermest till at Jndløse,

(51a)

Peder Bertun Waar Steffnt for tuende diur, hand haffde Schudt i hans paa boende Odels Jords schouff, huilchet Ko:Ma: foget formeente at hand haffde Schudt dem i W=louglig tid Jmod Lougen, Satte derfor i Rette Om hand Jche bør forpflicht Were at beuse baade om det har Weret Scheed i hans Egen Schouff Saauelsom i Rette tide effter lougen, Eller der for at Straffes for W=louglig Schytterj, eller och der fore at Loug Werge sig, Peder Møtte Och berette at haffue Schudt dennem i Rette tider,

Jnggus grønneug Waar och Steffnt for Jt diur hand Wed Suennd Schielnes haffde ladet Schiude, som Jffuer knudsen formeente Jche at Were Scheed i Rette tid eller i hans Egen schouff, Jnggus Møtte och berette at hand i Rette tide effter lougen haffde ladet Schiude Jt diur i hans Egen Odelschouff huilchen Suend Scheel Nes Saauelsom hans fader Samson Jbm. Selff bekiende at de effter Jnggus grøneug hans begiering haffde Med Weret och Schudt den udj Loulig tider, huilchet de beraabte sig paa at Wilde beuse med brynild Houge och Tosten paa Haffneraass, som Schulde haffue Møtt dem paa fieldet den tid de bar den Ned aff fieldet, Peder berobte sig paa att hand samme tid haffde giffuet Maritte i Schaar Jt Støke aff kiødet, Saa at hun schulde Were Jt Widne till at det Waar Scheed i Rette tide, Mens Effterdj de nu Jngen Prouff haffde dennem her med at beuse, bleff der for denne Sag optagen till først hollende fylchesting, och da de Jndsteffnte at møde med huis prouff de her om kand haffue at føre dem til frelse,

Mattis Birchenes Waar Steffnt for hans quinde Sirj Steensdatter som for Vngeferlig 7 aar Siden er bleffuen funden død paa Søen Vden for fosse huis død fogden formeente at hendis Mand bemelte

(51b)

Mattis Birchenes Waar Schyldig udj huilchen quinde Jche Waar funden førend 14 dage effter hun Waar Omkommen, forn quindes Suoger, Torgier Lillefosse berette for Retten at samme afften Nemblig en Bedesdags afften som quinden bort komb, da Waar hun hos hannem, och om afftenen der de gich till Sengs, da haffde hans koene Red en Seng till bete quinde, Saa de Jnted Widste andet End hun haffde Wild ligge der om Natten, Ydermeere berette hand at hun samme Søndag haffde Sagt Nogle gange, at hun Wilde gaa affr Elffuen och till en husmand paa Storre fosse effter Nogen Sey Effter huilchen husmand hun nogle gang Samme dag effter Midag haffde Vd ganget at see om hand kom Snart i landet effter som hand samme tid effter predichenen Waar Vd=Raaet at fische, fogden till Spurdte hanem for Retten Om sig der fore Wilde Louguerge Selff tolfte, bemelte Mattis albretsen birchenes fremb kom och gjorde hans fulde borgeræed paa at hand huerchen Selff Waar aarsag, Ey heller Wiste Om Noget Mennische Waar aarsag i hans forn aff gangne koenes død, Eller om hun ellers aff Nogen Anden W=lychelig til fald Waar kommen aff dage, Saa Sandt Gud och hans hellige

Euangelium hannem Schulde hielpe, den Neste frem træde Anders hansen paa Waage och Peder Tordall och Ved deris høyeste Æed proffuede at de Jche andet End forne Mattis

forschriffne Mattis Birchenes Waar och Steffnt for hand haffuer besoffuet och hafft Omgiegelse med En Echte Mands Quinde, Nemblig Knud bessesen tilforn tilholdendes paa Birchenes och Nogen Stund i Engedall, hans quinde Ingerj gundersdatter som nu siden dette kom i Rychte Rømbt till Haranger, bete Mattis bekiende Selff for Retten at hand haffde hafft Leget i med hende førend hans S: quinde er bort kommen

(52a)

huilchet kand Vere Vngefer - 7 aar eller Meere siden det første gang, hand haffde hafft med hende at schaffe Som hand Selff bekiende, Mens haffde dog Jngen børn aufflet med hende, Effter huilchen hans forseelse och Egen bekiendelse Ko:Ma: foget Satte i Rette och formeente at hand bør lide paa hans Liff och hans Boested at Were forbrudt Vnder Ko:Ma: Och Waar der paa domb begierendes, Da efftersom denne Sag angaar liff ære eller liffes Straff der fore bleff denne Sag optagen i betenchende till Wi Os der om Med Ofuerdommeren kand Raadføre Laurs Christensen haffde Steffnt Endeel som er hannem Schyldig, Nemblig Tøris fluedall 1 ort, Joen Suineland 1 ort, Tosten framsteensuig 1 Rdr. bet Guldbrand Traa - 8 1/2 m, Olle Nygaard - 11 m, Johans Smed Wed Netteland - 5 m 4 s. Huor om hand Satte i Rette Om de Jche bør huer forpflicht Were at Strax betale hannem fordringen, eller der for lide Domb, Namb och Wordering i deris Boe, Efftersom forne Personner Selff Wed gaar at Were hannem Schyldig saa Meget som hans fordring ehr, och Lauris beretter at Kule Weden huor paa forne penge er Vd for Strecht Jche till den Vdloffuede tid har Weret ferdig. Som de dog beretter Mens dett Jche nu for Oss beWiste, Thj bleffue de tildømt at lide Nam der for aff deris boe, Saa frembt de Jche ham betaler Jnden En halff Maanedz Vdgang, Men beuislig kost och Tæring,

Arne graffdall haffde Steffnt Hans Torgierstued for En Koe Som hans quinde haffde hafft paa Leye fra Arne, Huilchen Waar bleffuen død for hende, derfor bleff De forligte for Retten at hans Loffuet at giffue Arne baade for koen och den Resterende Rentte Penge 1 1/2 Rdr. till S. Michels dag at betale,

(52b)

Engell Kiereuig haffde Steffnt Joen Bache for 1 hors som hand berette at der Waar bleffuen Vdlagt aff Joen Baches boe den tid der Stod Schiffte effter hans S: Quinde till S: Peder giere, Som Waar Engels fader, Joen Nechtet at hand Jnttet Waar ham Schyldig, Mens Meente at haffue 5 Rdr. at kreffue hos hannem effter En fortegnelse hand lagde i Rette, Mens effter som de Jche haffde beuis paa Entten Sider, bleff der for Jnttet denne gang der Wed giort,

Anno 1655 Den=15 Marty Waar Wi Effterschrne Christen Bertelsen Sorenschr offr Sundhorlehn, Knud guddall, Niels Nattersta, Torben Omuig, Laurs Stueland, Jens Seiglem och Haluor gudall, Lou Rettens Mend i quindheritz Schibrede, Effter Louglig Anfordring for samlet paa Øye i bete Schibrede Retten at betienne, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Wel Acht och forStandig Mand Jffuer Knudsen huor Ellin Kruse S: Claus Laursens forrige Laug Mand i Jempteland hans Effterlatte Hustrue haffde

1: Med Woris gunstig Welb: och kiere hr: Slodzherris Schrifftlig Citation Ladet i Rette Citere Erlig och Welforstandig Mand Jens Sørensen paa Snilstued Anlangende En Andeelsgoedz som hun i Steffningen foregiffuer at haffue med Jens Sørensens Minde Jndsatt paa hans Eufflesgaard forne Øye for Nogen tid siden Som forgiffues En Ringe ting at Were beholden,

Effter der om Steffningens Wit løfftig Indhold Dat: Bergenn den - 9 febr. Sidst forleden som for Retten bleff lest och paa Schreffuet, Effter at Steffningen Waar oplest faldt adtschillig Discurs Jmellum Ellen Kruse Sampt Jens Sørensen och hans quinde Arne Jensdatter, da Jblant andet Sagde Ellin Kruse at Jens Søffrensen haffde opbrudt hendes kister,

(53a)

der til Suarede Jens Sørensen at Ellin haffde løyet hannem det paa Som Jngen Erlig quinde, bete Elline Kruse hendis fuld mechtig Niels Poulsen til Spurdte Jens Sørensen adt huem der haffde Nøglen der hendis kiste bleff opbredt, huor till Jens Sørensen Suarede at Ellin Kruse hendis datter Naffnlig Mette Klausdatter som da Waar hos hannem hun haffde taget Nøglen till lofftet som kisterne Stod Jnde, paa Schorsteens Mandtellen paa Snilstuedt,

2: Dernest frem lagde hand bemelte Ellin Kruses Supplication till W:W: hr Lougmand Hans Hansen Om en person som hun begierte at Motte forordnis. Som aff hr Loug Mands Schrifftlig befaling derpaa tegnet er at for Nemme,

3: Fremblagde hand En forteignelse Dat: Bergen d. 24 January 1655, aff Ellin Kruse schreffuet och Vnderschreffuet, liudende paa huis goedz hun fordrer, huilchen forteignelse for Retten bleff Leest och paaschreffuet, huilchen Jche udj ting bogen udj en hast kunde Jndførís, Mens udj huis som Om denne Sag pahcerer schall fuld kommelí Ord for Ord bliffue Jndført,

4: fremblagde hand Ellin Kruses Vnderschrne Jndlegh Dat: bete Øye forbenefnte dag, som och for Retten bleff Leest och paaschreffuet, huis Meening och Jndhold Waar at hun satte udj Rette Om Jens Sørensen Jche bør forpflicht Were at Jgien forschoffe hende hendis goedz som er for Rycht effter forn hosfølgende fortegnelse Wschad, eller des Werdj, Eller der for at lide effter Lougen A:B: 37 och K:B: 1 Capitler, huor hun domb Waar begierendes Med samme Jndlegs Widere formeldingh,

Jens Sørensen der Jmod for Retten frem kom och till Spurdte Ellin Kruse at om hun haffde Nogen beuis fra hannem paa huis goedz hun nu fordrer

(53b)

Med huad Rígtig forteignelse hun haffde for hannem paa huad goedz hun haffde Jndsedt, och huor och huor meget det haffde Weret, at det hun nu Wilde frem Wise, Huor till hun Suarede Jnttet andet End at hun haffde leffuerett Jens Søffrensen Nøglen till lofftet, Meente at det Waar Widnesbiurd Noch,

1: fremblagde der hos hans Schrifftelige Jndleg Dat: Snieltued den 15 Marty som Waar samme dag huor VdJnd hand formeener at Ellin Kruse Jche schall kunde beuisse hannem samme goedz perille Wiis til troer hende at Were leffuerit eller Weret til stede den tid forne goedz Schulde Were paa lofftet Jndsatt som Scheede in Anno 1643. huilchen Aar S: Claus Laursen Med hustrue och børn och tiennere Selff Siuffuende haffde Weret hos Jens Sørensen Nogle Wggers tid paa hans bekostning, dog Vden Nogen Vederlaug, Med samme Jndleg des Witløfftig Indhold sammen for Retten bleff Leest och paa schreffuet,

2: En kundschab aff Bendix Sørensen Smid Borger i Bergen, Sampt aff Olle Tørisen paa Schaale och Anders Laursen Jbm. Vnder schtt och Vnder teignet Dat: 3 Novembr 1645. Liudende paa huor Meget aff S: Claus Laursens goedz som Stod i den boe paa Øye, som de effter Jens Sørensens begiering S: Claus Laursens hustru och børn til beste, aff dennem bleffue Registerit och siden paa lofftet aff dennem Oppeboret, Med des Widere Jndhold,

3: S: Claus laursens Missive Jens Sørensen tilschr̄t Dat: Kiøbenhaffn d: 7 Juny A_o 1643 Jblant andet at hand och hans hustru forseer dem till at Jens Sørensen och hans hustrue schulde lade deris lille datter Were udj Moders Wold der effter som tolforn, Saauellsom begiere at Jens

Wilde haffue opsyn med hans goedz, huilchet med Meere anloffues der udj at schulle bliffue dennem Wel betalt,

(54a)

4: En Ellin Kruses Missiue Jens Sørensen tilschr̄t Dat: Kiøbenhaffn den 12 Juny 1650. Jblant det formellende, at hun haffde Spurd̄t at hendes goedz som Stod paa Øye schulle Were hende Jld Rannet och Røffuet fra, och alle kister opbrudt och Nogle Sønder Slagen logerne paa, Om saadant kand passere Loug och Retmesig det giffuer tiden,

5: En kundschab aff Ellin S: her Peder i Strandebarm Vnder Egen haand Vdgiffuet Dat: Strandebarm den 19 febr: Sidst forleden, formellende alt Efftersom hun haffde Weret beschichet hendes Sandhed at Vedstaa och bekiende. Om huis hende Waar beWist Om huis Ellin Kruse haffde loffuet Anne Jensdatters dorette Clausdatters Opfostring, Saauelsom Om paa forne lofft fantes Nogen Sengeklæder, lin, eller linklæder, den tid hun effter Ellin Kruses datter Mette Clausdatters begiering Waar paa Øye huor hun lod opbryde Nogen kister, huor VdJnden hun angiffuer at Waar Witterligt och Widere Om behøff giøres Wil Were gestendig at Anno 1647 Waar for Mette Clausdatter hos hende i Strandebarm, Och Waar fuld Voxen och haffde klæder fornøden, der fore aff hende da Weret begierende at hun Wilde Were hende følg Achtig till Øye, och Randsage om Noget kunde findes i de kister som hun kunde forhandle at faa sig Noget till Klæder for, da tog Mette Selff Nøglen til lofftet paa Snilstued ligende och hun fuldstest med Mette och fleere folch til Øye huor Mette lod opbryde Nogle kister, huor udj fanttes huerchen Sengeklæder, lin eller linklæder, Mens Nogle smaa kiedler som hun annammet. med andet Smaat tøy, for uden 2 qter kiedler 1 Segeruerch. 1 Stege Jern, Nogle harnischer och andet schrab, Noch bekiender hun der udj at hun haffde hørt

(54b)

tillforen aff Ellin Kruse at hun haffde loffet Anne Jensdatter Jens Sørensens for hendes datter dorette Clausdatter Opfostring Aarlig 12 Rdr. och hun Selff at forschaffe hende klæder,

6: En Vnderschr̄n Copie Vnder forne Ellins S: hr. Peders haand aff En handschrift, som Ellin Kruse til hende den 17 Marty A_o 1646 Vdgiffuet hoss paa En Armbaand aff guld Wegtig till fire Rosenobler och en Jacobus, Med beloffuing den hende saagod Jgien at leffuere Naar hun kom fra dan m Jgien, och der VdJnden holde hende shadesløs Och der som hun W=formodelig Midlertid kom Noget till, da schulle forne Ellin S: her Peders haffue frj tillgang till hendes goedz som Stod paa Snielstued och holde sig fast der i Jndtill hendes hendes(!) Armbaand bleff till troer hende leffuerit,

7: Olle Aamundsen och Siffuer gundersen paa Øye med deris bomercher bekreffter at A_o 1647 Den 4 iobris Waar de med Anne Jensdatter Jens Søffrensens tilstede paa lofftet paa Øye, at besee huis Som befantes i Elline Kruses kister som der Stod, Effter att de aff Elline Nielsd: S: hr. Peders i Strandebarm och Ellin Kruses datter Mette Clausdatter Waar opbrutte huilchet de til Snielstued hiemførede, Nemblig Jt gl: Segruerch, Jt Stege Jern med Jt Stege Spid, 4 gl: Rustede harnischer, Nogle Egtidst teye aff blich, Jt Jern fornh En Jld tang, 1 kobber Øse, 1 liden kobber pande, 1 Steege pande, Jt gl: fyrfad, En Speyell, 1 Jern boer Ring, 1 Rist, 1 Schiering, 3 Steengryder, Nogen gardin Stenger och Smaa Stycher Jern, 1 quinds sadell

8: hr Hans Tarildsen i quindherit hans Beuis och kundskab at hand for Nogen Rom tid siden haffde kiøbt aff Ellin Kruse den tid hun och hendes Mand S: Claus

(55a)

Waar paa Snielstued, tuende damasches handklæder och gaase duun till en Senge döne, Dat: MalmAnger d: 13 Marty Sidst forleden,

9: En S: Claus kruses Missive Jens Sørensen tilschr̄t Dat: Strandebarm den 4 9br A_o 1642 Jbblandt andet formellende at hand Meget betache Jens Sørensen for hans Stoere foræring,

W=forchylt, och ynscher sig at haffue Noget i hans Warn som Jens kunde Were tient med aff huad Materie det och kunde Were, Widere anbelangende den dug och de handklæder, Meente hans hustrue Ellin Kruse Jche at kunde lade handklæderne gaa for den Pris Vden hun kunde faa fyldest for dugen med huilche klæder Waar paa leffueret 5 rdr,

10: En S: Claus Laursens Missive Jens Sørensen tillschrtt Dat: Bergen den 1 Jan: Anno 1642 Jblandt andet dis Jndhold at hand begierer at Jens Sørensen och hans hustrue Wilde Welgiøre och till dennem annamme Endten deris Eldste datter eller Søn for betaling, Jnden hand och hans hustrue Reigser Ned til danm.

11: En S: Claus Laursens Missive Jens Søffrensen till schrtt Dat: Christiansand den 12 8br: Ao 1643 formellende Jblant andet, at Jens Sørensen Jche Schulde lade sig det fortryde at hand och hans hustrue haffde Weret besueret med hans lille datter och hans goedz, Saauelsom om hand eller hans hustrue schichet Jen Nøglen til Cammerset med formodning at hand som hans frende Wilde Were affuererendis at leffuere Vd effter Register som hand Schriffuer effter,

12: En forn Ellin Kruses Missive Anne Jens datter Jens Sørensens tilschrtt Dat: Christiansand den 11 Octobris Anno 1643. formellende at hun der schulde ligge i Barsell Seng, och Naar det Waar Offuerstanden, Schulle S: Claus Laursen Strax komme hid op, Jmidlertid begierte hun at Anne Jens schulde kiendes Wed deris lille datter hun det TachNemmelig Wilde forschylde.

13: En S: Claus Laursens Missive Jens Sørensen tilschrtt Dat: Strandebarm den 20 9br. 1642. Meeningen der aff aff(!) hand aff Jens Sørensen Waar begierendes Jt hus til laans paa Øye sit goedz udj at foruare, huilche breff hand begier giensuar paa.

14: Endelig for det Sidste fremblagde Jens Sørensen Jt aff hannem Selff Vnderschrtt fortegnelse paa adschillige Wahrer som S: Claus Laursen och hans hustrue Ellin kruse hos hannem schulle haffue bekommet som effter samme fortegnelse schall beløbe sig till Penge 286 Rdr. 1 ort 8 s. huor paa hand Jche schulde haffue bekommet Vden - 11 tdr Erter, 1 tdr Rugmell och 1 tdr Malt, 1 Steen Kacheloffuen, 1 bøsse, 1 punder, och 1 Jern gryde,

Jens Søffrensen Waar for Retten aff Ko:Ma: foget forne Jffuer Knudsen beslag paa huis kister Eller andet som Endnu findes tilstede till Sagen Vdrag, Efftersom hand som ut Supra, En Stoer deel hos Ellin Kruse haffde at fordre, huilchet fogden Och loffuet at schulle Schee, Der effter frem Eschett Jens Søffrensen effterne Prouff om denne Sags beschaffenhed till opliusning i Sagen, Och Endog at Ellin Kruse Jche haffde faaet kald och Warsell Jmod prouff den dag at Suare, Saa begieret hun och hendes fuld Mwchtig forne Niels Poulsen det dog at de motte Wed Æed for høres, at processen des Snarere kunde gribe en Ende, huilche prouff

(56a)

Udj forne Niels Poulsens Paa hør frem kom och Ved fuld bogger æed prouffuede Enhuer saaledes som følger, Nemblig Mogens Museland prouffuet at hand Waar med S: Claus Laursen den tid hand Reigste her fra. och da hielp hand at pache den Største kiste fuld de haffde, som de tog med denem Nemblig Tin Messing och Stagger pistoller. Sampt Nogen hoffued diøner, och Nogen Linklæder, som Waar det beste goedz hand haffde, som bleff Vdtagen aff lofftet her paa Øye och baaret till Søes och Schibet i hr. Hanses Wengebaad som Jens Sørensen haffde laandt till dennem, der de schulle Reigse her fra och till fieldberg, Mogens bekiende och at hand samme tid Waar at pache tuinde finde schinddiønner udj en børe, Jttem tuinde flanss benchediønner Saauelsom Nogle Schind benkediønner, Siden der det Waar giort da kom Maren Poulsdatter hr: Hans tarildsens och kiøbte gaase duunn till en Seng, saa bleff forne Børe Jgien oplugt och da optog S: Claus och forne Ellin Kruse en diønne aff samme børe, och thog fierene der aff och Solde till forn Maren Poulsdatter, bekiende och at hand Waar Med den tid S: Claus luchte døren till, och da Motte Mogens flye ham en Spiger at Slage Jgien haspen effter som hand Jche troede at laasen Waar Sterch Noch, Jens Sørensen til Spurdte hannem Om hand saae Nogen Senge klæder paa lofftet den tid de Waar bortdragne,

huor till Mogens suarede at hand Mindtes Jche at saae andet paa lofftet End Nogen Souffschind och andet schrab, Prouffuede och at til forn førend hand bort Reigste, da Waar hand alleuegne baade hos Jacob Ross. hos Christen Hansen Wed Kobberuerchet, och andre Steder, at Vdbyde hans goedz for penge, Entten for fuld kiøb eller til pant, Vnder tiden begierte hand der paa 150 Rr. Vndertiden 100 Rxdr. och Vndertiden Jt halfft hundred Men Naar Nogen det Wilde haffue bleff det satt for dyrt,

(56b)

fremdeelis prouffuede hand at der Waar tuinde Karm Sleder paa Øye samme tid som Waar fulde aff adskilligt Redschab saa som gl: Schoe, gl: stoffle, schoe leister, korn tøster, Sønderbrud, Riffuehoffed, harffuetender och Saa meget meere Schraberj Som Jche Waar Wert at Neffne, Mindre at schriffues huilchet hand S: Claus bar oppaa lofftet och lagde Noget i en kiste, och Noget kaste de i kroogen,

Jacob Schee prouffuede at hand Waar med forne Mogens och bar forschrne kiste till Søes och satte den i baad, Och hand och knud i kalffuen, Sampt Jens Sørensens dreng Naffnlig Rasmus, och En till som hand Jche nu kunde Mindes huem det Waar huilche førde dennem til fieldberg, Och der de kom for Closter Nøstte da Waar S: Claus Oppe och Wilde haffue Slaget paa dennem thj det Waar en Storm, och hand War Red for goedzet, Efftersom baaden Waar heel lad baade med forne kiste fuld aff goedz, Saauelsom en anden lang Small kiste, Sampt Endeel bylter Jndbunden udj groffue lagen, och andet adskilligt som hand Jche kunde Mindes Naffn paa, Knud i kallfuen proffuede lige saa Ord for Ord Som forne Jacob prouffuede, Olle Aamundsen boinde her paa Øye proffuede at hand och Siur gundersen paa fitt i Øschedalen Waar med S: Bendix Smid borger i bergen den tid tilhollende paa Ome, for Nogen tid siden Waar paa Øye och effter Jens Sørensens begiering bar Noget goedz aff børen som Stod i boen, och oppaa lofftet, huad det Waar dett Mindis hand Jche Mens det er Jnd ført i den Registering der om som hans och Siffuers boe Mercher Staar Vnder, Siden Nogen aar der effter Waar hand och bete Siffuer gundersen effter Anne Jensdatters begiering med hende at besee huis som fandtes i kisterne paa lofftet effter at kisterne Waar Vdj Elline hr: Peder i Strandebarm

(57a)

Och Mette Clausdatters Neruerelse Opbrudt, huilchet de till Snjelstuedt hiemfördte huor paa bleff fortegnelse anschreffuet, Siffuer gundersen paa fitt proffuede at hand Waar med forne Olle Aamundsen forschrne tider och da passerede ligesaa som Olle Aamundsen proffuede, Ingebret i Terøen prouffuede at hand och bete Olle Aamundsen Nogen tid siden førde Ellin kruse her fra Øye med Jens Sørensens sexsering och till bergen, udj huilchen Baad hun haffde med sig 2 eller 3 bylter med Sengklæder eller andet, huad derudj Waar, det Viste hand Jche, Mens det som de førde det fich hun dennem her i gaarden, forschrne Olle Aamundsen som samme tid med Waar proffuede der Om lige saa som Ingebret prouffuede,

Magnilde Ingebretsdatter boindes her paa Øye grund proffued at Jmidlertid hun tientte paa Snielstued da kom Ellin S: hr. Peders i Strandebarm och Mette Clausdatter, forne Ellin kruses datter til Snielstued och begierette Nøglen, till loffuen her paa Øye, at hun kunde faa lige for hendes Guld Armbaand som hun haffde laandt Ellin kruse, der der(!) Jens Søffrensen Nechtet at Ellin Jche skulle faa Nøglen, da sgde hun och Mette kunde de Jche faa den, da skulle de brugge kongens Nøggell, J det samme fandt Mette samme Nøggell paa Mantelet paa Schorsteinet, saa tog hun Nøglen och med Ellin Sampt tuinde drenge Ellin haffde med sig och Reede hid och bete Magnilde følgede dennem hid, saa Slog Ellin hendes Eene dreng kisterne op en Wed Naffn Willum Sigfussen, huor hun saae at udj en aff dem Waar nogen Smaa kiedler och andet Ruscherj, huilchet Ellin tog med sig, Vdj en anden kiste saa hun Jnttet andet

End Nogen Schindlaper, Reenschind. Reff Rumper och andet Saadant, Jens Sørensen til Spurdte hende om hun saa Noget Linklæder udj Nogen aff forne kister

(57b)

huilchet hun Nechtet Jche at haffue Seet, Mens hørte Well at Ellin Wilde haffue Noget for hendis guld armbaand och Mette Wilde haffue Noget till klede, Mens Elline tog dog Ey alle klederne Med sig, Ydermeere till Spurdte Jens Soffrensen hende om hende Ey Waar Witterligt, at Elline kruse haffuer for Nogen tid siden Soldt en Malinn gryde till Jenses konne for penge 14 S:m, huilchet scheede førend Ellin Kruse och S: Claus Reigste her fra och till danm, det hun bekiende Sandhed at Were, Maritte Ingebretsdatter tiennendis paa Snielstued proffuede at det Waar hende Nochsom Witterligt at Elline S: hr: Peder och Mette Clausdatter kom till Snielstued och begierte Nøglen till lofftet her paa Øye, der Jens Nechtet dennem den, da sagde de fich de Jche den, saa Schulde de brugge Kongens Nøgel, Saa fandt Mette Nøglen paa schorsteenen, tog den och drog hid, Mens Marite Waar Jche med den tid at kisterne bleff opbrudte, Men den tid at det som fanttis Siden i kisterne och paa lofftet effter at Ellin och Mette Waar bort Reyst, det bleff beseet Och aff forne Olle Aamundsen och Siffuer gundersen ført till Snielstued da Waar hun samme tid med dennem at føre det did, forne Dorette Clausdatter beklaget sig at Anne Jensdatter Slog hende tuinde Slag paa hendes hoffuett och tog hendes hue aff hendes hoffuett, Anne bekiende at hun tog Well en hue som hun haffde faaet hos hende, Men Jche at haffue Slaget hende, begierte derhos at hun Wilde lade sig besigte om hun Waar Entten blaa eller blodigh, Mens der paa Jngen bescheed giffue som kunde Achtes Anne tilspurdte de gotfolch som tilstede Waar om Nogen haffde seet hende Slaa forne dorette her i dag, huor till de alle Suarede Ney, Effter huilche

(58a)

forne i Rette lagde Documenterne, Parterne Waar Endelig dom begierendes, da efftersom Wi nu i en hast Jche denne Sags Witløffthighed kand offuer Weye der for bleff denne Sag optagen udj Sex Vgger,

Anno 1655 Den=23 Marty Waare Wi Effterschrne Christen Bertelsen Sorenschr. offr Sundhorlehn, Mogens Hegland, Olle Hegland, Peder Berie, Effuind Jndre Hougland, Størch Yttre Hougland, och Laurs Strøne, Effter loughlig anfordring forsamblet paa Strønne, Retten at betienne, Neruerende hæderlig och Wellerdt Mand hr: Jens Loss Medtiener i Guds Ord till Ous prestegield, Saauelsom hederlig och Vellerdt Elias Loss Sampt Jffuer Knudsen Ko:Ma: foget. Och andre gott folch fleere der till Stede Waar, Huor Erlig och Welacht Mand Peder Christensen aff Ryfylche

1: lehn Wonhafftig paa Yttre Næs i Aardall, haffde med Woris gunstig Welb: hr: Slodz herris Schriffteligh Citation ladet for Retten Citere hæderlig och Welleerdt Mand hr: Samuell Loss, Sogneprest till Ous prestegield for Noget Odelsgoedz som Margarete Madzdatter i Staffuanger Effter hendes fader S: hr. Madz Jensen fordum Sogneprest paa Woss schall haffue arffuet, huor aff hendis Mand Jesper Egbretsen Endeel der aff till hr: Samuell Loss Ved pandt schall haffue affhendt huilchen bete Margrete siden har aff hendt hendes Odels Rett och tiltale paa samme goedz Sampt Grunder i bergen, till hendes farbroder Børn, Olle Søffrensen Borger i Staffuanger och dorette Søffrens datter Laurs Pedersens foget i Ryfylche schall haffue affhendt, huilchet de formeener Ved deres forne fuldmechtig at bør komme til Jgien Vden penges Leuerandz, Med Steffnings Vitløfftig Jndhold for Retten bleff Lest och paa schriffuet

(58b)

fremblagde der hos hans Schrifftlig fuldmacht aff Laurs Persen och Olle Søffrensen Vdgiffuet
Dat: hæsby fogdegaard d: 15 febr. Sidst forleden,

3:(!)for det 3die fremblagde hand Hans Schrifftelig Vnderschrne Jndleg. Dat: bete Strønø
forn 23 Marty formellende i sin Meening at den pandtebreff aff Jesper Egbretsen till hr.
Samuel Vdgiffuet paa Endeel forne goedz, Mens at Strede Jmod O:B: 8 Cap: Effterdj
Margrette Madzdatter Jche Selff haffuer med Weret och Vnderschreffuet pandtebreffuet,
Saauelsom det kiøbebreff hun siden der paa Vdgiffuet haffue och at Vere W=louglig och
Strede O:B: 4 Cap. Och Ey heller at Were louglig gjort till tinge effter same Capitels Jndhold,
Ey heller effter S: Høylofflig Jhukommelse kong C 4: Mandat: Dat: Bergenhus d: 1 July Ao
1622 och reccsesens formelding folio 130, Mens forne Margrete Effter O:B: 4 Cap: louglig at
haffue Soldt hendis Rett till forn Hendes fader broder børn, med samme Jndlegs Wittløfftig
Jndhold,

4: fremlagde for det fierde Jt Raadstue Vinde aff Staffuanger Raastue Vdsted, den 8 febr.
Sidst forleden, formellende at forne Margrete Madz datter med hendes Mand Albert Kron da
at haffue for Retten paa Raadstuen och bekiendt at forne Laurs Pedersen och Olle Sørensen
haffde betaldt hende fylleste effter hendes Nøye och Minde for huis Rett hun kunde haffue till
Noget Odelsgoedz effter hendes forne S: fader. Eller frender, Sampt der hoss har benechtet at
de 14 Rdr. som hun aff Cupherior hr. Samuel Losses har bekommet, Jche at Were schøttnings
øre for forne goedz. Mens at Were hende bleffuen aff forne Cupherior foræret med Widere
des Jndhold,

(59a)

5: Bleff fremblagt for Om Rørtte kongl. forOrdning. Om kiøb och pandt, Dat: Bergenhus den
- 1 Aug: 1622: Paa hr: Samuell Loss hans Wegne, møtte at Suare hans Søn, for bemelte Elias
Loss. Och fremblagde 1 hans

1: fuldMacht Dat: Ous Den=23 Martj Som Waar idag,

2: fremblagde hand Ermelte hr. Sammuell los hans Vnderschrn Jndlegh. huor VdJnden hr.
Sammuell forgiffuer at hand haffuer først Louglig panttet och Siden kiøbt det som hand nu
Søges for, och med S: Søren Jensen i Staffuanger som Waar Margrettes farbroder hans
Sambyche, Och der Jmod holder hand Olle Sørensens kiøb W=louglig at Were, Effterdj hand
paa hans hustru Euphennie Jensdatters Wegne er kommen till Margrettes Odell, End Olle
Sørensen och dorete Sørensdatter ehr, Saauelsom protesterit paa at det breff effter Margrettes
beretning paa Staffuangers Raadstue Vdgiffuet er. Striden Jmod T:B: 4 Cap. Med dis
Witløfftig Jndhold,

3: fremlagdes Jesper Egbertsens Pandtebreff, Daterit Staffuanger den - 26 Martj Ao 1623. for
mellende at Jesper Egbertsen med hans hustru forne Margrette Madzdatters och hendes
farbroder Søren Jensen, borgermester i Staffuanger deris beuilling haffuer pandt satt till hr:
Samuell Loss En broderpart i amle Næs, som forne Margrette effter hendes S: fader
arffueligen Waar tilfalden, i Lougen, Jtem udj horuigen och Langeland paa Voss, huilche
Jorder Schylder Saaledess, 2 løber S: 1 Hud och 8 Mæler korn, Næs 1 løb Smør, 4 Mæler
korn, Horuih 2 phd S: och langeland. 1 pund Smør, huilche pant der aff Vdsat for 100 Rdr,
med samme pandte breffs Widere formeldingh.

5: fremblagdes Jesper Egbertsens Missiue Dat: Bergen den 29 May Anno 1624. hr Samuel
Loss tilschret

(59b)

Vdj finalen formellende at Schibet Som hand schulle Reise med det Waar Vdlagt, Siden den
tid kom hand Jnttet Jgien, huilchet Elias formeente Jche at kunde Achteres for W=loglig
Pandte breff, aff hannem Vdgiffuit, Effterdj det Waar Meere End Jt aar effter at breffuet Waar
Vdgiffuet och till hand Reyste bort,

6: fremblagde hand It forseiglet kiøbebreff aff forne Margrette Madzdatter Vdgiffuet Dat: Staffuanger d: 17 Juny Ao 1625 paa forne pandtebreff funderitt, aff hendes farbroder forne Søren Jensen borgermester, bernt Berntsen Raadmand och Jens Schouff byschriffuer forferdiget och Vnderschrтт.

7: fremblagdes Olle Sørensens Missiue her Jens Samuelson Loss tilschrтт Dat: Bergen - 28 febr: Sidst forleden, Jblandt andet formellende at hand begierer at hr. Jens Wilde tale med hans kiere foreldre Om hand motte faa forne goetz med det goede, Vden process. saa Vilde hand Strax Erlegge denem saa mange penge som det er Vdsatt for, huor aff Elias Loss formeente at Nochsom kunde Erfares at principalen Jche begierte forne goetz Vden penge, Som hans fuldmechtig udj hans for Om Rørte Jndleg paa Orgerer,

Peder Christensen lod for Retten Optelle Penge 114 Rdr. som Schulde Were Capitalen Sampt schøttningsØre for forne goetz, Med begiering at Elias Loss dennem paa hans faders Wegne Wilde anname, huor till Elias Suarede Jngen fuld Macht at der paa dennem denne gang at annamme,

Effter forschrне Documenter Waar parterne domb Begierendes, Da effter tiltale, giensuar och denne Sags beschaffenhed, Saa och Effter dj Lougen O:B: 8 Cap: Vdtrychelig formelder at Om Nogen har it goetz affhendt Ved kiøb eller pandt Och det Jgien Vil Jndløse, da at opbiud penge for Juellen, och Siden at Steffne der paa till

(60a)

Tisdagen Nest effter paasche Vgge, der at giøre beuisligt huor meget Vdlagt er, Huilchen process Jche Effter bete Cap: er anfanget, der fore er dene Sag aff Os till aasteden henWist till paa kiendelse, Naar loughlig Steffnt och kaldet bliffuer, huilchet de med huer andre for Retten Sambtychte at Schee paa Amble i Jndre Sogn, Naar Loughlig Steffnt Vorder,

Anno 1655 Den=2 Aprilis holdtes følchesting paa Sør Huglen med Almuen aff Sundhorlehn Neruerende Woris gunstig Welb: och kiere hr. Slodzherre Erlig och Welb: Mand Offue Bielche Till Østraad desligeste Woris kiere hr. Lougmand Erlig Wel Wiise och Welfornehme Mand Hans Hansen Saauelson Ko:Ma: foget Erlig och Wel Acht Mand Jffuer Knudsen och Sorenschriffueren Christen Bertelsen Sampt Lensmanden och Sorrne Mend aff huert Schibrede till Neffnt, Nemblig,

Laurs Johansen Wallen lensMand i Schaaneuig Schibrede, Mogens Tungesuig, Jacob Sørhus och Jacob Sørhus och Gudmund Ølffernes,

Aluald Birchenes lensmand i Edtne schibrede, Jngemund fosse, och Knud Vdstue, Niels Houglund lensmand i fiere schibrede, Jngebret Øchland och Peder Ersuog, Laurs Totland lensmand i føen Schibrede, Knut Nøtteland och Olle funden, Knud Schaden lensmand i Opdall schibrede Laurs Hiertaus lensmand, Niels Næs, Olle Echeland Morten Nortued lensMand i Stranduig Schibrede Olle HiertAger och Willich Eye, Suend Quale, Johanes Røsteland lensmand i Quindherritz schibrede Tomas Bielland och Olle Møchlebost Siur Møchlebost,

(60b)

Laurs Strønøe lensmand udj Ous schibrede Pouell Lydven och fabians kuffuen, huilche Retten betientte,

Der for Vden Waar Neruerende Erlig och Welb: Mand Erich Orning till Eide grd. Christoffer Orning till Haaland Ko:Ma: Secreterer och Erlig och Manhaftig Mand Jacob due Ko:Ma: bestalttes ObristLeutnant aff Bergenhus lehn,

Bleff for Retten fremført Baard Aslachsen paa Suein. som fengsligen Waar paagreben, for leyrmaall hand udj hans Ehteschab Trende gange haffer begaaet, Nemblig med En quindfolch Wed Naffn Anne Ingemundsdatter som tiendte hennem Aufflede hand tuende børn En Søn och En datter som hand Selff for Retten Naffn gaff och bekiende Sammelidis bekiende hand at haffue besoffuet Jt quindfolch Som och haffde tiennt hennem Wed Naffn Kari Omundsdatter, som dog Endnu Jche Schall Were forløst det hand affWiste, huilchet Er scheed udj hans Ehteschab Saa hand udi hans hustrue Anne Madzdatters Nererelse for Retten bekiende, Effter huilchen bete Baard Sueen hans Egen bekiendelse och groffue forseelse Ko:Ma: foget Erlig och Welforstandig Mand Jffuer Knudsen, Satte i Rette och formeentte att hand bør lide paa hans liff och hans boeslod at Were forbrudt Vnder Kongl: Ma: Huor Jmod Baard Sueen Jnttet haffde sig der VdJnden till befrielse at fore Wende, Men begierede at den gunstige Øffrighed hannem med liffuet och lidelig Straff Wilde benaade, Och Erbød sig gerne effter Yderste formue derfor till høyst bete kongl: Ma: at Wilde affsohne, Med huilchet Ko:Ma: foget Jche Wilde Were benøyet, Mens Waar der paa Endelig domb begierendes,

Da Effter tilltale giensuar och denne Sags beschaffenhed, Och Effterdj forn Baard Aslachsen Jche

(61a)

fra gaar Menns Wed Staar frivilig forne groffue forseelse at haffue beganget, Thj Er der for aff Oss for Retten affsagt, at hand Effter S: Høylofflig J Hukommelse koning Christian den - 3 reccis 60 Artichell bør lide paa Lide paa(!) hans liff och Miste hans hoffuet, Och hans boeslod at Were forbrudt Vndr Ko:Ma: Naar først ald beuislig giæld och Schyld er betalt, som hand kand Were bort schyldig. effter M:B: 11 Capitell,

Till samme tid och Sted Waar Jnd Steffnt En dreng Ved Naffn Johanes Michelsen tiennendis paa Søre Holmefiord i fuse Sogn, Anlangende at hand Waar hos Om Natten den tid Laurs tomesen paa bette Søre Holmefiord bleff schut i hans knæ med en bøsse Som forne dreng haffde i hans haand forleden Wintter der de Waar Vde Wed en Vhr paa holmefiors leyemoll at Schiude Odter, aff huilchen Schade Manden er bleffuen død den 3die dag der effter om afftenen huorfor forne dreng Er Mistencht at haffue Weret hans banemand huor om Ko:Ma: foget satte i Rette och formeente at hand bør Entten at beuise sig frj derfor eller at lide derfor effter lougen och recessen. Bemelte dreng Møtte och foregaff sig der udj gandsche W=schyldig at Were och berette som de om Natten sad till sammen Wed en Vhr kaldes Røse Schaar och Achtet Effter Odter, i det samme bleffue de War at der kom en Odter Vd aff Vhren och Wilde Vd paa Jsen, huilchen Laurs schød till, och i det same Reigste hand sig hastig op och Wilde løbe effter den och Waar Red at den skulle komme Ned i Jse Reffuerne, da som hand saa hastig Reigste Sig op Rørte hand Wed den bøsse som forn dreng sad Med i haanden Spendt och ladt, Saa gich den aff gandsche Jmod hans Willie, och kullerne och haglen gich Jnd Jgiennem hans Wenstre knæ

(61b)

Sligt med at beWise frem Eschet hand Suend Joensen paa Quale som Wed hans fulde boger Æed proffuede, at hand om Morgen effter at schaden Waar scheed om afften bleff hendt til bette Laurs Holmefiord at forbinde hans Schade Saaledes som forne dreng Selff VWilig bekiendt haffuer, Mens Jche det alt haffue Scheed med drengens forsætt och Willie, Men aff

Waade och W=Willie, berettendes ser hos at bemelte dreng och hand haffde altid Weret goede Wenner och haffde Weret saa mange gange paa Saadane Steder, och aldrig haffde W=forligtede huilchen Mundhold hand haffde hafft saa lenge som lifluet Waar i hannem, Knud laursen dale fremkom och Jlige maader Wed fuld Boger Æed proffuede, at Om Onsdagen førend bete Laurs døde om torsdags afften da bleff hand hendt did, och da hørde hand Jche at hand klaget paa forne dreng i Nogen Maader Vden at hand sagde Gud forlade hannem hand motte haffue taget bedre Ware paa det hand haffde i haanden, Anders Oelsen paa Nøre Holmefiord frem kom och Sammeledes Ved fuld boger Æed proffuede at hand och bleff hendt till forne Laurs om En Tisdag Morgen effter ad schaden Waar scheed om afftenen tolforn, da hørde hand laurs sige, Gud forlade hannem han motte haffue taget bedre Acht paa det hand haffde i haanden, Sagde dog der hos at hand Well Wiste at det Jche scheede med drengens Willie, forne Suend quale och Knud dale bekiende for Retten at forne Laurs Waar deris Egen Suoger, derfor de haffde Wiist eller hørdt andet End de nu proffuet haffde, da schulde de Well haffue Talt de nogen till der for

(62a)

forne Laurs Holmefiords Quindes broder Olle Oelsen brathus frem kom och Prouffuet at haffue hørt aff hans Søster Anne Oelsdatter at hun haffde klaget det at forne Johanes Michelsen Waar schyldig i hendes forne Mands død, dog det Waar Scheed med W=Willie, Niels Aaland och Anders Joensen Ytre Samnøen frem kom och proffuede Wed fuld boger Æed at de Nest forleden Løffuer dag Waar Otte dage, Waar udj beschichelse Wiis hos forne Anne Olsdatter at for høre Om hun Eller hendes Salig Mand haffde Noget at klage paa forne dreng for hans bahne Saar, huor till hun haffde Suaret at den Salig Mand klaget Well at forne dreng haffde Verit aarsag Vdj hendes Mands død, dog der hos at haffue Sagt at det Waar scheed Jmod drengens Willie, forne Johanes Michelsen fremstod och beklaget sig Nochsom for at saa Jde schulde schee Men der hos formeente at aff forne prouff Nochsom kunde Erfares, at hand det Jche Wed forsettelig Wiis haffde giort, Waar der fore frj kiendelse domb begierendes,

Der effter bleff Eschet i Rette Mattis albritsen Birchenes aff Strandebarm schibrede, som Nest forleden Waarting den 14 Marty Waar Steffnt i Retten, huor hand haffde bekienddt at haffue liget i med En Echte Mands quinde Nemblig Knud Bessesen husmand paa Engedall hans quinde Naffnlig Jngerj gundersdatter, huor fore Ko:Ma: foget Satte i Rette och formeente at hand der for bør lide effter recessen. Och Waar der paa domb begierende, Bemelte

(62b)

Mattis Waar samme dag paa følchestinget och Waar hans forige bekiendelse gestendig, Mens der hand bleff Jndfordrit i Rette Waar hand Jngenstedz at finde paa gaarden, Men Efftersom aff for Jndførte och for Retten nu Opleste prouff er at for Nehme at hand har liget i Jt letferdig leffnet med forne quinde Er der fore aff Oss for Retten affsagt at hand bør haffue forbrudt hans boeslod til Ko:Ma: Naar først ald louglic giæld er betalt effter lougen M:B: 11 Cap:

Olle Echeland effter fuld Macht paa hans broder Pouel haffneraases Wegne, Eschet Johanes linge i Retten for En Jordepart hand har bort leyet i Møchlebost i Øschedalen till gunder torgiersen hielmeland och Jche till forne Pouell som er Eiger der udj till 1/2 løb Smør 1/2 hud, paa forne Johanes Linges Wegne Møtte Aamund Studzuig, och paa Gunder Torgiersens Vegne Møtte hans fader Torgier hielmeland och bleff Olle Echeland paa hans forne Broders Vegne och Torgier hielmeland paa hans forne Sønns Wegne med Aamund Studzuigs Willie och tilladelse Saaledis for Retten for Ligte, at Torgiers Søn forne Gunder schall Strax aff staa forne Jordepart for Pouell havneraas Och loffuet Olle Strax at giffue gunder sin Vdlagte

byxell Jgien, Och betale hannem fyllist for huis Møg hand har der paa Vdkjørt haffde, Sampt for huis korn hand der udj ageren for saaed haffde, och for ald hans arbeide, huor paa de Ragte huer andre deris hender for Retten,

(63a)

Anno 1655 Den - 18 Aprilis holdtes almindelig Waarting paa Hollekiem med Almuen aff Opdal schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Welacht och forstandig Mand Jffuer Knudsen Saauelsom Rasmus Ingebretsen Ombudzman affr Endell Liuse Klostergoedz, disligeste Bonde Lensmanden Knud Johansen Schaden och andre gotfolch fleere, som da ting Søgte, Med Effterskr Loug Rettes Mend som Retten betientte, Nemblig,

Simen Waage,	Endre Haape,
Knud Reisemb,	Anders Stølle,
Johans Hougland,	Mogens bruntued,
Tosten Reisemb,	gunder flyens Wer,
Olle Sør Eide,	Berie Wermedall,
Niels Opdall,	Roell Toe,

Ko:Ma: foget haffde ladet Steffne Anders kattenes for at hand Schulde haffue bidet Knud andersen paa Øchland i hans finger, Anders Møtte och benechtet det Jche at haffue giort, Karj dauidsatter paa Gripne och Marite Pouelsdatter Waar Steffnt der om at proffue, Mens møtte Jche, den tid de bleff fordret i Rette, bleff derfor til kiendt at bøde till deris herschab huer 1 m Sølff,

Jbe och Bernt Jacobsønner paa Haape Waar Steffnt for leyeremoll som de haffde begaet med Herborg Joensdatter och Alles Joensdatter aff hollandsnes, Jbe Møtte paa sin Egen och bernt sin Wegne och Wed Stod gierningen, fogden Satte i Rette och formeentte at de huer bør bøde till Ko:Ma: Effter Recessen huilchet de och bleff til dømpete,

(63b)

Ko:Ma: foget haffde tiltale till Tomas Hoffdenes for hand schulde haffue Weret Med att giffue Søren hansen fønboe i bergen. Noget goedz løs som Waar Arresterit paa Wernøe, till Sagens Vddrag Jmellum hannem och Anne Jacobsdatter paa Haape, Tomas Møtte och foregaff sig Jche at Were Steffnt der till at Suare,

Olle Hollekim haffde ladet Steffne Johanes Schiolde for hand Jche haffde betalt hanem fylliste for hans Rødeboels rett til bette Schiolde, Johanes Møtte och bekiende Endnu at Were schyldig paa samme forlig 8 Slete m huilche hand fich Olle hollekimm haand paa at betale Jnden - 14 dage,

Guttorm hollekim fremstod for Rette, och amaget paa Schiolde paa det kjøb hans fader Olle hollekimb haffde giort och bort soldt hans Rødbøels Rett till bette Schiolde huilche Jordpart hand formeentte sig att bør komme til besidelse,

Laurs Christensen forrige Schriffuer Ved kobberuerchet haffde ladet Steffne disse Effterschrne for Gield, Nemblig Olle Sølæe for 10 m 8 s. Rasmus Espeuig for 8 m 4 s. Daniel i Løgsund for 3 1/2 Dr 4 s. Olle Øffre lunde for 7 m 7 s, och Tosten Ner lunde for 8 m 10 s. Johanes Ersuer for 2 Dr. 5 s. dauid Jbm. for 1 Dr. 15 s. Effter derom hans Regenschab udj

Rette lagt, Olle Selløe Møtte Jche, bleff till kiendt at bøde Steffnefald 1/2 Dr. for Rasmus Espeuig loffuet knud schaden at betale til pindze Dag, Daniell Waar Jche Steffnet

(64a)

Olle Øffre lunde møtte Jche, bleff till kiendt at bøde Steffne fald, for Tosten lunde loffuet Simen Haage at Wilde betale, Johanes Ersuer Møtte och dauid Jbm. hans konne Møtte som foregaff at de haffde KulWed ferdig for den Schyld, Med huilchet Laurs Jche Wille Vere benøyet, Effterdj de Jche haffde forskaffet hannem Wed den tid da det haffde Vdloffuet, Effter des livlighed bleff bette Johanes och dauid till kiendnt att betale hannem Jnden 14 dage, Der effter bleff angiffuen at forne Daniel Waar Louglic Steffnt, och at hand haffde kulWed ferdig for forne gield, bleff der for till kiendnt at bøde Steffnefald, Och giffue Sagsøgeren billig kost och teringh,

Ko:Ma: foget haffde ladet Steffne Jacob Neshaffn, for hand Jche haffde effter kommet hans forpflicht Om En deell penge hand Nest forleden Waarting haffde tilforpflichtet sig at betale til hannem for Schatter och andet, huilchen forpflicht hand for Retten Waar gestendig, och Jche haffde Noget der Jmod at sige, Vden hand begierte at fogden Wilde giffue hannem dog at betale, Med huilchet hand Jche Wilde Vere benøyet, Mens begierte Endelig domb, Da effter tiltale, giensuar och denne Sags Egentlig beschaffenhed, Saa och Effterdj Jacob Jnttet haffr at betale med, Bleff der fore til kiendt at gjøre hans Jboende høsse Rydeligt Jnden en halff Maanedz Vdgang, och der for effter Ting for balchenes 8. Capitall at bøde till Sagsøgeren 1 m Sølff och till Ko:Ma: 4 March Sølff.

(64b)

Olle Hollekim haffde tiltale till Johanes Schaar, for 3 Rdr. som hand schulde Were hannem schyldig bleffuen paa Jt heste bytte, huor om de bleffue forligte saaledis at Johanes scgall giffue Olle der for till S: Hans dag att betale Penge 1 1/2 Rdr. och En Eegjftering køll,

Anno 1655, Den=19 Aprilis holdtis almindelig Waarting paa Oustestue med Almuen aff Ous och Stranduig Schibreder, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig WelAcht och forstandig Mand Jffuer Knudsen Sampt Bunde lens Manden Lours Strønøe och Morten Nortued, och Meenige Almue da ting søgte med Effterne Sorne Mend aff Ous schibrede, Nemblic,

Mogens Hegland,	Johanes Røe,
Mogens Mehus,	Pouell Lydem,
fabians kuffuen,	Niels Halgiem,
Knud ferresta,	Johanes Seuold,
Peder Berie,	Peder Røsseuold,
Mogens langeland,	Hans Øeren,

Jsach Dauidsen borger i Bergen haffde Med Slodz Steffning ladet Steffne Rasmus Tue och knud frøland for gield och anden till tale, forne Rasmus Tue først for 2 Rdr. hand hannem schyldig er och effter hans løffte schulle Weret betalt till Juell Sidst forleden Rasmus møtte och berette at hand Waar druchen forleden Høsteting den tid hand Jndgich den forlig med ham, formeentte der hos at hand Waar Jche saa meget Schyldig, huilchet Jche kunde Aches NøyAchtig Bleff derfor till kiendt Endnu at effter komme hans Contracht och bøde till sag Søgeren 1 m Sølff och till Ko:Ma: 4 m Sølff, Saauelsom Sagsøgeren beuislig kost och Tering, knuds konne møtte och berette at Manden Waar Siug, Jsach gaff hannem dog till S: Michels dog at betale,

(65a)

Bemelte Jsach Daniellsen haffde och Ladet Steffne Olle Jacobsen paa Sanduig och haffde till tale till hannem for en Buch som Jsach haffde Mist, huilchen Olle schulle haffue tagen till sig och Slachtet, som hand Selff bekiende, Mens berette at hand haffde liust Den op paa kirche bachen, Om huilchen Sag Jsach och Olle hans Werfader bleffue forligte, at hand schulle faa betaling for buchen,

Jsach Danielsen fremstod och opsagde Sin Saug Wed hans Jord Tøsse er bestaaendes, at hand Ey lenger Will brugge den, eller Scatte der for,

Niels Mortensen Eschet Peder Røttingen i Rette for 2 Dr. och 12 s, hand Rester med till S: Borgermester Rasmus Laursens Arffuinger i landschyld och første byxell aff bette Røttingen, - Jtem knud faresta for 3 Spd Smør och 3/4 part aff en hud, hand Rester med for Anno 1649, Peder møtte och berette at haffue betalt det till Pouell Lett, Knud Møtte och berette at haffue betalt till En aff den S: Mands tiennere, Mens Wiste Jche at Naffngiffue hannem, haffde heller Jngen beuis der om, da effterdj at for Oss fremligges hederlig och Wellert Mand hr: Otte Rasmusen Sogneprest til Nykirchen i bergen hans Vnderschriffne Vdlagt aff hans forne S: Peders Jordebog Om samme Restantz och meere, och de der om nu saa Offte har Weret kreffuet och aldrig har Jndstillet dennem Ey heller forschaffes nogen beuis at de haffuer betalt, Bleff der fore till kiendt at forføye dem till Bergen till den S: Mands arffuinger dennem for forne fordring at for Nøye, eller det aff deris boe at Vdsøges Wed Wordering och det Jmod En halff Maanedz Vdgang,

Ko:Ma: foget haffde ladet Steffne Baard Christensen Røe for Odel Schatt aff 17 mker Smør ligende i Øffre bouge huor aff Jche er Schattet till Ko:Ma: i 5 aars tid

(65b)

huilchet formeente at bør Were forbrudt till Ko:Ma: Baard Møtte och foregaff at hand Jche Wiste andet End hans Moder Marite Baardsdatter paa bouge Jo haffde schattet der for, hun møtte och berette at Rasmus bouge som hun haffde leyet till hendes samme Jordepart, at hand haffde forholdet hende sin land schyld der aff, der for haffde hun Jche Raad till at betale schatten der aff, bemelte Rasmus Møtte och berette at haffue betalt hende Landschylden for Juell huert aar, berette der hos at haffue betalt till Olle Melland 3die tage der for, Med fleere Ord och talw Parterne derom Jmellum faldt, der Effter tiltale giensuar och denne Dags beschaffenhed, Och Effterdj de Selff bekiender at de Jche har schattet aff forne goedz paa 3 aars tid, bleff der for dømpet Vnder Ko:Ma: effter recessen,

Bemelte Baard Christensen hafde Sin tiltale til forne Rasmus houge paa Sin Egen och hans Forne Moders Wegne och formeente at Rasmus bør haffue hans feste forbrudt Effterdj hans Jche har betalt Landschylden till fylleste aff forne 17 m Smørs leye, Ey heller betalt 3die aars tage, huor paa hand Waar dom begierende, Rasmus Møtte och berette at Olle Meland haffde loffuet at Were hans Mand for den 3die tage hand har Vdgiffuet, formeente derfor frj Were, med huilchet Baard Jche Wilde Were benøyet, Der effter til tale giensuar och denne Sags beschaffenhed, Och Effterdj Rasmus for Retten Selff bekiender at haffue giffuet Olle Melland tuinde gange 3die aars tage och Jche till forne Maritte Joensdatter som haffde leyet hannem forne 17 m Smør bleff der for Retten affsagt at bette Rasmus bør haffue hans feste forbrudt effter L:B: 1 Capitell,

Der Effter bleff Retten betient aff Effterschriffne laugrettes Mend aff Stranduig Schibrede, Nemblig,

(66a)

Hans Giøen,	Arne Lejland,
Suend biørndall,	Joen Oustesta,
Olle hiertager,	Laurs Liøtun,
Suend Quale,	Olle tuedt,
Lasse Wanduig,	Joen Reffne,
Niels Schougs Eide	Joen Haaugen

Asbjørn Oelsen paa Echeland frem komb och Amaget paa 1 løb Smør och 1 Hud i Vdschott i Samnanger som er OdelsMand till och Achter at Wil Jnd Løse,

Mogens Asbiørnsen Wiig frem kom och Amaget paa 1/2 løb Smør och 1/2 hud i Tuedte i hollandsdalen, som kiennde sig Odelsbaaren till och Will Jndløsse,

Willich Eye haffde ladet Steffne Anders Yttre Røe for han Schulle haffue Sagt at Willich Waar er hore Jæger, huor Om Anders Nerhoffde och Laurs berland, Sampt Peder holland Waar Steffnt at prouffue huilche fremkom och Ved fuld boger æed prouffuede, at den 3 Jan. Sidst forleden, da de Waar paa Jndre Røe udj Jt Barsell, da hørte de alt Anders Røe Sagde at haffue Weret hos WillichEye, och Schieldt hannem for en hore Jæger, dog Waar hand noget druchen den tid, Anders møtte och kunde Jche Jmod sige bette Prouff, Mens sagde dersom hand haffde talt Nogen ord da Waar det Scheed i druchenschab, och Wiste Jngen Scheell der till, Bad Willich om forladelse och Erkleret hennem for Retten,

Anno 1665 Den=21 Aprilis holdtis almindelig Waarting paa Haugland med almuen aff Wogge Schibrede, Neruerende Ko:Ma: foget Erlig Wel Acht och forstandig Mand Jffuer knudsen, Sampt Claus Becheruig lensmand samme steds, Och Effterschrne loug Rettes Mend, Nemblig,

(66b)

Salomon Windenes,	Joen Sanduig,
Johanes Schaar,	Niels Hilde,
Mogens Huchenes,	Anders Engeuig,
Erich breche,	Olle Haugland,
Laurs Engeuig,	Albert Melling,
Arne Bache,	
Olle kalsøe,	

Christen Olsen Boendis i Gitzesund haffde ladet Steffne Michell gitzesund for at hand haffde Sagt hans konne schulle haffue Sagt det Michels konne kunde faa hos Jacob Brandt huad hun Wilde haffue for faffn tag hand schulle haffue faaet hos hende, Michell Møtte i Rette och bekiende at hand haffde sagt Christens konne till at hun schulle haffue sagt hans konne Saadan Ord till som for schr^{tt} Staar, Christen tilspurdte Michell om huor lenge det Er siden at hans konne schulle haffue sagt saadane Ord til Michels konne, huor till Michell Suarede at det Waar scheed forleden aar, at hun sagde hannem det til,

Carsten frandsen Borger i Bergen och Boende i Bagholmen for Retten Jblant anden Discurs sagde at hand haffde Weret en Schatte borger i Bergen offuer fembti aar, Och sagde der hos at Welb: Henrich Tott førige Lensherre paa Bergenhus haffdee Engang tagen fra hannem Torsch,Sey och fisch for Jt halfft hundret daler, for uden aarsag, der hand bleff till spurdt huor

det kom till, da suarede hand, at der hand kom til Slottet med samme fisch da Spurdte Welb: Henrich Tott hand Om hand haffde Sedel paa at ligge och berugge hans handel Jnden de 4 Mille huor till Carsten schulde haffue Suaret Jngen at haffue for det aar Mens for det forrige aar, aff dess aarsag schulde Welbte goede Mand haffue taget forn fisch fra hanem Vden loug och domb,

(67a)

Otte dybeuig haffde ladet Steffne Olle Weuog for sin Widnesbiurd Wed æed at aflegge Om Nogen Ord som Otte tilforn tuinde gange haffde Steffnt ham for, Mogens Heffuerøen møtte i Rette, och foregaff at dersom Otte Wilde Søge hannem for Nogen sag, da schulde hand beuise hannem Sligt paa, Mens efftersom Jngen proff da frem kom, bleff der for Jnttet Wedgiort før end Otte Steffner louglic,

Anno 1655 Den=23 Aprilis Waar Wi Effterschrne Christen Bertelsen Sorenschriffuer offuer Sundhorlehn, Peder Lønning, Aschild Langeland, haluor Jbm. Arne Bielland, Baard Bielland och Michell føen, Loug RettesMend i føens Schibrede, Effter louglic anfordring forsamblet paa Ko:Ma: Toldboe udj Sundhorlehn Retten att betienne, huor ditleff Hage Visiteurer her Ved Toldstedet, haffde opbragt Een Schipper Androulo aff peeterheit i schottland, hans førende krøys som kaldes Andro fra kiøbmanden derpaa Naffnlig Robert Joenston - 11 tdr. korche meell, och = 6 tdr. Meell, fra Baadsmanden paa samme kreyert = 5 tdr. Meell, fra tuinde passonerer paa bette kreyert, Nemblig fra Tomass koch = 2 Secher korn, Sechen udj tønde tall holdte - 1 tdr. och 1 qtr Och fra Axell Metzell = 3 Secher, Nemblig 2 Secher malt, och = 1 Sech korn huor udj tønde Maall till = 5 qter Summa Meel = 16 tdr. korn = 9 3/4 tdt, och Malt = 2 1/2 tdr, huor paa hand paa Ko:Ma: Wegne Waar domb begierendes, Alle forne Personer som dette Wedkom Waar Neruerendes tilstede, Och Jche kunde Jmodsige at de Jo haffde forbrudt forskrue Wahre Som forne Ditleff Hage haffde antastet, Mens forgaff att de det effter Wordering Wilde Selff Jgien kiøbe, huilchet dennem och

(67b)

bleff beuilget, med den Condition at Wille betale Tolden der aff med anuentte bekostning, der det bleff dennem fore holdt, Suarede de Samptlig at de Jnttet der med sig Wille befatte Effterdj de Jnttet Wiste sig der paa at kunde fortienne, med fleere Ord och tale dennem der om Jmellum faldt, Da Effter till tale, giensuar, och denne Sags bescheffenhed, Och Effterdj at forne Wedkommende Selff for Retten haffuer bekiendt at haffue giort W=Rett i det de Jche haffuer Rigtig angiffuet huis de haffde udj forne deris førende kreyert Och der aff C som billigt Rigtig Erlagt den der paa kommende Told, Thj Wiste Wi Jche Rettere her VdJnden at kunde at dømme End forskrer antastede goedz Jo bør at Were forbrudt Vnder Høyst bete Ko:Ma: Effter Told Rullens formelding och Vnder Rettning for de Trafiquerende paa Norge, huilchen de Jche haffuer Achtet eller anseett,

Huilchet forskrn Meell, korn och Malt Visitueren forne Ditleff Hage begierte aff forne Sex Mend sat motte Worderis, huilchet och schede, huer tdne Meell for - 10 Slette m, huer tønde korn 5 m, huer tønde Malt = 1 tdn for 1 Rdr.

Anno 1655 Den=25 Aprilis Waare Wi Effterschreffne Christen Bertelsen Sorenschriffur offr Sundhorlehm, Siffuer Nettelund, Johanes Achre, Siffuer Omme, Laurs Huch Aas, Haldor Beresemb och Olle giere, Loug Rettes Mend udj Strandebarm schibrede, Effter louglic anfordring forsamblet paa tuedt i Stranduig schibrede Retten att betienne, Neruerende Morten Nortued Lensmand i Bete Schibrede, huor Jan Eenes i Enes kirche sogn haffde med Woris gunstig Welb: och kiere hr: Slodz herris Vdstede

(68a)

Citation ladet i Rette Citere Jørgen forr och Joen Øustesta, att beuise huor meget En huer dennem Waar berettiget i aarlig landschyld udj forn Tuedt, huor om at beuise Waar Steffnt effter n Personner, Niels Sørtuedt frem kom och Wed fuld bogger Eed prouffuede at hand Jche Waar andet Witterligt, End at Jan Enes och Hans Werfader S: Mikkell Mattisen paa bete Tuedt, Joe saa lenge som hand kunde Mindes der som offuer tiuge aars tid at haffue fuldt udj bette Tuedt i aarlig landschyld En løb Smør och 3 giedschind, Peder Ballesem Jligemaade frem komb och proffuede Wed fuld Boger æed, at hannem Waar fuld Witterligt at forne Tuedt Waar och hid Jnd till forledet aar %der den bleff forhøyet 1 Spd. S: 1 giedschind% 1 1/2 løb Smør och 1 1/2 hud, Mens huor meget Jan Enes eller hans Werfader har Opbaaret der aff, førend nu hand hørde det aff Jt Schiffte breff derom Dat: Bergen den - 25 Junj Anno 1585 som nu for Retten bleff Jndlagt, Lest och paaschriffuet, Mens hand haffde Well hørdt at S: Michel Mattsen paa bete tuedt, saauel hans hustru Anne hans datter har lang tid klaget paa at dennem fattis Jt giedschind i bete Jord paa aarlig landschyld, Effterdj de aff Schifftebreffuet haffde Erfaret at paa deris part schulle Were falden 1 løb Smør och 1 hud, Magnilde Reffne Waar Steffnt der om at proffue Mens formedelst hendes alderdom och Siughed bleff angiffum at hun Jche kunde Møde Her Jmod at suare møtte forne Jørgen for paa sin Egen Wegne Waar befuldmechtiget at Suare Erlig och WelAcht Mand Hans Biørn som fremblagde først Jt pergaments breff Dat:

(68b)

Stranduig Schibredes ting Ao 1543 fredagen Effter Quartio pauljdag, formellende at giertrud Alffs datter och Ingrj alffsdatter haffde giffuet Herborig Brynilds datter En gaffue i faste och løsøre i tued, Jmod igienggaffue som Herbog till kom, som giertrud haffde, med Widere diss Jndhold, Der Nest fremblagde de En domb Dat: Bergen Ao 1545 formellende at Anbiørn Arnesen haffde Steffnt Ostmund kielsen paa hans hustrues och Olle Alffsen paa sin Egen Wegne i Rette om en Søster deel i Øffre tuedt, och haffde berett at deris Søster deel i bete Tuedt Waar meget bedre End hans deel och meente sig der aff Noget at fange huor da er bleffuen dømpet at huer schulle beholde sin part, Entten de den for bedret eller forarget, for det Tredie lagde de i Rette Jt pergaments kiøbebreff Dat: Tuedt den 14 Apr: Anno 1629 aff Joen Helleland Joen Øustesta och Siffuer Lunderuig till Michell Tuedt Vdgiffuet liudende paa 2 Spd. S: och 3 Spand i en hud, liggende i bete Tuedt, huilchet pant schall haffue følget forne Jørgen forr, och S. Joen Øusta paa den green Jndtill nu da det fra dennem Mageschiffet haffuer, Jan Ennes hans Suoger Anders Waage till Spurdte saa mange som tilsted Waar, Om dennem Jche Witterligt War at de alle har følget och faaet fylleste landschyld huer for sin part, huor till de alle suarett Ja Vndtagen den Enne giedschind som Joen Ennes fattes, effter det gl: Schiffte breffs formelding som Jche findis i S. Michell Tueds kiøbebreff, forn Niels Sørtued och Peder Balesen bleff til Spurdte om dem Ey Witterligt Waar at S. Michell Andersen tuedt Waar S: Michell Mattisen tilforn tilhollende paa bete tued hans formynder, huor till de begge Suarede Ja, Effter

(69a)

huilche Documenter Prouff och Widnisbiurd parterne Waar dom begierendes huilchen Sag bleff optagen till den 6 Juny at Møde paa aasteden domb at Eguarte,

Anno 1655 Den=26 Aprilis Waar Wi Effterschrne Christen Bertelsen Sorenschriffuer offr Sunhorlehn, Niels Nattersta, Torben Omuig, Laurs Stueland, Jens Seiglem, Knud gudall och Haluor Jbm. LougRettes Mend i Quindherretz Schibrede, Effter louglig Anfordring forsamlet paa Øye i bete Schibrede Retten at betienne, Anlangende En Sag Jmellum Ellin

Kruse S: Claus laursens forrige lougmand i Jemptland, och Erlig och Wel Acht Mand Jens Sørensen Wonhafftig paa Snielstuedt, Om En Andeel goedz, Boeschab och Husgeraad hun hos hannem fordrede, Huor om hun paa bette Øye haffde Steffnt hannem i Rette den 15 Marty Sidst forleden, huilchen Sag da till i dag bleff optagen, huor Wi for Wachtende till Afften, Mens huerchen forne Ellin Kruse eller hendes forne fuldmechtig Niels Poulsen møtte dom at tage beschreffuet, Mens Wederparten Ermelte Jens Sørensen Møtte och for Retten frem Stod, Settendes udj Rette Om hand Jche bør for Elin Kruses tiltale quit Were, Och hannem for Omkostning och Er lidende Schade her aff hende at betales fykkeste betaling for dorette Clausdatters kost och klæder for 12 aars tid, Sampt andet hans fordring Effter der om for Jndførte hans Schifftelig Jndlegs formelding, Da Effter till tale och denne Sags flittig Offuerueyelse

(69b)

Och Efftersom Ellin kruse Jche forne den 15 Marty har Modt Prouff eller Nogen Schriffelig Document for Oss givet beuissligt at Jens Sørensen haffuer taget Entten saa meget goedz som hun fordrer eller Noget der aff udj foruaring, hun eller Nogen paa hendes Wegne Ey heller møder det nu at gjøre beuissligt, hendes forherffuede Steffning Vnder schreffune antegnelse, Supplicatz och Jndlegh befindis och at Strides Meget Jmod huer andre, Saa hun haffuer Jnttet fremblagt eller ladet fremlegge hendes fordring med at beuise Vden allerniste hendis Egen bare Ord och antegnelse, Thj Wiste Wi Jche Rettere her VdJnden at kiende och dømme Jens Sørensen Joe for denne hendes tiltale bør quit Were, Och hun at betale hannem forne denne hannem W=Nøduendig paaførte Omkostning, at Erstatte Och huis aff hendes goedz her Endnu findes at bliffue hannem der for till forsichring, Mens Naar hannem beuiselig kost och Tæring har betalt, bør hende at Were følg Achtig huis goedz som Registeringen Om formelder till Sniestued at Were hiemført, Eller och her paa lofftet Endnu findes, dog at hun det Jche bliffuer Mechtig førend Arresten der paa giort er bliffuer løs giffuen, Och dom haffuer Schildt hende och Jens Sørensen Aæt B: Och betalling for forne hendes datter dorette Clausdatters kost och klæder paa=8 aars tid, Saauelsom Om Andet hans fordring hos hende Effter hans Regsks bogs liudelse, huor om hand hende och till i dag med Welbette Woris kiere hr. Slodzherres Steffning haffde ladet Steffne her i Retten, Mens Efftersom huerchen hun eller hendis fuldmechtig møtte der till at Suare bleff for Retten affsagt at hun bør giffue hannem beuislig kost och tering,

-----0-----

